

દાર્દી

વર્ષ : ૩ અંક-૨

ડિસેમ્બર '૦૭ - જાન્યુઆરી '૦૮

મુખ્ય તંત્રી

હંસરાજ કંસારા ૦૭૯ ૨૬૮૭ ૨૩૫૦

તંત્રી મંડળ

અતુલ સોની ૬૭૨૫૦ ૩૮૧૪૦

કુ. એક્ટા કંડા ૬૮૭૯૯ ૬૪૩૩૪

જાહેરાન, લવાજમ, નાણાંકિય વ્યવસ્થા

જયમીન સોની ૬૮૨૪૫ ૪૬૬૫૦

દિગ્ગઢાન, મુદ્રશા

જયેશ ધરિયાણી ૬૮૨૪૦ ૪૮૪૮૭

વિતરણ વ્યવસ્થા

પ્રશાંત બિજુલાની ૬૪૨૮૩ ૫૬૬૪૬

વેબ સાઈટ

ચિરાગ બુદ્ધભાઈ ૬૮૭૮૬ ૩૦૧૨૮

કાર્યાલય વ્યવસ્થા

રાજેન્ડ સોની ૬૮૨૪૦ ૧૮૩૧૮

માનદુસલાહકાર

મનુભાઈ કોટડીયા અમદાવાદ

તુલસીદાસ કંસારા અમદાવાદ

સૂર્યકાન્દ સોની અમદાવાદ

શૈલેષ કંસારા ભુજ

કાન્તીભાઈ કંસારા રાજકોટ

માનદુસંયોજક (ભુજ)

પી.જી. સોની 'દાસ' ૬૮૭૯૮૬ ૭૨૪૦૭

સુધા બુદ્ધભાઈ ૬૮૨૪૦ ૧૩૦૩૪

કાર્યાલય

ધવલ જીવેલર્સ

ચાંદ્લા ઓળા, માણોક્યોક, અમદાવાદ - ૧

ફોન : ૦૭૯-૨૨૧૪ ૪૦૦૮

વેબ સાઈટ

www.gnyatisetu.com

દી-મેલ

editor@gnyatisetu.com

છુટક કિંમત રૂ. ૨૦/-

વાર્ષિક લવાજમ રૂ. ૧૦૦/-

દીર્ઘાન્ધી

વહાલા વાંચકોનો ઇશ્યુના નવ વર્ષ -

૨૦૦૮ની હાઈક શુભેચ્છાઓ. ગત વર્ષ ખરેખર અનેક રોતે અનેકું અને આગામી વર્ષ માટે શુભ સંકેત આપનાંનું નીવડયું છે. એના પર સરસરી નજર દોડાવીએ તો વર્ષાંતે, આપણા અમદાવાદ સમાજનું જોણ મિલન. જેન સમાજનો ખીચોખીય ભરાયેલો હોલ, કચ્છમાંથી આવેલા અને અમદાવાદ ખાતે ભજતા વિદ્યાર્થીઓનો પરિચય, વેલસાઈટની જહેરાત, કેન્સર હોસ્પિટલમાં સારવાર માટે આવતા દર્દીઓને સહાય કરતાં જ્યોતિબેનનો પરિચય અને ગાંધીધામ મંડળના પ્રમુખ શ્રી બગ્ગાના સંદેશ સાથે મેટિકલ કોર્સે દાનની જહેરાત. આ વર્ષને કચ્છથી આવેલા બીજા અનેક મહાનુભાવોને પડા હાઈક નિમંત્રણ હતું. એટલે એ બધા સાથે થયેલો પરિચય. કહેવાય છે કે, 'all well that ends well.' આપણું ગત વર્ષ ખૂબ જ ગૌરવમય રહ્યું. તેની છાપ 'સેતુ'નો પ્રત્યેક અંક આપે છે. આ અંકના અંતિમ પૃષ્ઠ પર આપેલ 'સેતુ'ના સભ્યોની વૃદ્ધિ - 'સેતુ'ની વધતી લોકપ્રિયતાની શાખ પૂરે છે અને પ્રથમ પૃષ્ઠમાં શ્રી કાંતિભાઈ કંસારા - રાજકોટની 'સેતુ'ના સલાહકાર તરીકેની નિયુક્તિ તેમજ સુધાબેન બુધ્યમણી - રાજકોટની માનદુસંયોજક તરીકેની સ્વીકૃતિ અને આ અંકના વિશિષ્ટ લેખો પડા એ જ બાબતની પુછી કરે છે. આગામી વર્ષના શુભ સંકેતો આપણે સહુ સમજને બિરદાવીએ અને આપણા સમસ્ત જ્ઞાતિ સમુદાયમાં 'ઔક્ય'ની ભાવનાનું સિંચન કરીએ એવી શુભેચ્છાઓ.

અસ્તુ.

અતુલ સોની મનુભાઈ કોટડીયા હંસરાજ કંસારા
માનદુ મંત્રી પ્રમુખ મુખ્ય તંત્રી

'સ્તુલિસેતુ'માં પ્રસ્તુત રચનાઓમાં રજૂ કરેલા વિચારો ને ને કેન્સરના છે. 'સ્તુલિસેતુ'નું મેળી સાથે સેંચન હોનું આવસ્પદ નથી.

સુભાષિત ચિંતન

**“આશા નામ મનુષ્યાણાં કાચિદાક્ષર્ય શૂઙ્ગલા /
યયા બદ્ધાં પ્રધાવન્તિ મુક્તાસ્તિષ્ઠન્તિ પદળુવત् ॥”**

અર્થાત્, “આશા તો મનુષ્યો માટે કોઈક આશ્રયજનક સાંકળ છે. જેનાથી બંધાયેલા જોરથી દોડે છે અને ધૂટા રહેલા પાંગળાની જેમ ઊભા રહે છે.”

ઉપરોક્ત સુભાષિતના અર્થમાં વિરોધાભાસ દેખાય છે. સામાન્યતઃ કોઈપણ વ્યક્તિ કોઈપણ પ્રકારના બંધનથી અવરોધાય છે, અટકી જાય છે અને બંધન વગર ગતિશીલ બની જાય છે. એટલું જ નહીં, પ્રાણીમાત્રથી લઈ પાણી જેવી નિર્જવ ભૌતિક વસ્તુ પણ અવરોધાય છે. સામાન્યતઃ “બંધન” શબ્દનો સંદર્ભ પણ વિનાશ કે વિકૃતિ જ પ્રકટ કરે છે. ગંગાજળ જેવું પવિત્ર પાણી પણ ધડકારૂપી બંધનથી વિકૃત બની પોતાની પવિત્રતા ગુમાવે છે.

કોઈપણ વ્યક્તિ જયારે બૌધ્ધિક, માનસિક, આર્થિક, ભૌતિક કે આધ્યાત્મિક પ્રકારના સંઘર્ષરૂપી બોજ તળે દબાયેલો હોય છે, ત્યારે તે સંઘર્ષથી ઝડુમવા હવાતિયા મારતો હોય છે. પરંતુ, આ બોજને દૂર કરવા કોઈપણ પ્રકારની ‘આશા’ દેખાતા જ, તે સંઘર્ષનો સામનો કરવા

વધુ મજબૂત બની, પ્રવૃત્ત બને છે, દોડે છે. એ આશારૂપી બંધન તેને વધુ પરિશ્રમ અને ત્યારબાદ સફળતા માટે આશ્રસ્ત બનાવે છે અને કૌતુક તો ત્યારે ઉદ્ભબે, જયારે તે આશાના આ બંધનના કારણે અશક્ય તેવી સફળતા મેળવી જ જંપે છે. સફળતાના માર્ગમાં આવનાર તમામ વિકટ પરિસ્થિતિઓ તેના આશાના આશાસનથી મહદૂંઅંશે તેને સરળ દેખાય છે. પરિણામે, તે તેની મંજીલ મેળવી શકે છે. કદાચ એટલે જ સુભાષિતકારે આશાને ‘આશ્રયજનક’ સાંકળ કહી છે.

હવે, આની વિપરીત, જો એ વ્યક્તિ નિરાશ બની જાય તો તે બોજ તળે દબાયેલો ત્યાં જ ઊભો રહી જશે. અને સંઘર્ષો સામે શરણાગતિ સ્વીકારી અસફળ સિદ્ધ થશે.

આ જ છે આશાના બંધનનું આશ્રય. બંધન દ્વારા સફળતારૂપી વિકાસ અને બંધનમુક્તિ દ્વારા અસફળતારૂપી વિનાશ! માટે કોઈપણ પ્રકારના સંઘર્ષ સમયે પ્રથમ ‘આશા’નો કિરણ શોધવા મનોમંથનરૂપી દિલ્લિપાત અવશ્ય કરવો જોઈએ.

કુ. એકતા કહા - અંજાર (કચ્છ)

ચિંતન

ભગવાનને પાંચ મુખ છે. ભગવાન પાંચમાં મોઢાથી ઉદાર થવાનું કહે છે. આમાં ભગવાનને કંઈ લેવું દેવું નથી. ભગવાન ઉદાર થવા એટલા માટે કહે છે, જેટલા તમે ઉદાર બનશો તેટલો તમારો જાત ઉપરનો વિશ્વાસ વધશે અને પ્રભુ ઉપરનો વિશ્વાસ વધશે. આ બંને બાબતો અધ્યાત્મમાં આવશ્યક છે.

ભગવાન પાંચ મોઢાથી પાંચ વાતો સમજાવે છે. ભગવાન કહે છે, ‘તારે જો મારી પાસે આવવું હોય તો તું પાંચ વ્રતો રાખ. તારી પાસે અહિસા, સત્ય, અસ્તેય, બ્રહ્મચર્ય અને અપરિગ્રહ હોવા જોઈએ. આ પાંચ વાતોમાં આખું વિશ્વ આવી ગયું. આ પંચાક્ષરી ઉપદેશ છે. ભગવાન પાંચ મોઢે આ પંચાક્ષરી કહે છે. જેમ પંચાક્ષરી એટલે ‘નમ: શિવાય’ છે તેમ આ પંચાક્ષરી ઉપદેશ છે. આ પંચાક્ષરી ઉપદેશ આપણે જીવનમાં લાવીએ તો બધા પિશાચો ભાગી જાય.

ભગવાનના પાંચ મોઢા છે. જીવ ભગવાન પાસે જાય ત્યારે ભગવાન એક મોઢાથી જીવને બોલાવતા હોય. બીજું મોઢું ખાવા માટે છે. જીવ જે સારી સારી વાતો લઈ આવે,

જેમ સુધામા પૌંચા લઈ આવ્યા હતા, તે ભગવાન ખાય. ગીજું મોહું ભક્ત સાથે વાતો કરવા માટે છે અને ચોથા મોઢાથી ભગવાન ભક્તને બચી કરે છે અને પાંચમું મોહું આનંદ માટે છે. તેથી ભગવાન ‘સદાનંદ’ છે.

ભગવાનના પાંચ મોઢા છે. તેથી ભગવાનની ભૂખ પણ જબરદસ્ત છે. થોડાથી ભગવાન સંતુષ્ટ કે પ્રસન્ન થતા નથી. આપણે તો એક કપ ચા મળે તો પ્રસન્ન થઈએ. ભગવાનનું એવું નથી. આપણે ભગવાનને કહીએ કે ‘ભગવાન તારા કામ માટે સાત દિવસ આપ્યા તે કંઈ ઓછા છે? હા. ઓછા છે. એનું કારણ ભગવાનની ભૂખ જ જબરી છે. આપણે એક મોઢાથી કેટલું ખાઈએ છીએ? તો ભગવાન પાંચ મોઢાથી બધું ન ખાય? ખાય જ. તમે આપતા જાઓ અને ભગવાન ખાતા જાય. આપણે ગમે તેટલું આપીએ પણ તેને ઓડકાર જ નહીં. તે માટે અન્નપૂર્ણાને નમસ્કાર કરવા જોઈએ. તો જ પાંચ મોઢાવાળા ભગવાનનું પેટ ભરાય અને ઓડકાર આવે. સદાનંદમીડે પ્રભુ પંચવકગમ્ ।

**પ.પુ. પાંડુરંગ શાસ્ત્રીજીના પ્રવન્ન પરથી સંકલિત
પ્રેક્ષ : બિલારીલાલ બુદ્ધબન્દી - રાજકોટ**

મહામંડળનો મર્મ

● સોની હરિવાલ લખમશી (અંજાર) ●

અખ્યિલ ભારતીય મારુ કંસારા સોની મહામંડળની સ્થાપનાના એક વર્ષ પછી યોજાયેલ પ્રથમ project અને આપણા સમગ્ર સમાજને આવરી લેતો ‘પ્રથમ પરિચય મેળો ૨૦૦૭’ જ્ઞાતિના સહકાર અને જ્ઞાતિના સહકાર્યથી સફળતાપૂર્વક પાર પડી શક્યો. સર્વેને અભિનંદન.

સેતુના માધ્યમથી પરિવાર સાથે મહામંડળ અંગે વાત કરવાનું સદ્ગુર્ખ આપવા માટે સેતુ તંત્રી મંડળ અને ખાસ કરીને મુ. શ્રી હંસરાજભાઈનો આભાર.

પ્રતિભા પરિચય મેળો યોજાયો. સ્થળ પર જ કાઉન્સેલિંગ સેશનમાં ત૧ જેટલી યુવા પ્રતિભાએ પરસ્પરનો પરિચય મેળવવા માટેની મીટિંગ પણ થઈ અને સંબંધો પણ બંધાશે. આજે જ એક મહામંડળનો આભાર માનતો ફોન હતો કે ભાઈની સગાઈ, પરિચય મેળાની માહિતીના આધાર ગોઠવાઈ છે - તેમને સમગ્ર જ્ઞાતિ તરફથી અભિનંદન અને શુભેચ્છા. સાથે સાથે કચ્છમાં જ દસેક જેટલા સંબંધોનું કાઉન્સેલિંગ ચાલુ છે. તેની માહિતી ભુજથી મળી.

પરિચય મેળાની સફળતા જ્ઞાતિની મહામંડળ તરફની લાગણી અને માન દર્શાવે છે. તંત્રીશ્રી હંસરાજભાઈના શર્બદોમાં કહું તો ‘મસ્કતથી મસ્કા’ સુધીના ઉમેદવારોએ ભાગ લીધો અને એથી વધારે જ્ઞાતિના આટલા મોટા ફલક સુધી મહામંડળનો એક અવાજ પહોંચ્યો અને એને ખૂબ જ સારો પ્રતિસાદ મળ્યો. સાથે હજુ ઘણી જગ્યાએ જ્ઞાતિ પરિવારો સુધી આપણે પરિચય નથી કેળવી શક્યા એ પણ આપણી અધૂરાશ છે. સમય, સંપર્ક સુત્રોનો અભાવ પણ અલબંદ કારણભૂત છે.

પણ એનું નિરાકરણ હાથવગું જ છે. આજે જે પણ જ્ઞાતિજન સુધી મહામંડળને સંદેશ પહોંચ્યો છે તે તમામ જ્ઞાતિથી દેશ પરદેશમાં રહેતો તેમના Counter part સંબંધી સગા પરિચિત સુધી આ સંદેશ પહોંચાડે અને આપણે દરેક જ્ઞાતિજન સુધી પહોંચાડી શકીએ. તો જ સાચા અર્થમાં ‘અખ્યિલ ભારતીય’ શર્બદને સાર્થક કરી શકીએ. દુનિયાના કોઈપણ છેડામાં રહેતો મારુ કંસારા સોનીનો સદસ્ય મહામંડળ સાથે સંપર્ક સેતુથી જોડાયેલો હોય તે જોવાની ફરજ દરેક જ્ઞાતિજનની છે.

પરિચય મેળાની સફળતા પછી, હવે પ્રથમ પ્રોજેક્ટની સફળતા પછી મહામંડળના નેજા હેઠળ જ્ઞાતિના સર્વોંચી

વિકાસ તરફ આપણનું સમગ્ર ધ્યાન દેવું છે. હવે બીજા પડાવો તરફ વિચારીશું અને એ છે ‘શિક્ષણ’. ફક્ત પુસ્તકોનું શિક્ષણ જ નહીં, વ્યવહારિક અને વ્યવસાયિક શિક્ષણ. જ્ઞાતિના યુવકો યુવતીઓને વ્યવસાયીક રીતે ‘સેલ્ફ મેઇડ’ બનાવવા માટેનું શિક્ષણ. આપણી જ્ઞાતિમાં શિક્ષણનો વિસ્તાર તો થયેલો જ છે પણ હવે વ્યાપ વધારવો છે. વ્યાપનો અર્થ હું ‘ગુણવત્તા’ લઉં છું. એજ્યુએશન પછી પણ ઘણા પાસે પ્રેક્ટિકલ, વ્યવહારીક આવડત ઓછી હોય છે. એક સર્વસામાન્ય નિયમ છે કે પુત્રને પિતાની કોલેજમાં અને પુત્રીને માતાની કોલેજમાં જે શીખવા મળે તે શિક્ષણ દુનિયાની કોઈ કોલેજ નહીં આપી શકે. અને આપણી જ્ઞાતિનું મહામંડળ પિતા અને માતાનું શિક્ષણ આપણા પુત્ર-પુત્રીઓને આપવા વિચારે તે માટેના સૂચનો હું જ્ઞાતિના શિક્ષણશાસ્ત્રીઓ પાસે માંગું છું. શું અને કેમ કરી શકાય તે માટે તમારા અનુભવો - તમારા મૌલિક વિચારો આપો અને આપણે સાથે મળીને તે માટે કંઈક કરીએ. જે સાર્થક થશે.

પરિવાર કેવો હોવો જોઈએ?

બંધારણ ન હોય	- વ્યવસ્થા હોય
ભય ન હોય	- ભરોસો હોય
કાયદા ન હોય	- અનુશાસન હોય
મદદ ન હોય	- પ્રસાદ હોય
સંપર્ક ન હોય	- સંબંધ હોય
આગ્રહ ન હોય	- આદર હોય
શાસન ન હોય	- સહકાર્ય હોય
શોખણ ન હોય	- પ્રેમ હોય
સૂચના ન હોય	- સમજણ હોય
કલેશ ન હોય	- કદર હોય
ફરીયાદ ન હોય	- કર્તવ્ય હોય
અવલંબન ન હોય	- આત્મિયતા હોય
સત્તા ન હોય	- સમજણ હોય
શરણાગતી ન હોય	- સર્જન હોય
પરિવારમાં પ્રેમ, પ્રભુ અને પ્રસંગતાનો ત્રિવેણી સંગમ હોય.	

પરિવાર એટલે શિસ્તબધ્ય, સંભિષ્ઠ, સહયોગી અને સમર્પણ યુક્ત લોકોના ચતુષકોણ એનું જ નામ સાચો પરિવાર

સંકલન : બીજા હેમેન્ડભાઈ કંસારા - નાન્ગાણા

અહીં બંધાયેલો એકપણ સંબંધ તૂટે નહીં

પ્રતિભાશાળી યુવક-યુવતીઓ યોગ્ય જીવનસાથીની ખોજમાં આંતરજાતિ તરફ ન ફિટાય અને તેમનો સમાજને લાભ મળે તે હેતુથી પસંદગીની તક પૂરી પાડવા અભિલ ભારતીય મારુ કંસારા સોની જ્ઞાતિ મહામંડળે પ્રથમ યુવા પરિચય મેળાનું ભુજમાં આયોજન કર્યું હતું, જેને દેશભરમાંથી આવેલા ૨૦૦ જેટલા ઉમેદવારોએ ભાગ લઈ સફળતા અપાવી હતી.

આ યુવા મેળાને મૂર્તિમંત કરવા 'યુવા પ્રતિભા પરિચય પુસ્તિકા'નું ગઠન કરાયું હતું જેને હોલ શરણાઈ સાથે બાલિકાઓ છાબમાં લઈ આવી હતી ત્યારે જ્ઞાતિના કુલગુરુ સુમનભાઈ વ્યાસે આશીર્વયન આપી મહામંડળના પ્રમુખ પ્રભુદાસભાઈ જેતશી ગુજરાતી સાથે વિમોચન કર્યું હતું. જેમાં મંચસ્થ અગ્રધીઓ જોડાયા હતા.

આ પ્રસંગે મહામંડળના પ્રમુખશ્રી ગુજરાતીએ મહામંડળ અને પુસ્તિકા સંદર્ભ માહિતી આપી સહયોગીઓની મહેનતને બિરદાવી સમાજના જાહેર કાર્ય માટે ધરદીઠ ફંડના વિચારને

આવકારી ઘટકના મહિલા મંડળને જવાબદારી સૌંપાશે તેમ જરૂરાયું હતું. તેમના વડીલોના સ્મરણાર્થે ટ્રેસ્ટ દ્વારા શિક્ષણક્ષેત્રે સ્કોલરશીપ અપાય છે તેનો વિસ્તાર વધારી જરૂરતમંદ તેજસ્વી છાત્રોને સહયોગી બનવાની ઉપરાંત જ્ઞાતિ ગ્રંથ માટે આર્થિક સહયોગની જાહેરાત કરી હતી. સમાજ અને વ્યવસાયના વિકાસ માટે શિક્ષણને જરૂરી ગણાયું હતું.

અહીં બંધાયેલો એકપણ સંબંધ તૂટે નહીં તેવો અનુરોધ કરી સમિતિના કન્વીનર હારિલાલભાઈ એલ. સોનીએ સમાજમાં લગ્ન સંબંધો તૂટવા જેવી ઘટનાઓથી મુખરિત થવા કરાયેલા આ આયોજનમાં ૪૫૦ ઉમેદવારોએ નામાંકન કરાયું છે. જેમાં ૧૩૫ સ્નાતક, ૨૫ અનુસ્નાતક, ૧૩ બી.ઇ., ૧૨ કોમ્પ્યુટર એન્જિનિયર, ૧૨ મેડિકલ, ૪ સી.એ. વગેરે જોડાયા હોવાની વિગતો આપી સમૂહલગ્નનો વિચાર વહેતો મૂકી કન્યાઓની નોંધણીને પ્રાયોજિત કરી હતી. માનદુમંત્રી

પ્રેમજીભાઈ સોલંકીએ મહામંડળના નેજા ડેઝણ સમાજ એક પ્રવાહમાં જોડાઈ રહે તે માટે સાત સમિતિ રચાઈ હોવાની વિગતો આપી હતી.

યુવા પરિચય મેળા દરમ્યાન જ્ઞાતિના
આગેવાનો, યુવા કાર્યકરો તેમજ મહિલા
મંડળની સંગઠિત શક્તિનો પરિચય થયો.
નિદારીતાલ જુલ્દાની - રાજકોટ

જ્ઞાતિના અમદવાદથી પ્રસિદ્ધ થતા મુખપત્ર સેતુના મુખ્યતંત્રી હંસરાજભાઈ કંસારાએ સ્વત્વની છણાવટ કરી જ્ઞાતિનું પ્રથમ પુસ્તક બહાર પાડ્યું છે તેમ પૂર્વના ઈતિહાસને ગ્રંથસ્થ કરવા સૂચન કરી જ્ઞાતિમાં મહિલા સશક્તિકરણ વિશે વિગતે વાત કરી હતી. ગ્રોજેક્ટ મંત્રી સમીર કંસારાએ પુસ્તિકા માટેના સહયોગીઓનું મહામંડળની આગામી કારોબારીમાં સન્માન કરાશે તેમ જરૂરાયું હતું.

ગાંધીધામ ઉત્કર્ષ મંડળ દ્વારા ૨૦ હજાર ઉપરાંત અંજાર, રાયપુર, અમદવાદ, છતીસગઢ અને જામનગર સમાજ વગેરેના અગ્રધીઓ દ્વારા દાન જાહેર કરાયું હતું.

યુવા ઉમેદવારના પરિચયમાં દર્શનાબેન ગુજરાતી, રોહિણીબેન વગેરે સહયોગી બન્યા

હતા. કાર્યક્રમમાં શિહોરથી પ્રસિદ્ધ થતા હિતેચ્છુના તંત્રી અરવિંદ પવાર, ભુજ જ્ઞાતિના પ્રમુખ અમૃતલાલ સોલંકી, ઉપપ્રમુખ કિશોરભાઈ ચનાણી, કચ્છ મિત્રના વ્યવસ્થાપક શૈલેખભાઈ કંસારા, સામાજિક સમિતિના અધ્યક્ષ ઠન્કુભાઈ સોલંકી, ભુજ મહિલા મંડળના પ્રમુખ લતાબેન સોલંકી, અંજાર મહિલા મંડળના પ્રમુખ શાંતાબેન બારમેડા, યુવક મંડળના પ્રમુખ અનિલ છગ્રાણા, સુનિલ કંસારા, નખત્રાણાના હીરાલાલ સોની, હેમેન્ડ્ર કંસારા, જલ્દ્વા ભાજપના મહામંત્રી ભરતભાઈ સોની, ગાંધીનગરના માહિતી અધિકારી શાંતિલાલ સોની, જે.એ.મ. સોની, ચુનીભાઈ પોમલ, પી.જ. સોની, ઓરીસા ઈફ્કોના ડેયુટી જનરલ મેનેજર અરુણભાઈ કંસારા, અમદવાદ જ્ઞાતિ પ્રમુખ શ્રી મનુભાઈ કોટડીયા અને મંત્રી શ્રી અતુલભાઈ સોની, માધાપર જ્ઞાતિના પ્રમુખ હસમુખ મૈચા વગેરે ઉપસ્થિત રહ્યા હતા.

યુવા પરિચય મેળાનો આખોય
કાર્યક્રમ શિક્ષણબધ્ય હતો.
ચંદુભાઈ સોની- જનપુર

– સંકલિત

યુવા પરિચય મેળો

● નિહારીલાલ બુધાબહુણી - રાજકોટ ●

તા. ૧-૧૨-૦૭ એટલે શ્રી મારુ કંસારા સોની જ્ઞાતિનો હિતિહાસનો સુવર્ણ દિવસ. સમાજની આજની જે તાતી જરૂરિયાત હતી તે આ દિવસે સાકાર થઈ. આ દિવસ એટલે “યુવા પરિચય મેળો.” જ્ઞાતિના અભિલ ભારતીય મહામંડળ રચાયા પછીનો પ્રથમ શ્રેષ્ઠ કાર્યક્રમ થયો. જ્ઞાતિના આગેવાનો અને યુવા કાર્યકરો તેમજ મહિલા મંડળની સંગઠિત શક્તિનો પરિચય થયો. આ કાર્યક્રમ સફળ બનાવવા પાછળ બધા જ નામી અનામી કાર્યકરો નમસ્કારને પાત્ર છે. આ વિચાર અમલમાં આવ્યો તે પહેલા “લગ્ન સેતુ”ના નામથી કાર્ય શરૂ કરવાનું નક્કી કરેલ. પ્રોફોર્મા પણ તૈયાર કરેલ પણ અમલમાં મૂકુવામાં થોડી વાર લાગતાં પરિચય મેળાનો પરિપત્ર આવ્યો. પરિચય પુસ્તિકાથી વિચારને સાકાર સ્વરૂપ મળ્યું. એક અત્યંત ઉપયોગી એવી આ પરિચય પુસ્તિકાથી જ્ઞાતિજનોની અનેક વ્યવહારીક મુશ્કેલીઓ દૂર થશે.

આ પરિચય મેળા પછી તા. ૩-૧૨-૦૭ના સમૂહ લગ્ન થયા. જે ૨૨મો સમૂહ લગ્નનો ઉત્સવ હતો. ૨૧ યુગલોએ પોતાના જીવનની એક મહત્વાની એવી ગૃહસ્થાશ્રમની કેરીમાં પગરવ માંડ્યા. આજના આ અત્યંત મોંઘવારીના યુગમાં સમૂહ લગ્ન ઉપયોગી છે. ઉપરાંત સમૂહલગ્ન એક જ્ઞાતિજનોના મિલનનો અવસર છે. અને આ મિલનથી નવા સંબંધો રચાય છે.

લગ્ન એટલે ફક્ત ચાર ફેરા ફરવા એટલું જ નથી. જીવના સોણ સંસ્કારમાં એક સંસ્કાર છે. અને મનુષ્ય જીવનની એક આવશ્યક અવસ્થા છે. લગ્ન સંસ્કાર એ આપણા ઋષિઓની દેન છે. સંસારથી ભાગીને નહીં પણ સંસારમાં રહીને ભગવાન સુધી પહોંચાય છે. નરસિંહ મહેતાએ કહ્યું છે, ‘સંસારમાં સરસો રહે મન મારી પાસ.’ સંસારમાં રહી મન ભગવાનને આપી એના થઈ શકાય છે. ગૃહસ્થાશ્રમ ચાર આશ્રમમાંનો મહત્વાનો આશ્રમ છે. જેનાથી કુટુંબ પ્રત્યે, સમાજ પ્રત્યે, રાષ્ટ્ર પ્રત્યેની કરજ બજાવી શકાય છે. લગ્ન એ આજીવન સાથે રહેવાનું પ્રત છે, દીક્ષા છે અને સમપદી, એ ચિર સહદ્વાસની પ્રતિજ્ઞાનું પ્રતીક છે. આજે જ્યારે વ્યક્તિ સ્વાતંત્ર્યનો પવન ફુંકાવા લાગ્યો છે અને ડેર ડેર ખીને પુરુષ સમોવડી બનવાના બાણગા ફુંકાય છે ત્યારે તો સમપદીમાંની વધુની પ્રતિજ્ઞાઓ વિશેપરૂપે સમજવા જેવી છે. સંસારના આ બધા જ મધુર ભાવો જો પ્રભુ તરફ વળે તો એ જ સાચી ભક્તિ બની રહે છે અને સામાન્ય Marriageનું રૂપાંતર Spiritual Marriageમાં થઈ જાય છે.

M - Merging	- આત્મ સમર્પણ
A - Ambition	- મહત્વાકંદ્શા
R - Respect	- સન્માન
R - Response	- આવકાર (સ્વાગત)
I - Intimacy	- ગાઢ ઐક્ય
A - Accreditation	- વિશ્વાસ
G - Gaiety	- આનંદ
E - Eternity	- શાશ્વતતા

● **MERGING - આત્મ સમર્પણ :**

તજુ રંગરૂપને રસને સરિતા સાગરે ભળતી તજુ મીઠાચા પોતાની, નદી સાગર બની જતી પરણતું એટલે જીતું પતિમાં છે ભળી જતું, ધરી જીવન પતિ ચરણો સદા એના બની રહેતું. નહીં સંકલ્પ કે નિર્ણય, અહે રહેતો નહીં નિજનો પતિ પૂજા મહીં સાચો, દીસે વિકાસ જીવનનો.

● **AMBITION - મહત્વાકંદ્શા :**

ચહે મોટા થવા બેઠ કરી ધ્યેયતું પૂજન કરે છે ધ્યેયના વૃક્ષો જીવનવારી તજું સિંચન

● **RESPECT - સન્માન :**

પતિના તેજની સામે સતી મસ્તક જુકાવે છે કરી સદ્ગુણાની પૂજા સદા સન્માન આપે છે નહીં જી ભોગદાસી છે જીવનની ભાવના એ તો ખરો ભર્તા સદા ભાર્યા તજું ગૌરવ વધારે છે.

● **RESPONSE - આવકાર (સ્વાગત) :**

નિહાળી કાતના મુખને સતી ઊરમાં ચડે ભરતી જતીના સ્નેહની મૂર્તિ પતિ ઊરમાં સદા રમતી.

● **INTIMACY - ગાઢ ઐક્ય :**

દીસે છે પ્રેમની ઊઘા અને ભીનાશ ભાવોની નહીં એ એક્યને સ્પર્શો અસર ખોટા વિચારોની વિચારોમાં દીસે સમતા સદા થઈ એક એ રહેતા રહે સત્કારોમાં સાથે નહીં મનથી જુદા પડતા.

● **ACCREDITION - વિશ્વાસ :**

જીવન નોકા વહે વિશ્વાસથી સંસાર સાગરમાં પરસ્પર પ્રેમનો નાતો નહીં શંકા દિલે ધરતા.

● **GAIETY - આનંદ (સ્વાગત) :**

સદા આનંદમાં રહેતાં થઈને મસ્ત મસ્તીમાં ખહે સધજું મળે આવી ગણી પ્રભુપ્રેમ ભક્તિમાં

● **ETERNITY - શાશ્વતતા :**

જ્ઞાણો ઝેડે જ્ઞાણો તોડે નહીં એ પ્રેમ છે સાચો રહે શાશ્વત અને સરપો પ્રવાહ એ પ્રેમ તો સાચો. બધા સંસારના ભાવો વળે ભગવાન સામે જો ખરે સંસારની પ્રીતિ થઈ ભક્તિ ધરી સમજો.

પ.પૂ. પાંડુરંગ શાસ્ત્રીજીના પ્રવચન પરથી સંકલિત

ગૃહસ્થ જીવન માનવ પ્રાણીની શ્રેષ્ઠતાનું પતીક છે.

શ્રી મારુ કંસારા સોની જ્ઞાતિ-ભુજ આયોજિત - બાવીરામો સમૂહ લગ્ન સમારોહ

શ્રી મારુ કંસારા સોની જ્ઞાતિ દ્વારા ૨૨મા સમૂહલગ્ન સમારોહનું આયોજન તા. ૩-૧૨-૨૦૦૭ સોમવારના રોજ ભુજ મધ્યે યોજવામાં આવેલ. આ સમૂહલગ્નમાં ૨૧ યુગલો લગ્નગ્રંથિથી જોડાયા હતા.

સમાજમાં સમૂહલગ્ન બાબતે જાગૃતિ આવે અને ભભકાદાર લગ્નના ખોટા ખર્ચાઓના સકંજાઓમાંથી લોકો બહાર આવે તેવા ઉદ્દેશો સાથે યોજાતા સમૂહલગ્નમાં નાના-મોટા વર્ગના જ્ઞાતિજ્ઞનોએ ભાગ લઈ એક જ લગ્નમંડપ નીચે સમૂહમાં લગ્નગ્રંથિથી જોડાઈને અન્યને પ્રેરણારૂપ બની ૨૨મા સમૂહલગ્નને યશપૂર્વક સફળતા અપાવેલ છે.

તા. ૩-૧૨-૨૦૦૭
સોમવારના સવારે ૮-૦૦ કલાકે શ્રી બિપીનભાઈ શીવજી બુધ્યભર્ષી પરિવાર તરફથી શ્રી ગણેશ પૂજા કરવામાં આવેલ. ત્યારબાદ પૂ. ગોરશ્રી સુમનલાલ ગંબકલાલ વ્યાસના આચાર્યપદ વેદોચ્ચાર-મંત્રો સાથે લગ્નવિવિધી જોડાઈ જ્ઞાતિના ૨૧ સુપુત્રો-સુપુત્રીઓએ પ્રભુતામાં પગલા પાડેલ.

સમૂહલગ્ન સમારોહના પ્રમુખસ્થાને શ્રી રસિકભાઈ જવેરીલાલ બુધ્યભર્ષી-ભુજ તેમજ અતિથિવિશેષ પદે (૧) શ્રી જમનાદાસ કરસનદાસ કહાં, (૨) શ્રી શશીકાંત માવજ બુધ્યભર્ષી, (૩) શ્રી વિનોદચંદ્ર શાંતિવાલ ગુજરાતી-દહિસરા, (૪) શ્રી નરેન્દ્ર વાલજી બુધ્યભર્ષી-અંજાર, (૫) શ્રી સુરેશ પ્રાગજી સોલંકી-માંડવી, (૬) શ્રી શાંતિવાલ મુજજ સાકરિયા-રવાપર (ખાસ આમન્ત્રિત), (૭) શ્રી પ્રભુદાસ ખેતશી ગુજરાતી, (૮) શ્રી નવીનભાઈ હેઠરજી હેડાઉ-ભુજ તેમજ શ્રી બિપીનભાઈ શીવજી બુધ્યભર્ષી-ભુજ, શ્રી જવેરીલાલ શીવજી બુધ્યભર્ષી-ભુજ તેમની હાજરીએ શોભામાં અભિવૃદ્ધિ કરેલ.

આ પ્રસંગે કચ્છ તેમજ કચ્છ બહારથી વિશાળ સંઘ્યામાં

જ્ઞાતિજ્ઞનોએ પધારી શોભામાં અભિવૃદ્ધિ કરેલ.

લગ્નવિવિધ તેમજ સમૂહ ભોજન બાદ સાંજે ૪-૦૦ વાગ્યે નવદંપતિઓને સત્કારવા સત્કાર સમારૂંભ યોજવામાં આવેલ.

સત્કાર સમારૂંભની શરૂઆત શ્રી જવેરીલાલ શિવજી બુધ્યભર્ષીના વરદ્દ હસ્તે દીપ પ્રાગત્વથી કરવામાં આવેલ. પૂ. ગોરબાપા શ્રી સુમનલાલ ગંબકલાલ વ્યાસના આશિર્વચન બાદ આમંત્રણને માન આપીને જ્ઞાતિપ્રમુખ શ્રી રાજેશ કે. વીસા પરમાર, ગાંધીધામ ઉત્કર્ષ મંડળના શ્રી ભરતભાઈ તુલસીદાસ બગા, મુંબઈના હરીલાલ ધનજી બારમેડા, રવાપર જ્ઞાતિ આગેવાન શાંતિભાઈ સોની, રાયપુર જ્ઞાતિના પ્રકાશ વી. બારમેડા, માંડવીના વિનોદભાઈ હેડાઉ જ્ઞાતિ પ્રમુખ તેમજ જ્ઞાતિ અગ્રણી મગનભાઈ ચનાણી-ભુજ, હિતેચ્છુ સામયિકના તંગીશ્રી અરવિંદ પવારભાઈ તેમજ પણ્ણીમ કચ્છના

જ્ઞાતિ પ્રમુખ હીરાલાલ અમ. બગા અને નખગાણા જ્ઞાતિના પ્રમુખ હિંમતભાઈ બગા, બગા, સેતુના સહંતંગી કુ. એકતા કહા વગેરે પધારેલ જ્ઞાતિ આગેવાનો અને જ્ઞાતિ પ્રમુખ શ્રીઓનું પુષ્પગુચ્છથી સન્માન કરવામાં આવેલ. તેઓએ સર્વ નવદંપતિઓને આશિષ સાથે શુભેચ્છા પાઠવેલ.

ત્યારબાદ સમારોહના પ્રમુખશ્રી તથા અતિથિ વિરોધશ્રી દ્વારા નવદંપતિઓનું પુષ્પગુચ્છથી અભિવાદન કર્યું.

કન્વીનરશ્રી નીતિનભાઈ અમૃતલાલ હેડાઉએ નવદંપતિઓને શુભેચ્છા પાઠવી ત્યારબાદ જ્ઞાતિ મંગીશ્રી દિલીપભાઈ કાનજી બગા તેમજ

પ્રભુદાસ ખેતશી ગુજરાતીએ નવંપતિઓને સુખમય જીવનની શુભકામના સાથે શુભેચ્છા પાઠવેલ. ત્યારબાદ સમાર્થનના પ્રમુખશ્રી રસિકભાઈ જેવેરીલાલ બુધ્ધભવીએ કન્યાઓ માટે સમૂહલગ્નમાં જોડાવાનો પ્રવેશફોર્મ તેમજ ફી ન લેવા તેમજ જ્ઞાતિ સંગઠિત બને તે અંગેનું આયોજન કરવા જ્ઞાતિજનોને જાણાયું હતું તેમજ નવંપતિઓને શુભેચ્છા પાઠવી હતી. જ્ઞાતિ પ્રમુખશ્રી અમૃતલાલ જેઠાલાલ સોલંકીની જગ્યાએ કાર્યકારી જ્ઞાતિ પ્રમુખશ્રી કિશોરભાઈ જે. ચનાણીએ ૨૧ નવંપતિઓને સુખમય જીવન નીકડે એવા આર્થિવાદ પાઠવ્યા હતા અને પાર્ટી ખ્લાટ તેમના માતુશ્રી રૂક્મિષીબેન જટુભાઈ ચનાણીના નામે બનાવી આપવાની જાહેરાત કરી હતી. તે સર્વે જ્ઞાતિજનોએ તાળીઓના ગડગડાટ સાથે વધાવી લીધેલ હતી. તેઓએ યુવાન કાર્યકરોને બિરદાવેલ અને સમૂહલગ્નમાં જોડાયેલ નવંપતિઓને આર્થિવચન આપેલ અને હજુ પણ વધુ જ્ઞાતિજનો આ સમૂહલગ્નમાં જોડાયું હતું.

વિવિધ સ્થળોએથી ૨૨મા સમૂહલગ્ન પ્રસંગે આશિવચન અને શુભેચ્છા સંદેશ આવ્યા હતા જેમાં જ્ઞાતિના પ્રમુખશ્રી અમૃતલાલ જેઠાલાલ સોલંકીના સંદેશાનું વાંચન કરવામાં આયું હતું.

૨૨મા સમૂહલગ્ન પ્રસંગે સમિતિ તરફથી મળેલ ભેટ ઉપરાંત જ્ઞાતિજનો તરફથી મળેલ કુલ ૩૧ આઈટમો (ગીફ્ટ)નું નવંપતિઓને વિતરણ કરવામાં આવેલ.

ઉપરાંત આવેલ ગૌઢાનમાં સમૂહલગ્ન સમિતિના ઉમેરીને દરેક કન્યાને રૂ. ૧૦૨૫/- ના કવર મહેમાનોના વરદ હસ્તે ભેટ આપવામાં આવેલ. આ ૨૧ નવંપતિઓના લગ્નની સરકારી નોંધણી કાર્યની વ્યવસ્થા સ્થળ ઉપર કરવામાં આવેલ અને મેરેજ સર્ટિફિકેટો, ગીફ્ટની વસ્તુઓ સાથે જ સોંપવામાં આવેલ.

આ વર્ષે સમૂહલગ્નની જાહેરાત-સ્ટેશનરી ખર્ચના સૌજન્ય

દાતાશ્રી જેવેરીલાલ શીવજી બુધ્ધભવી-ભુજ તરફથી મળેલ તેમજ લગ્નપત્રિકા ખર્ચના સૌજન્ય દાતા સ્વ. ખેતશી ખેંગાર ગુજરાતી પરિવાર-ભુજ તેમજ ધાર્મિક ખર્ચના દાતા શ્રી બિપીનભાઈ શિવજી બુધ્ધભવી પરિવાર તરફથી મળેલ.

આ સમગ્ર આયોજનને સફળ બનાવવા જ્ઞાતિ પ્રમુખશ્રી અમૃતલાલ જેઠાલાલ સોલંકી, યુવક મંડળના પ્રમુખશ્રી અનિલ

છત્રાણા, મહિલા મંડળના પ્રમુખ લતાબેન સોલંકી, કન્વીનરશ્રી નીતિનભાઈ અમૃતલાલ ડેડાઉ, મંત્રી ચેતન આઈ. બારમેડા, ઉપપ્રમુખશ્રી કિશોરભાઈ જે. ચનાણી, મંત્રી દિલીપભાઈ કાનજી બગ્ગા, ખજાનની હિતેશ ધીરજલાલ પોમલ તેમજ તમામ જ્ઞાતિ કારોબારી સભ્યો, સમૂહલગ્ન સમિતિના સભ્યો તેમજ નાભી-અનાભી અસંખ્ય કાર્યકરોના સહકારથી આ ભગીરથ કાર્ય સફળતાપૂર્વક પાર પાડવામાં આવેલ. કાર્યકમનું સંચાલન સ.સ.ના મંત્રીશ્રી ચેતનભાઈ ઈશ્વરલાલ બારમેડાએ કરેલ.

- ચેતન બારમેડા, ભુજ

કુ. આરતી હર્ષદભાઈ સોની

આપણી જ્ઞાતિના ભુજના અગ્રણી દાતા સોની જટુભાઈ વેલજી આણંદજી પરિવારના હર્ષદભાઈનાં સુપુત્રી કુ. આરતીએ જ્લોબલ એમ.બી.એ.ની પદવી પ્રાપ્ત કરી મારુ કંસારા સોની જ્ઞાતિને આંતરરાષ્ટ્રીય પ્રતિભા અપાવેલ છે.

કુ. આરતીએ SSC સુધીનો અભ્યાસ ભુજની સેન્ટ એવિયર્સ સ્કુલ માંથી કરેલ. વર્ષ ૨૦૦૧ના ભૂકુપ બાદ આરતીએ આગળનો અભ્યાસ બેંગલોરમાં ICSE બોર્ડમાંથી હાયર સેકન્ડરી

એમ.બી.એ.ની આંતરરાષ્ટ્રીય
ઉત્તી મેળવતા કુ. આરતી

પરીક્ષામાં ૭૮% પરિણામ મેળવેલ. ત્યારબાદ બેંગલોરની ભગવાન મહાવીર જૈન કોલેજમાંથી ૮૧% ડીસ્ટોકશન માર્ક્સ સાથે B.Com પૂર્ણ કરેલ. અભ્યાસ ક્ષેત્રે આગળ વધી આરતીએ બેંગલોરની JGI MATS School of Business તથા ફાન્સની ESC Pav યુનિવર્સિટી માંથી M.B.A.ની જ્લોબલ ડિગ્રી પ્રાપ્ત કરેલ છે. હાલમાં આરતીએ બેંગલોરની પ્રતિષ્ઠિત I Gate કંપનીમાં સિન્યુરિટી પ્રોસેસ એસોસિએટની પોસ્ટ પર નિમણુંક મેળવી ચનાણી પરિવાર તથા સમગ્ર જ્ઞાતિ પરિવારનું નામ ઉજાગર કરેલ છે.

આ અંગે આરતીએ જણાવેલ છે કે તેમની અદ્ય ઈચ્છા આ ક્ષેત્રમાં આગળ વધવાની હતી તે પરિપૂર્ણ થયેલ છે. સાહસિકતા, રમત ગમત તથા પર્વતારોહણનો શોખ ધરાવનાર આરતીએ જ્ઞાતિના અન્ય વિદ્યાર્થીઓને લગ્ન તથા ધગશથી અભ્યાસ કરવાની શીખ આપેલ છે.

કુ. આરતીની ઉજ્જવળ કારકીદી માટે સેતુ પરિવારની હાર્દિક શુભેચ્છા.

નખત્રાણા ખાતે કંસારા સોની સમાજના સમુહલગ્ન ધામધૂમથી યોજાયા

પશ્ચિમ કચ્છ મારુ કંસારા સોની સમાજ તરફથી નખત્રાણા ખાતે ધામધૂમથી સમુહલગ્ન યોજાયા. જેમાં પશ્ચિમ કચ્છના ગ્રામ તાવુકા નખત્રાણા, લખપત અને અભાસાના તેમજ બહારના મોટી સંઘામાં કુંદંબ સહિત આબાલ અને વૃધ્ય લોકો સહિત મોટી સંઘામાં જ્ઞાતિજનો સહકુંટંબ ઉત્સાહથી હાજર રહ્યા. ગયા વર્ષ ૧૫ જેટલા વરચોડીયાના અહીં લગ્ન થયેલા. આ વખતે ગ્રામ જેટલા સમુહલગ્ન યોજાયા. લગ્નનો વધુ હતા પરંતુ કેટલાક કારણસર સંઘા ઘટવા પામી. પરંતુ સમુહ લગ્ન સમિતિએ નક્કી કરેલ તારીખ અને આયોજન ઉત્સાહભેર યોજવો એવું નક્કી કરતા ગાયત્રી વિધિથી નખત્રાણાના શ્રી દેવેન્દ્ર મારાજના મંત્રોચ્ચારથી સમુહલગ્નની વિધિ પાર પાડવામાં આવી.

દરેક નવ દંપતીને ગ્રીસ ગ્રીસ જેટલી વિવિધ પ્રકારની જ્ઞાતિજનોએ ભેટો આપી. સમુહ લગ્ન સમિતિ તરફથી સ્તીલના ઘોડા, થાળીના સેટ સહિત ભેટ આપવામાં આવ્યા. બેસવા ફરવાની સરસ વ્યવસ્થા ભોજન માટે મહિલા અને પુરુષોને અલગ અલગ શમિયાણામાં કરવામાં આવેલ ગોઠવણા, પીવા માટે ફીલ્ટર વોટર, સતત સવારથી સાંજ સુધીના ભરયક કાર્યક્રમ અને લાજવાબ વિદાય સમારંભ પશ્ચિમ કચ્છ શ્રી મારુ કંસારા સોની સમાજના પ્રમુખ શ્રી હરીલાલ મોહનલાલ બગાના પ્રમુખ સ્થાને યોજાયો. જેમાં અતિથિ વિશેષ તરીકે, મહામંડળના પ્રમુખશ્રી પ્રભુદાસ ખેતશી, ઉપપ્રમુખ શ્રી હરીલાલ લખમસી વીસા પરમાર અંજાર, હિંમતલાલ બેચરલાલ બગા, શિવલાલ શામજી મહીયા અંજાર, રાજેશભાઈ અંજાર, વિનોદભાઈ હેડાઉ માંડવી, જેઠાલાલ રાધવજુ નલીયા, પી.જી. સોની ભુજ, હિંમતલાલ સીવજી વિથોડા, માવજ વેલજી ગઢશીશા, પ્રહુલભાઈ પ્રાગજી નેત્રા, વિનોદભાઈ આર. કટા રવાપર, મોહનલાલ ચાંપસી વિરાણી, રમેશભાઈ રાધવજુભાઈ લાયચા કોટા, વિગેરે આગેવાનો હાજર રહ્યા હતા. સમુહલગ્નને સફળ બનાવા કન્વીનર શ્રી લખમસી ઈશ્વરલાલ, હેમેન્ડ્રભાઈ મોહનલાલ કંસારા, રમેશભાઈ મોહનલાલ બગા નખત્રાણા, શાંતીલાલ મુજજી રવાપર, ધનજીભાઈ હરીરામ કોઠારા, ગંગારામ કરશનદાસ નખત્રાણા, મોહનલાલ હીરજી દ્યાપર, બાબુલાલ રવજી નલીયા, જેન્નીલાલ જેઠાલાલ નલીયા શાંતીલાલ કુંગરસી કટા, હિનેશભાઈ મંગી, જ્યરામભાઈ, હરીલાલ હેમરાજ, રતીલાલ હંસરાજ વિગેરે એ જહેમત ઉઠાવી હતી.

લાજવાબ વિદાય સમારંભ દરમ્યાન પશ્ચિમ કચ્છના ધોરણ ૮ થી ઉપરના અને ૭૦ સીટેર ટકાથી વધુ માર્ક્સ હોય તેવા વિદ્યાર્થી ભાઈ બહેનોને ભેટ તેમજ સન્માન પત્ર આપીને નવાજવામાં આવ્યા હતા.

પ્રમુખ સ્થાનેથી બોલતા શ્રી હરીલાલ બગાએ મોટી સંઘામાં મહિલાઓ ઉપસ્થિત હતા તેમને શીખ આપતાં જણાયું હતું કે, સમુહલગ્નની જે તારીખ હોય તે તારીખ ભાગ લેનાર દંપતીઓને ક્યારે પણ નડતરરપે ગણી શકાય નહીં ભલે પછી તે સમુહલગ્નમાં ભાગ લેનાર છોકરા કે છોકરીની જન્મ તારીખ હોય કે જન્મનો મહિનો હોય. તે અડયણ રૂપ માનવો નહીં અને આવી અંધશ્રદ્ધા છોડવા માટે મહિલાઓએ પહેલ કરવી પડશે.

પશ્ચિમ કચ્છ શ્રી મારુ કંસારા સોની સમાજની વસ્તી પત્રકની પુસ્તિકા બહાર પાડવા યકો ગતિમાન કર્યા છે અને તે અંગેના ફોર્મ્સ ભરાઈને મોટા ભાગના આવી ગયા છે પરંતુ આ વિસ્તારના અન્ય વિસ્તારોમાં કે અન્ય રાજ્યોમાં કે વિદેશમાં રહેતા હોય તેમની પણ માહિતી આ પુસ્તિકામાં છાપવામાં આવશે તો આવી માહિતી પણ મોકલવી આપવાનું જણાવામાં આવેલ હતું. બાળકો કે જે દિવસથી ઉપરના અને લગ્ન ના થાય ત્યાં સુધીના છોકરા છોકરીના ફોટો અને વિગત ફક્ત રૂ. ૫૦માં આ પુસ્તિકામાં છાપવામાં આવશે તથા સમાજના આગેવાનો અન્ય ગામોના આપણા સમાજના પ્રમુખો કે વિવિધ હોદ્દો ધરાવતા આગેવાનો ના ફોટો વિનામૂલ્યે છાપવામાં આવશે. તો મહિના એકમાં પછોંચાડી આપવાના રહે છે. અને પશ્ચિમ કચ્છ વિસ્તારના યુવક મંડળ તથા મહિલા મંડળની રચના કરવાનું પણ પ્રમુખશ્રીએ આદ્ધ્રાન કરેલ હતું.

પ્રાસંગિક પ્રવચન આપતા મહામંડળના પ્રમુખશ્રી પ્રભુદાસ ખેતશીએ જણાયું હતું કે, આ પ્રકારના સમુહલગ્ન મહામંડળ માર્ક્સત યોજાય અને દરેક વખતે કચ્છ અલગ અલગ મુખ્ય સેન્ટરમાં રાખવામાં આવે તેવું વિચારણા હેઠળ છે અને મહામંડળના ઉપ પ્રમુખ શ્રી હરીલાલ લખમસી વીસા પરમારે તેમજ અંજારના શિવલાલભાઈ રાજેશભાઈ વિગેરે એ નવંપત્રિને આશીર્વચન પાઠ્યા હતા અઢી કલાક ચાલેલા વિદાય સમારંભમાં મોટી સંઘામાં હાજર રહેલ દંપતીના ભાઈ બહેનો શાંતિપૂર્વક કાર્યક્રમને માણી રહ્યા હતા અને ઉઠાવાનું નામ સુધ્યા લેતા ન હતા. ખુશનુમય વાતાવરણમાં કાર્યક્રમનું સંચાલન હિનેશભાઈ બગા તથા ઉપ પ્રમુખ શ્રી હેમેન્ડ્રભાઈ કંસારાએ સંભાળેલ હતું. આ સમુહલગ્નને સફળ બનાવા માટે નામી અનામી અનેક દંપતી જનોએ તન, મન અને ધનથી જહેમત ઉઠાવી હતી.

હિરાલાલ મોહનલાલ સોની
પ્રમુખ - પશ્ચિમ કચ્છ શ્રી મારુ કંસારા સોની

સમુહ લગ્ન આયોજન, ગરીબ, મધ્યમવર્ગ અને
અમીર વચ્ચેની ખાઈ નાયું કરે છે.

શ્રી કચ્છી મારુ કંસારા સોની જ્ઞાતિ - અમદાવાદ

વાર્ષિક સ્નેહ મિલન

શ્રી કચ્છી મારુ કંસારા સોની જ્ઞાતિ - અમદાવાદ દ્વારા તા. ૩૦-૧૨-૨૦૦૭ના રોજ વાર્ષિક સ્નેહ મિલન યોજવામાં આવેલ. અમદાવાદના જ્ઞાતિ પરિવારો ઉપરાંત મોટી સંખ્યામાં બહારગામથી પથારેલ મહેમાનોએ કાર્યક્રમમાં ઉત્સાહપૂર્વક ભાગ લીધો. પાલકી સ્થિત શ્રી કચ્છી ઝેન ભવન ખાતે યોજાયેલ સ્નેહ મિલનમાં શ્રી મારુ કંસારા સોની ઉત્કર્ષ મંડળ - ગાંધીજીમના પ્રમુખ શ્રી ભરતભાઈ બંગા વિશેષ ઉપસ્થિત રહ્યા હતા. દીપ પ્રાગટ્ય બાદ જ્ઞાતિ પ્રમુખ શ્રી મનુભાઈ કોટીયાએ સૌનું સ્વાગત કરેલ. ત્યારબાદ માનદુ મંત્રી શ્રી અતુલ સોનીએ સંસ્થાના વાર્ષિક અહેવાલની રજુઆત કરી ગત વર્ષમાં કરાયેલ કામગીરીની માહિતી આપેલ. અમદાવાદ જ્ઞાતિ દ્વારા પ્રકાશિત મુખ્યપત્ર 'જ્ઞાતિ સેતુ'ને આપક્ષા સમગ્ર સમાજમાં સારો આવકાર મળેલ છે, જે અમદાવાદ જ્ઞાતિ માટે ગૌરવ લેવા જેવી બાબત હોવાનું તેઓએ જણાવેલ. વિશેષમાં બહારગામથી ઈલાજ માટે અમદાવાદ આવતા જ્ઞાતિજીનો અને અભ્યાસ અર્થે અમદાવાદમાં સ્થિત બહારગામના વિદ્યાર્થીઓને સંસ્થા દ્વારા યોગ્ય માર્ગદર્શન - સહાય આપવામાં આવે છે તેની વિગતો રજૂ કરવામાં આવેલ. એક નૂતન અભિગમ તરીકે અમદાવાદ સ્થિત સમાજના વિદ્યાર્થીઓને પણ સ્નેહ મિલનમાં વિશેષ આમંત્રિત કરી બહુમાન કરવામાં આવેલ. તેમજ તેમનો પારિવારિક તેમજ અભ્યાસ અંગેનો પરિચય અપાયેલ હતો. અતિથિ વિશેષ પદેથી શ્રી ભરતભાઈ બંગાએ અમદાવાદ જ્ઞાતિના કાર્યોની પ્રશંસા કરી અમદાવાદ ખાતે વધતી જતી શૈક્ષણિક તેમજ પ્રોફેશનલ તાલીમ માટે રહેવા માટે કાયમી વ્યવસ્થા કરવાની જરૂરિયાત હોવાનું જણાવેલ. આગામી સમયમાંઓ અંગે આધોજન થાય ત્યારે પૂર્ણ સહયોગ આપવાની તેઓએ ખાતરી આપેલ. વિશેષમાં તેઓએ અમદાવાદ જ્ઞાતિની મેડિકલ હેલ્પલાઈન બહારથી આવતા દર્દીઓ માટે આશીર્વાદ રૂપ હોવાનું જણાવી બિરદાવેલ. મેડિકલ ક્ષેત્રે તેમણે પોતાના તરફથી રૂ. ૫,૦૦૧/-નું દાન જાહેર કરેલ છે. 'જ્ઞાતિ સેતુ'ના મુખ્ય તંત્રી શ્રી હંસરાજ કંસારાએ સમાજના યુવા વર્ગને તેમની શક્તિનો સમાજ માટે ઉપયોગ કરવા અપીલ કરતાં એમને વ્યવસાયીક શિક્ષણ ક્ષેત્ર થયેલ પ્રગતિની નોંધ લીધી હતી. તેઓએ સમાજના યુવા વર્ગની સ્થિયિ અને સફળતાને સેતુ દ્વારા હંમેશા બિરદાવવામાં આવે છે તેમ જણાવેલ. અમદાવાદ સિવિલ હોસ્પિટલના કેન્સર વિભાગમાં ફરજ બજીવતા જ્યોતિબેન સોની, આપક્ષા સમાજના દૂર દૂરથી આવતા દર્દીઓને જે હુંફ અને સહકાર આપે છે તે બદલ તેમનો આભાર માનવામાં આવ્યો હતો. પ્રત્યુત્તરમાં જ્યોતિબેન એમની સેવાઓ આપવા માટે સદા તત્પર હોવાની ખાતરી આપી હતી.

સંસ્થાના પૂર્વ પ્રમુખ શ્રી તુલસીદાસ કંસારાએ સેતુના

આગામી અંકથી કોમ્પ્યુટર અંગેની લેખમાણા તથા કવીજ શરૂ કરવામાં આવશે તેમ જણાવેલ.

જ્ઞાતિના તેજસ્વી વિદ્યાર્થીઓને ઈનામો આપી જાહેર સન્માન કરવામાં આવેલ. ધોરણ-૧૦ અને ધોરણ-૧૨માં પ્રથમ તથા દ્વિતીય સ્થાન પ્રાપ્ત કરનાર વિદ્યાર્થીઓને દાતાઓ શ્રી તુલસીદાસ ઓઘવજી સોની તથા સ્વ. વિલદાસ ટી. કોટીયા પરિવાર તરફથી ચાંદીના મેડલ અર્પજા કરવામાં આવેલ.

વિદ્યાર્થીઓને દાતાશ્રી રાજેન્ડ્ર શાંતિલાલ સોની તરફથી આકર્ષક ઈનામો આપવામાં આવેલ. ઈનામ વિતરણ, સમારંભ પ્રમુખ શ્રી રમેશભાઈ સોની તથા અતિથિ વિશેષ શ્રી ભરતભાઈ બંગાના હસ્તે કરવામાં આવેલ. કાર્યક્રમમાં જ્ઞાતિના બાળકોએ ગીત તથા નૃત્ય રજૂ કરી જ્ઞાતિજીનોના દિલ જીતી લીધા હતા. સમારોહમાં ડૉ. હરીશભાઈ દલપત્રભાઈએ ઉપસ્થિત રહી વિદ્યાર્થીઓને ખાસ પ્રોત્સાહન આપેલ. કાર્યક્રમને સફળ બનાવવામાં સર્વશ્રી મનુભાઈ કોટીયા, ગીરીશભાઈ સોની, અતુલ સોની, રાજેન્ડ્ર સોની, જ્યમીન સોની, પ્રશાંત બીજલાણી, કનુભાઈ બીજલાણી, કિરીટભાઈ કંસારા, જ્યેશભાઈ ઘીરિયાલી સહિત સર્વે કારોબારી સભ્યોએ વિશેષ જહેમત ઉઠાવી હતી. કાર્યક્રમના અંતે સૌએ ઊંધીયુ જલેબીની લિજજત માણી હતી.

- અતુલ સોની

છસાતાં જડશે હીરા

એક ટ્રેનના સેકન્ડ કલાસના ઉભામાં ટિકિટ ચેક કરવા ચૂએલા ટિકિટ ચેકરે સીટની નીચે ટુંટિયું વાળીને સંતાયેલા એક ટિકિટ વિનાના ડોસાને પકડી પાડ્યો. ડોસાએ ટિકિટ ચેકરે આજ્જલ્યાસ્યા સ્વરે વિનંતી કરી.

'સાહેબ મારી પાસે ટિકિટ નથી. પણ હું મારી દિકરીને પરણાવવા વતન જઈ રહ્યો છું, આટલી વાર જવા દો હુજુર!' એ

ટિકિટ ચેકરે એને દયા લાવીને જવા દીધો. ત્યાં જોડેના બ્લોકમાં બીજી સીટ નીચેથી એજ સીટ નીચે છુપાઈને બેઠેલો ટિકિટ વિનાનો એક યુવાન પકડાયો એટલે ટિકિટ ચેકરે એની મજાક કરતાં કહ્યું,

'કેમ ભાઈ! તારે પણ તારી દિકરીના લગ્ન કરવાના છે કે શું?' એ

યુવાને ઉત્તર આપ્યો, 'નહીં સાહેબ! હું એ ડોસાનો ભાવિ જમાઈ છું અને અમારા બંનેના વિચારો ખૂબ મળતા હોવાને લીધો એ ડોસાએ ભાવિ જમાઈ તરીકે મારી પંસદગી કરી છે!' એ

આ આખુંય જગત જુઠના કારોબારથી ભરેલા ચોર બજાર જેવું નથી લાગતું? છતાંય આપણે એના મોહમાંથી મુક્ત કેમ નહીં થઈ શકતાં હોઈએ?

આર.પી. પોમલ - અંજાર (કૃષ્ણ)

શ્રી મારુ કંસારા સોની જ્ઞાતિ ટ્રસ્ટ - અંજાર

નવી કારોબારી સમિતિની રચના

તા. ૧૫-૧૧-૨૦૦૭ - લાભ પાંચમના શુભ દિને
અંજાર જ્ઞાતિની સામાન્ય સભામાં આગામી ગ્રાણ વર્ષ માટે
નવી કારોબારી સમિતિની રચના કરવામાં આવેલ છે.

ક્રમ નામ

૧. રાજેશભાઈ કેશવલાલ વિસા પરમાર
૨. ભરતભાઈ ભગવાનદાસ બુધ્બહૈ
૩. ભરતભાઈ ચગભુજભાઈ ગોહીલ
૪. અનિલ શંકરલાલ બગા
૫. પ્રકાશભાઈ નરોતમભાઈ બારમેડા
૬. જગદીશભી હરીલાલ છગાળા
૭. શિવલાલ શામજીભાઈ મેવચા
૮. શરીકાંતભાઈ મનસુખલાલ બારમેડા
૯. દિનેશભાઈ રાધવજીભાઈ સકરીયા
૧૦. કમલભાઈ વિહુલદાસ પરમાર
૧૧. ચમનલાલ રાધવજીભાઈ સોલંકી

હોદ્દો

- પ્રમુખશ્રી
- ઉપપ્રમુખશ્રી
- મંગીશ્રી
- સહમંગીશ્રી
- ખજાનચીશ્રી
- સહ ખજાનચીશ્રી
- સભ્યશ્રી
- સભ્યશ્રી
- સભ્યશ્રી
- સભ્યશ્રી
- સભ્યશ્રી

૧૨. કિરણભાઈ કાનજીભાઈ ડેડાઉ
૧૩. શૈલેષભાઈ વેલજીભાઈ પોમલ
૧૪. હેમેન્ડ્રભાઈ દામજીભાઈ કહ્ણા
૧૫. શાંતિલાલ હંસરાજભાઈ બુધ્બહૈ
૧૬. હસમુખભાઈ કુલચંદભાઈ પોમલ
૧૭. જેન્નીલાલ કેશવજીભાઈ સકરીયા
૧૮. રમેશભાઈ મોનજીભાઈ બુધ્બહૈ
૧૯. કિરણભાઈ મગનલાલ પોમલ
૨૦. ઈશ્વરલાલ વેલજીભાઈ બારમેડા
૨૧. નરેન્દ્રભાઈ વાલજીભાઈ બુધ્બહૈ
૨૨. હરીશભાઈ વેલજીભાઈ મેવચા
૨૩. સંજય અમૃતલાલ બારમેડા
૨૪. સતીષ ચમનલાલ બુધ્બહૈ
૨૫. શ્રીમતી શાંતાબેન અમૃતલાલ બારમેડા

- સભ્યશ્રી
- પ્રમુખશ્રી, યુવક મંડળ
- પ્રમુખશ્રી, મહિલા મંડળ

રાજેશભાઈ કેશવલાલ
વિસા પરમાર
પ્રમુખશ્રી

ભરતભાઈ ભગવાનદાસ
બુધ્બહૈ
ઉપપ્રમુખશ્રી

ભરતભાઈ ચગભુજભાઈ
ગોહીલ
મંગીશ્રી

અનિલ શંકરલાલ
બગા
સહમંગીશ્રી

પ્રકાશભાઈ નરોતમભાઈ
બારમેડા
ખજાનચીશ્રી

જગદીશભાઈ હરીલાલ
જગાળા
સહ ખજાનચીશ્રી

શ્રી મારુ કંસારા સોની યુવક મંડળ - દયાપર

નવા વર્ષની શુભેચ્છા સાથે શ્રી મારુ કંસારા સોની સમાજના ઉત્કર્ષ અને પરસ્પર એકતાની ભાવના સુંદર કરવાના હેતુથી લાભ પાંચમના દિવસે તા. ૧૫-૧૧-૦૭ દયાપર મુકામે શ્રી ઉમિયાનગર દયાપરમાં સમાજે સમાજવાડી માટે લીધેલ પ્લોટ જગ્યા ઉપર મંડળ સજાવત કરી અહીં જ્ઞાતિનું સ્નેહભિલન સમૂહ ભોજન યોજવામાં આવેલ. જેનું આયોજન દયાપર સોની જ્ઞાતિ યુવક મંડળે કર્યું હતું.

આયોજનને સફળ બનાવવા યુવક મંડળના અનિલ બારમેડા, નરોતમભાઈ બારમેડા, ધનસુખ કહ્ણા, રમેશ બારમેડા તેમજ સમગ્ર યુવક મંડળે જહેમતને બિરદાવી હતી અને સર્વને સમાજના કાર્યો માટે હુંમેશા તત્પર રહેવા અનુરોધ કર્યો હતો. લાલજીભાઈ કરશનદાસ બારમેડા, મહેન્ડ્રભાઈ કુંગરશી પોમલ અને અન્ય સર્વ જ્ઞાતિજનોએ

સહયોગ આપ્યો હતો.

યુવક મંડળના ધનસુખ સોનીએ સમાજના ઉત્થાન માટે સામાજિક કાર્યોને પ્રથમ પાયા સમાજ ગણાવી. અહીં વિદ્યાર્થીઓને પ્રોત્સાહિત કરવા દર વર્ષે સરસ્વતી સન્માન સમારોહ યોજવા પર ભાર મૂક્યો હતો.

દયાપર મધ્યે લખપત તાલુકા સોની જ્ઞાતિ માટે સમાજે ખરીદેલ પ્લોટ જેમાં પ્રાથમિક બાંધકામ માટે ફાળાની જરૂરીયાત પ્રમુખશ્રીએ કરતાં અહીં માત્ર ૧૮ થી ૨૦ કુટુંબ પરિવાર વચ્ચે રૂ. ૫૫૦૦૦/- પંચાવન હજાર ઉપરાંત ફાળો ઔપચારિક રીતે નોંધાયો હતો. જે સરાહનીય છે. અહીં મોટેભાગે આર્થિક રીતે મધ્યમ વર્ગ છે.

કાર્યક્રમનું સંચાલન યુવક મંડળના પ્રમુખશ્રી મહેન્ડ્ર શામજ કહ્ણાએ કર્યું અને આભારવિષી યુવક મંડળના સહમંગી મનસુખ એલ. બારમેડાએ કરી હતી.

નિબંધ સ્પર્ધા

● શ્રીમતી જયશ્રીબેન પરમાર / શ્રી કિશોરભાઈ સોની ●

મહામંડળની શૈક્ષણિક સમિતિ દ્વારા અખિલ ભારતીય

● પ્રથમ વિજેતા : રીતુ કે. સોની, ભુજ

કક્ષાએ નિબંધ સ્પર્ધાનું આયોજન થયું જેને ખૂબ સારો પ્રતિસાદ મય્યો. નડિયાદ, શિહોર, ડાખોઠ અને મુંબઈથી પણ સ્પર્ધકોએ ભાગ લીધેલ. દસ વર્ષની માંડવીની વિદ્યાર્થીની ડેડાઉ વૈશાલીથી માંડીને કોડાચારના શ્રી વેલજુભાઈ (૩.૧.-૫૫)એ પણ મૌલિક વિચારો - સાઢી, સરળ, રસમદ, તો વળી કયાંક કાચ્યમય શૈલી, પંક્તિઓ, સુરેશભાઈ બીજલાણી જેવાની નાટ્યાત્મક સંવાદોવાળી રજુઆત, તો આર્મિ સ્કુલની વિદ્યાર્થીની કેશવીની ચોટદાર - આકર્ષક ભાષા.

નિર્ણાયિકો શ્રીમતી મંજરીબેન અંજારીયા, શ્રીમતી નીલાબેન વર્મા અને શ્રી નિખિલભાઈ ઠક્કરે પણ બધા નિબંધોની ખૂબ ચોક્સાઈ અને ધ્યાનથી મૂલવણી કરી. ટાઉનહોલ - ભુજ મધ્યે ૧થી ૧૦ નંબર મેળવનારને મહામંડળના પ્રમુખશ્રી પ્રભુદાસભાઈ, મંત્રી શ્રી પ્રેમજીભાઈ, શૈક્ષણિક સમિતિના કન્વીનર શ્રી રસિકભાઈ મેવચાના હસ્તે ઈનામો આપવામાં આવેલ. કાર્યકર્મની સફળતા માટે શ્રીમતી જયશ્રીબેન પરમાર, શ્રી કિશોરભાઈ સોની અને શ્રીમતી દર્શનાબેન ગુજરાતીએ જહેમત ઉઠાવેલ. શ્રી અમૃતલાલભાઈ, શ્રી સુનીલભાઈ, શ્રી શૈલેખભાઈ સહયોગી રહેલ. મહામંડળના સભ્યોના સાથ સહકારથી સફળ રહેલ આ પ્રોજેક્ટમાં વિજેતાઓને શ્રી હંસરાજભાઈ કંસારા, શ્રી અતુલભાઈ, શ્રી હરિલાલભાઈ વીસા પરમારે અભિનંદન પાઠવેલ. જેમના ઈનામો / પ્રમાણપત્રો બાકી હોય તેમણે આયોજકો પાસેથી સત્વરે મેળવી લેવા.

ઉગતી પેટોની માનસિકતા, મનોત્યાપાર અને એમના વિકાસની પ્રક્રિયાની દરાના અને દિશા જાણવાનો એક સરળ ઉપાય છે, એમને અભિવ્યક્તિની તક આપવી. મહામંડળના ઉપકમે આયોજીત 'નિબંધ સ્પર્ધા' એનું ઉમદા ઉદાહરણ છે અને આપણા સમાજનું સરાહનીય કદમ છે.

ઇલેક્ટ્રોનિક માદ્યમો વરયે દોરાયેલી આજની ચુવા પેટો 'લખવા'નું ભૂતવા લાગી છે અંબા માહોલ વરયે પણ આપણી જ્ઞાતિના ખૂલ્લોથી વિભિન્ન આચ્ય વર્ગો મોકલેલા ૩૦ જેટલા નિબંધો ખરેખર આપણા સમાજ માટે પ્રોત્સાહક અતુભવ છે. આશા છે, આપણી ચુવા પેટોને સમજવા, અવારનવાર આવા પ્રયાસો થતા રહેશે.

આયોજકોને આ સફળ પ્રયાસ બદલ હાઇક અભિનંદન.

- મુખ્ય મંત્રી

અભ્યાસ : ધોરણ-૧૧
સામાન્ય પ્રવાહ (આર્ટસ)

ઉંમર વર્ષ : ૧૫, શોખના
વિષય : ગુજરાતી સાહિત્ય,
મનોવિજ્ઞાન, તત્ત્વજ્ઞાન. અન્ય
શોખ : વાંચન, લેખન, પ્રોફીલ,
પેઈન્ટિંગ, એમ્બ્રોયડરી, ડાન્સ,
મ્યુઝિક.

માતા-પિતા : શ્રીમતી
જ્યોત્સનાબેન કિશોરભાઈ સોની

(૧) M.A. (મનો.) B.Ed.
- કેરા હાઈ., ૩.મા. શિક્ષક
(૨) M.A. (અંગ્રેજ) B.Ed.
- ઓલ્ડહાઈ., ૩.મા. શિક્ષક

● દ્વિતીય વિજેતા : મહેશ ટી.
છાગાલા, અંજાર.

અભ્યાસ : ધોરણ-૧૦ (૧૯૯૨-૭૬%), હાલે સોની કામ.

ઉંમર : ૩૨ વર્ષ. શોખ : લેખન, પેઈન્ટિંગ.

નિબંધ સ્પર્ધામાં દ્વિતીય આવેલ શ્રી મહેશભાઈ, પ્રતિકૂળ પરિસ્થિતિને લીધે ઉચ્ચ અભ્યાસ કરી ન શક્યા પરંતુ ભાગવા અને ભાષાવવાના જબરા શોખને લીધે ચાર-પાંચ વર્ષ સુધી ટ્યુશન કલાસ - સંતોષકારક રીતે ચલાવી શક્યા. વાંચન અને લેખનના શોખને જાળવી રાખનાર તેઓ શ્રીએ નિબંધ સ્પર્ધાની જહેરાત પેપર દ્વારા વાંચી. ગ્રાન્ડિચ્યુનિવર્સિટી લખી મોકલાવી. આયોજકોને પણ 'પ્રોજેક્ટ'ના સંતોષનો અહેસાસ કરાવી દીધો. કાચ્યમય ભાષા કે સૂત્રો, સૂક્તિઓ / પંક્તિઓ ન ઉમેરી શકવાને લીધે નંબર 'બીજો' આવ્યો એમ માનનાર મહેશભાઈ

'જ્ઞાતિએ તરવું અને જ્ઞાતિએ જ રૂબરૂના પ્રભર હિમાયતી છે.'

વિભૂતિષ્ઠ આ નિબંધો, આપણી ઉગતી પેટોની વિચારોની સાહિત્યિક અભિવ્યક્તિ છે.

શ્રી રસિકભાઈ મેવચાના દ્વારા વિજેતાઓનું સન્માન
શ્રી પ્રભુદાસભાઈ બારમેડા ઈનામ સ્વીકારે છે.

જ્ઞાતિને સંગઠિત રાખવા અંગે મારા વિચારો

ક. રીતુ કિશોરભાઈ (સોની) બારમેડા - ભુજ

મહામંડળ આચ્યોજીત નિબંધ સ્પર્ધામાં પ્રથમ વિજેતા કૃતિ

અખ્યિલ ભારતીય સ્તરે પુનઃ સંગઠિત થઈ રહેલી એક ગ્રાચીન, સુસંસ્કૃત એવી મારુ કંસારા સોની જ્ઞાતિના એક સભ્ય હોવાના ગૌરવ સાથે આ મહાનતમ જ્ઞાતિના સંગઠન બાબતે મારા વિચારો સગર્વ રજૂ કરું છું.

જ્ઞાતિને સ્પર્શતા કોઈ પણ વિષય કે મુદ્દાની ચર્ચા કરીએ ત્યારે વર્ષા વ્યવસ્થા, જ્ઞાતિનો ઉદ્ભબ, વિકાસ, તેનો ઈતિહાસ વગેરે પરિબળો ધ્યાનમાં લેવા આવશ્યક છે પરંતુ વર્તમાન સમયના પરિપ્રેક્ષ્યમાં જરૂરી વિકાસ અને હરીફાઈના યુગમાં સૌથી મહત્વનો વિષય હોય તો તે છે જ્ઞાતિનું સંગઠન. જે જ્ઞાતિ સંગઠિત છે તે જ્ઞાતિનો વિકાસ ખૂબ જરૂરી થાય છે. જ્ઞાતિનોના જીવનમાં સુખના સૂર્યનો ઉદ્ય થાય છે.

"Unity is Strength."

"અક્તા જ મારી તાકાત છે."

સમાજમાં દર્શિ કરતાં જણાશે કે જે જ્ઞાતિના લોકો શૈક્ષિક, સામાજિક અને આર્થિક રીતે આગળ છે અને જીવનના તમામ ક્ષેત્રોમાં સારો વિકાસ સાથો છે તે જ્ઞાતિમાં સંગઠનનું તત્ત્વ વિશેષ હોય છે.

"આગા હાથ રળીયામણા."

એ ન્યાયે જે કાર્યો સામૂહિક રીતે થાય છે તેમાં જરૂર સફળતા મળે છે. જ્ઞાતિનું કાર્ય માનીને તેમાં જ્યારે ધાર્મિક કે સેવાની ભાવના ભળે છે ત્યારે તો સોનામાં સુગંધ ભળે છે. ભૂતકાળની સરખામણીએ અત્યારે જીવન ખૂબ જ જટીલ બન્યું છે. સંબંધોની ગરીમા જોખમાઈ રહી છે. દરેક ક્ષેત્રમાં ચારેકોર ગળાકાપ સ્પર્ધા જોવા મળે છે.

કુ. રીતુ બારમેડા

જ્ઞાતિના નિયમો બંધનો તૂટી રહ્યા છે અને જ્ઞાતિજનોનું જીવન અસંગઠિત પછાત જતિઓ જેવું સંઘર્ષમય બની રહ્યું છેત્યારે આ બધામાંથી ઉગારે તેવું તત્ત્વ છે "જ્ઞાતિનું સંગઠન".

મુશ્કેલ અંધકારમય સમયમાં સંગઠનનું તત્ત્વ જ એકમાત્ર પ્રકાશમય આશાનું કિરણ છે.

મારા નમ્ર મંત્ર્ય અનુસાર આપણી મારુ કંસારા સોની જ્ઞાતિ જોઈએ તેટલી સંગઠિત નથી.

શહેરી વિસ્તારમાં વસતા અને ગ્રામ્ય વિસ્તારમાં વસતા જ્ઞાતિજનો વચ્ચે સંકલનનો અભાવ છે. ઓછી વસ્તીના કારણે પણ છુટાછવાચા વસવાટ કરતા કુટુંબો સંપર્ક-વિહોષણ છે. તે ઉપરાંત તુરીને આંખે વળગે તેવો તપાવત હોય તો તે શ્રીમત અને ગરીબ જ્ઞાતિજનો વચ્ચેની ખાઈ છે. આવી પરિસ્થિતિમાં સમાજમાં ભ્રાન્ધણ, જૈન, લોહાણા વગેરે જ્ઞાતિના સમાજો જરૂરી આગળ વધી રહ્યા છે ત્યારે આપણે પણ જમાના સાથે કદમ મિલાવી આગળ વધવાનું છે.

આ માટે સૌથી મહત્વનું પ્રથમ પગણિયું છે જ્ઞાતિનું સંગઠન. જે દરેક જ્ઞાતિજને સમજવાનું છે. (આ નિબંધ સ્પર્ધા પણ તેના એક ભાગડું છે જે ખરેખર એક પ્રસંશનીય કદમ છે.)

આટલી પૂર્વભૂમિકા બાંધા પછી 'જ્ઞાતિનું સંગઠન જેવા અતિ અગત્યના વિષય પરના મારા વિચારો, મનના વલોણામાં વલોણીને, હદ્યની ઉર્ભિઓમાં જબોળીને, તર્ક કે સમજની એરણ રજૂ કરું છું.'

પ્રથમ પાંચ વિજેતા કૃતિઓના સ્પર્ધકોના નામ

- કુ. રીતુ બારમેડા - ભુજ
- છાત્રાણ મહેશકુમાર તુલસીદાસ - અંજાર
- કોટડીયા માનસી દીપકભાઈ - માંડવી
- કુ. પ્રીતિ ઘનસુખભાઈ - ભુજ
- કુ. કૃપાતી ગોરધનદાસ મહીયા - માધાપર

પર ચકાસીને વિગતવાર રજૂ કરું છું.

- વ્યાખ્યા :

જ્ઞાતિના સંગઠન માટે નીચે જેવી વ્યાખ્યાઓ રજૂ કરી શકાય.

- ★ “સમગ્ર ભારત દેશમાં નિવાસ કરતાં મારુ કંસારા સોની જ્ઞાતિના જ્ઞાતિજનો વચ્ચે વિચારોની, લાગણીની અને કાર્યની સામૂહિક એકતા.”
- ★ ‘જ્ઞાતિનું સંગઠન એટલે સમગ્ર જ્ઞાતિજનો વચ્ચે વિકાસના હેતુસર નિર્વિવાદ સંપની ભાવના.’
- ★ ‘જ્ઞાતિનું સંગઠન એટલે જ્ઞાતિજનોના ઉત્કર્ષ માટે એકસૂત્રતા સાથી થતો સામૂહિક સેવાનો યજ્ઞ.’
- ★ ‘જ્ઞાતિનું સંગઠન એટલે જ્ઞાતિના ઉચ્ચ વર્ગથી નિભ વર્ગ સુધીનો, વિકસિતથી પછાત વર્ગ સુધીનો, શિક્ષિતથી અશિક્ષિત વર્ગ સુધીનો સૌને ફળદારી એવો સંપર્ક-સેતુ.’
- ★ ‘જ્ઞાતિનું સંગઠન એટલે એક એવો સંકલિત સમુદાય કે જેમાં જ્ઞાતિની દરેક વ્યક્તિ એક મોટા કુદુંબની સભ્ય છે અને બધા સભ્યો વચ્ચે પારસ્પરિક લાગણીસભર માનબર્યો સંબંધ છે.’

- જ્ઞાતિ સંગઠનની સંકલ્પના :

ઉપર્યુક્ત વ્યાખ્યાઓના આધારે જ્ઞાતિ સંગઠનની પરિભાષા નીચેના મુશ્કાઓ દ્વારા સ્પષ્ટ કરી શકાય :

- ★ જ્ઞાતિનું સંગઠન એ તમામ જ્ઞાતિજનોની એકતા પ્રદર્શિત કરે છે.
- ★ જ્ઞાતિજનો વચ્ચે પારસ્પરિક, વૈચારિક અને બૌધ્ધિક ઐક્ય સાથી તેમને એકસૂત્રમાં બાંધે છે.
- ★ જ્ઞાતિના સંગઠન દ્વારા થતા જ્ઞાતિના સામૂહિક કાર્યોમાં સેવાની ઉદાચરણા રહેલી છે.
- ★ તેના દ્વારા જ્ઞાતિજનોમાં પરસ્પર સહકાર અને સમર્પણની ભાવના વિકસે છે.
- ★ સંગઠિત કાર્યો દ્વારા જ્ઞાતિનો વિકાસ થાય છે.
- ★ જ્ઞાતિજનોના જીવન ધોરણને ઊંચું લાવે છે.
- ★ સામાજિક, આર્થિક અને શૈક્ષણિક પ્રગતિ સાથી શકાય છે.
- ★ જ્ઞાતિના નભળા, ગરીબ અને પછાત જ્ઞાતિજનોને મદદ દ્વારા આગળ લાવી શકાય છે, જે આગળ જતાં જતાં જ્ઞાતિના સેવાના કાર્યોમાં ખૂબ ઉપયોગી નીવડે છે.
- ★ જ્ઞાતિના સંગઠન વડે પારસ્પરિક વિશ્વાસ અને સન્માનનો સ્વીકાર કરવામાં આવે છે.
- ★ જ્ઞાતિના સંગઠનમાં ઊચુ-નીચુ, શ્રીમંત-ગરીબ વગેરે જેવા બેદભાવો હોતા નથી. સૌ સમાન છે.

- ★ સમગ્ર જ્ઞાતિનો સમુદાય એક વિશાળ કુદુંબની ગરજ સારે છે. જેમાં દરેક જ્ઞાતિજન તે કુદુંબનો સભ્ય છે.
- ★ જ્ઞાતિના કાર્યો એકસંપ બની કોઈપણ વિવાદ વિના કરવામાં આવે છે. જે જ્ઞાતિના ઉમદા સંગઠનની નિશાની છે.
- ★ જ્ઞાતિના સંગઠનમાં વ્યક્તિગત હિતોનું મૂલ્ય નથી, સામૂહિક હિત ‘સર્વ જ્ઞાતિજન સુખાય’ની ભાવના રહેલી છે.
- ★ જ્ઞાતિજનોનું વલાણ હંમેશા હક્કારાત્મક, ધ્યેયલક્ષી, વિકાસાભિમુખ અને પૂર્વગતરહિત હોય છે.
- ★ જ્ઞાતિ સંગઠન એ જ્ઞાતિ વિકાસનું મુખ્ય ચાલકબળ છે.
- ★ જ્ઞાતિનાં પ્રતિનિષિઓ વચ્ચે વૈચારિક અનુકૂલન દ્વારા તંહુસ્ત વલાણ અપનાવી એકમેકના વિચારો - ભાવનાઓનો સ્વીકાર કરવામાં આવે છે.
- ★ તુંડે તુંડે મતિ ભિન્નાં - આ ઉક્તિ અનુસાર જ્ઞાતિ સંગઠનનું મુખ્ય ધ્યેય ‘જ્ઞાતિનો વિકાસ’ છે. તેમ છતાં આ એક વિશાળ સંકલ્પનાને નીચે જેવા આનુસંગીક હેતુઓમાં વર્ગીકૃત કરી શકાય :

જ્ઞાતિના સંગઠન દ્વારા :

- ★ સમગ્ર જ્ઞાતિજનોનો સવર્ગી વિકાસ સાધવો.
- ★ સંગઠિત - સામૂહિક કાર્યો દ્વારા જ્ઞાતિજનો માટે સવલતો ઊભી કરવી.
- ★ જ્ઞાતિજનોની સામાજિક, આર્થિક અને ભાવાત્મક ઉભતિ કરવી.
- ★ જરૂરતમંદ જ્ઞાતિજનોને મદદ કરવી.
- ★ જ્ઞાતિમાં પ્રવર્તતી જૂની પરંપરાઓ, કુરીવાજો અને અંધશ્રદ્ધા દૂર કરી જાગૃતિ લાવવી.
- ★ જ્ઞાતિજનોને યોગ્ય માર્ગદર્શન અને સહાય દ્વારા શૈક્ષણિક વિકાસ સાધવો.
- ★ જ્ઞાતિજનોમાં પરસ્પર એકતા અને સહકારની ભાવના વિકસે તેવા કાર્યક્રમો અને પ્રવૃત્તિઓ કરવી.
- ★ જ્ઞાતિનું એક સક્ષમ નાણાંકીય ભંડોળ ઊભું કરી જ્ઞાતિ વિકાસના કાર્યો કરવા.

● જ્ઞાતિ સંગઠનનું કાર્યક્રોં :

અખિલ ભારતીય સ્તરે જ્ઞાતિ સંગઠનનું કાર્યક્રમક ખૂબ જ વિશાળ છે. તેથી એક વિસ્તરીત સમુદાયને સંગઠિત કરવાના કાર્યમાં એક મોટું આયોજન, દીર્ઘદિશા એન વિશિષ્ટ કુશળતા અનિવાર્ય છે. આ માટે જ્ઞાતિ સંગઠનના વ્યાપ - વિશ્વને સમજજું જરૂરી છે.

આ કાર્યક્રોં ઘણું વિશાળ હોવાથી હેતુઓ, ફરજો અને

કાર્યોની વિશિષ્ટતાની દર્ઢિએ તેના નાના ક્ષેત્રોમાં વિભાજીત કરવું પડશે અને તેની શરૂઆત જ્યાં વિશેષ પ્રમાણમાં જ્ઞાતિજ્ઞનો વસે છે તેવા ભુજ, અંજાર, માંડવી, જામનગર, રાજકોટ, અમદાવાદ વગેરે જેવા શહેરોથી કરીને દુર્ગમ વિસ્તારોમાં વસતા છૂટાછવાયા, એકલદોકલ કુંઠબો સુધી વિસ્તરેલા કાર્યક્રોન સુધી પહોંચવાનું છે.

અગાઉ જાગ્ઝાવ્યા મુજબ જ્ઞાતિના કાર્યો કે પ્રવૃત્તિઓમાં આયોજન વખતે જ્ઞાતિના જુદા જુદા વર્ગો અને સમુદાયોનું વર્ગીકરણ કરવું ઉપયોગી થશે.

તે જ રીતે સંગઠિત કાર્યોના હેતુસર દેશનું ઝોન-વાઈજ કે રાજ્યો અનુસાર વિભાજન, ઝોનનું જીવાઓમાં અને જીવાઓનું તાલુકાવાર વિભાજન કરી વિવિધ સમિતિઓની રચના દ્વારા સમગ્ર દેશમાં એક સુગ્રથિત અને વ્યવસ્થિત નેટવર્ક ઊભું કરી શકાય. આ નેટવર્કના દરેક ભાગો અને સોપાનો વચ્ચે પરસ્પર સતત સંપર્ક રહે તો જ્ઞાતિના એક ગતિશીલ અને પરિણામલક્ષી સંગઠનની કલ્યાના સાકાર થાય. નીચેની ઉક્તિ સાર્થક બની રહેશે :

"UNITE YOU WIN, DIVIDE YOU LOSE!"

જ્ઞાતિ સંગઠનના વિશાળ વ્યાપ- વિશ્વમાં દરેક જ્ઞાતિજ્ઞ તેના એક જવાબદાર પ્રતિનિધિ છે. જ્ઞાતિ સંગઠનના લાભો મેળવવા તે હક્કદાર છે. તેમ જ્ઞાતિ પ્રત્યેની ફરજો અદા કરવા તે બંધાયેલો છે. તેથી આ બહોળા સમુદાયના દરેક ક્ષેત્રોને આવરી લઈ એક સાંકળની કરીઓની જેમ સંકલિત કરવાનું મુશ્કેલ કાર્ય કરવાનું છે.

● જ્ઞાતિ સંગઠનના કાર્યો :

"Thought without action is abortion of a good idea."

જ્ઞાતિ સંગઠનના ઉમદા હેતુઓ નિર્ધારીત કર્યા, તેની પરીભાષાને સ્પષ્ટ કરી, એક પવિત્ર યજ્ઞ જેવા જ્ઞાતિ-ઉત્કર્ષના વિશાળ કાર્યની રૂપરેખા તૈયાર કરી, તે માટે જરૂરી આયોજન કરી કાર્યક્રોન અનુસાર વિભાગવાર કામગીરી સુનિશ્ચિત કરી. આટલું કર્યા પણી જો અસરકારક અમલીકરણ ન થાય તો આ બધી જ મહેનત પર પાણી ફરી વળે છે. તેથી સચોટ અને પરિણામલક્ષી અમલીકરણને ધ્યાનમાં લઈ વ્યવસ્થિત આયોજન કરવું જરૂરી છે. જ્ઞાતિજ્ઞનોના વિકાસ માટે સંગઠિત રીતે નીચે જેવા કાર્યો થઈ શકે.

★ જ્ઞાતિના ગરીબ અને પદ્ધતાત કુંઠબોને આર્થિક સહાય કરી તેઓ પગભર બની શકે તેવા ધંધા રોજગારની વ્યવસ્થા કરવી.

★ અસંગઠિત રીતે મજૂરીકામ કરતા જ્ઞાતિના શ્રમિકોને સંગઠિત કરી સામૂહિક રીતે કામ કરવા પ્રેરી, તેઓનું

થતું શોષણ અટકાવવું. જ્ઞાતિના ઉચ્ચવર્ગ કે જેઓ અન્ય લોકોને પોતાને લ્યાં કામ પર નોકરીએ રાખે છે ત્યાં જ્યાં સુધી શક્ય હોય ત્યાં સુધી જ્ઞાતિજ્ઞનોને પસંદ કરી જ્ઞાતિના વિકાસમાં મદદરૂપ બનવું. જ્ઞાતિ સંગઠન દ્વારા આ દિશામાં જગૃતિ લાવી શકાય.

★ "શિક્ષણ અને સર્વાર્થી વિકાસનો પાયો છે."

તેથી જ્ઞાતિજ્ઞનોના શિક્ષણનું પ્રમાણ વધે તેવા પ્રયત્નો કરવા. ઉચ્ચ શિક્ષણ પ્રાપ્ત કરવા માટે આર્થિક મદદ કરવી. સારા પરિણામો લઈ આવતા વિદ્યાર્થીઓને ઈનામો, એવોઈ, પ્રમાણપત્રો દ્વારા પ્રોત્સાહિત કરવા, આગણ અભ્યાસ કરવા ઈચ્છતા વિદ્યાર્થીઓને શૈક્ષણિક અને વ્યવસાયલક્ષી માર્ગદર્શન મળી રહે તે હેતુસર જાહેર પરીક્ષાઓના પરિણામો બાદ અને શૈક્ષણિક સત્રની શરૂઆતમાં માર્ગદર્શન શિબિરોનું આયોજન કરવું. કાયમી માર્ગદર્શન કેન્દ્ર સ્થાપવું. જીવાના મુખ્ય મથકે હોસ્ટેલની વ્યવસ્થા કરવી.

★ જ્ઞાતિના યુવા વર્ગોને યોગ્ય દિશાસૂચન કરવું. અંતરજ્ઞાતિય લગ્નોનો પવન કુંકાયો છે ત્યારે જ્ઞાતિના યુવાવર્ગને જ્ઞાતિમાંથી જ યોગ્ય પાત્ર મળી રહે તે માટે પરીયય પુસ્તિકાનું પ્રકાશન, પરિયય મેળો વગેરે પોજવા.

★ સમૂહ લગ્નો, જ્ઞાતિભોજન, મિલન સમારંભ, જ્ઞાતિના ઉત્સવોની ઉજવણી અને સાંસ્કૃતિક કાર્યક્રમોનું આયોજન કરવું - જેથી જ્ઞાતિજ્ઞનોમાં જ્ઞાતિ પ્રત્યેનો પ્રેમ વધે. સમયાંતરે એકબીજાને મળવાથી અને સંપર્કમાં રહેવાથી દરેક વ્યક્તિ જ્ઞાતિના એક અભિના અંગ સમાન બની રહે છે.

★ મહિલા મંડળ, યુવક મંડળ, બાળ મંડળ વગેરેની વિવિધ સ્તરે રચના કરી જ્ઞાતિમાં જગૃતિ આવે તેવી બોધસભર અને મનોરંજક પ્રવૃત્તિઓ કરવી. જેમાં સાહિત્ય, કણા, રમતજગત જેવી વિવિધ પ્રવૃત્તિઓના આયોજન વડે જ્ઞાતિની પ્રતિભાસંપત્ર વ્યક્તિઓની શક્તિઓને બહાર લાવવી. જ્ઞાતિના બાળકો શારીરિક અને માનસિક રીતે તંદુરસ્ત બને, શૈક્ષણિક રીતે આગણ વધે, તેમનામાં સર્જનાત્મક શક્તિનો વિકાસ થાય અને ભવિષ્યમાં આર્થિક રીતે પગભર બની પોતાના કુંઠબનું અને જ્ઞાતિ - સમાજનું ગૌરવ વધારે તે માટે દરેક તબક્કે જરૂરી પ્રવૃત્તિઓનું આયોજન કરી માર્ગદર્શન, સહાય પૂરા પાડવા.

આમ જ્ઞાતિ સંગઠન દ્વારા જ્ઞાતિજ્ઞનોમાં સહકાર, પ્રેમ અને એકબીજાને મદદરૂપ થવાની ભાવના વિકસાવી જ્ઞાતિનો ઉત્કર્ષ સાધવો એ મહત્વનું કાર્ય છે.

● જ્ઞાતિ સંગઠનના ફાયદા :

એક સંગઠિત જ્ઞાતિ સમુદાયને જ્ઞાતિજનોના પરસ્પર સહકારથી અનેક લાભો પ્રાપ્ત થાય છે.

‘એકથી બે ભલા અને બે થી ભલા ગ્રણ’ - એ ન્યાયે આખો સમુદાય એક બની જાય તો તન, મન, ધનના સહકારથી સંપત્તિ, બુધ્ય અને શક્તિના આદાન પ્રદાન દ્વારા જ્ઞાતિની જરૂરી પ્રગતિ સાધી શકાય છે. આવા ફાયદાઓને મુદ્દાઓમાં નીચે પ્રમાણે વર્ણવી શકાય.

- ★ જ્ઞાતિમાં શિક્ષણનું પ્રમાણ ઊંચું લઈ જઈ શકાય. નિરક્ષરોને શિક્ષિત અને શિક્ષિતને ઉચ્ચ શિક્ષણ કે ટેકનીકલ શિક્ષણ તરફ વાળી શકાય. પરિણામે અણાનતા, કુરીવાજો અને અંધશ્રદ્ધાને દૂર કરી શકાય.
- ★ ધનિક અને ઉચ્ચ વર્ગને જ્ઞાતિ-સંગઠનના કાર્યો માટે પ્રેરી શકાય. ઉમદા ઘેયલક્ષી અને ચોક્કસ પરિણામલક્ષી કાર્યો માટે આર્થિક જોગવાઈના મુખ્ય સ્નોત એવા આ વર્ગનું દાન પ્રાપ્ત કરી શકાય. જેને પરિણામે એક સક્ષમ નાણાંકીય ભંડોળ ઊભું કરી જ્ઞાતિની ——— માં વધારો કરી શકાય.
- ★ જ્ઞાતિજનોને પ્રભુઅએ દરેક પ્રકારની કુશળતા બધી છે. જેને આપણે વરદાનરૂપ કહી શકીએ. જેમ કે વેપાર-વાણિજ્ય, કળા, સંગીત, ફોટોગ્રાફી, કોમ્પ્યુટર, શિક્ષણ, મેડિકલ વગેરે જેવા તમામ ક્ષેત્રોમાં આપણા જ્ઞાતિજનો આગળ પડતા જેવા મળશે. આવા નિષ્ણાતોની સેવાઓનો લાભ સંગઠિત જ્ઞાતિ તરીકે પ્રાપ્ત કરી શકાય.

સમૂહ લગ્ન, સ્નેહ મિલન, પ્રવાસ પર્યટનો જેવા વિવિધ કાર્યક્રમોને સામૂહિક ધોરણે કરી જ્ઞાતિજનોના વ્યક્તિગત ખર્ચને ઘટાડી શકાય અને નાણાંની બચત કરી શકાય.

- ★ અંતરજ્ઞાતિય લગ્નોનું આકર્ષણ ઘટાડીને જ્ઞાતિમાંથી જ યોગ્ય યુવક-યુવતીની પાત્ર પસંદગી કરી જ્ઞાતિના પ્રગતિશીલ યુવાવર્ગનો લાભ જ્ઞાતિજનો માટે જ લઈ શકાય.
- ★ જ્ઞાતિ દ્વારા વિવિધ પ્રવૃત્તિઓના આયોજન દ્વારા જ્ઞાતિજનોનાં જીવનને સુઆયોજીત અને સુગ્રથિત કરવા માહિતીપ્રધાન, મનોરંજક અને જ્ઞાનવર્ધક કાર્યક્રમો દ્વારા જ્ઞાતિનો વિકાસ સાધી શકાય.

● જ્ઞાતિને સંગઠિત કરવાના ઉપાયો :

અંતમાં ઉપર દર્શાવ્યા મુજબના ઘેયો સિધ્ય કરવા, જ્ઞાતિ ઉત્કર્ષના કાર્યો કરવા અને લાભો મેળવવા માટે જ્ઞાતિ સંગઠિત હોય તે અનિવાર્ય શરત છે. આ માટે નીચે જેવા ઉપાયો યોજ શકાય :

- ★ સૌપ્રથમ દરેક જ્ઞાતિજન આપણી જ્ઞાતિ પ્રત્યે ગૌરવની લાગણી અનુભવે તેવા ઉપાયો થવા જોઈએ. આ માટે સમૂહ કાર્યક્રમોમાં જ્ઞાતિજનોની સિદ્ધિઓને અને જ્ઞાતિ માટે કરેલા કાર્યોને બિરદાવવા જોઈએ.
- ★ એક સક્ષમ નાણાંકીય ભંડોળ ઊભું કરી જ્ઞાતિના નબળા વર્ગને આર્થિક રીતે સહાય કરવી જોઈએ.
- ★ જ્ઞાતિનાં વિદ્યાર્થી - વિદ્યાર્થીનોને અભ્યાસ માટે સ્કોલરશીપ આપી શિક્ષણનો વ્યાપ વધારવો જોઈએ. તેઓ ઉચ્ચ શિક્ષણ અને ખાસ કરીને વ્યવસાયીક શિક્ષણ પ્રાપ્ત કરે તે માટે શૈક્ષણિક માર્ગદર્શનની વ્યવસ્થા ઊભી કરવી જોઈએ.
- ★ સમૂહ લગ્નો, સ્નેહ મિલનો, સાંસ્કૃતિક કાર્યક્રમો જેવા સામુદાયિક સમૂહ કાર્યોનું આયોજન જ્ઞાતિના દરેક સભ્યોને આવરી લઈને કરવું જોઈએ.
- ★ સતતાના વિકેન્દ્રીકરણ દ્વારા જ્ઞાતિના નિષ્ણાત સભ્યોની સેવાઓ મેળવી વિવિધ સમિતિઓ, પેટા સમિતિઓ, મહિલા-મંડળ, યુવક-મંડળ, સાહિત્ય - કળા - સાંસ્કૃતિક પ્રવૃત્તિ મંડળ વગેરે જેવા કાર્યવાહક મંડળોની રૂચના કરવી જોઈએ.
- ★ જરૂરથી દોડી રહેલા યુગ સાતે કદમ મિલાવીને પરસ્પર સહકારની ભાવના વડે વિકાસના લક્ષ્યને સિધ્ય કરવાની સાથે સાથે એક ભાવનાપ્રધાન અને બૌધ્ધિક એમ બંને રીતે સંતુલિત એવા જ્ઞાતિ સમાજનું નિર્માણ કરવું.
- સમાપનમાં હું એટલું જ કહીશ કે જ્ઞાતિજનો પાસે સંપત્તિ છે, બુધ્ય છે, કળા અને કુશળતા પણ છે અને તમામ ક્ષેત્રોમાં વિશ્િષ્ટ સિદ્ધિ મેળવી શકે તેવી શક્તિ છે. આ બધું જ છે પરંતુ તે અસંગઠિત છે. એક ખેડૂતના જઘડાઓર અને અસંગઠિત દીકરાઓ અને લાકડાની ભારાની પ્રય્યાત કહાનીથી સૌ પરાચિત છે. તે રીતે જરૂર છે તો ફક્ત જ્ઞાતિજનોની શક્તિઓને સંગઠિત કરવાની. મને વિશ્યાસ છે કે આ દિશામાં આગળ વધેલું આ એક કદમ પ્રભુ કૃપાથી ભવિષ્યમાં જરૂર મંજીલ સુધી લઈ જશે અને આપણી જ્ઞાતિ પ્રગતિ અને સિદ્ધિઓના ઉચ્ચતામ શિખરો સર કરશે. અને આથું થશે ત્યારે....

“સોતામાં જ નહીં... સોનીમાં પણ સુગંધ ભળશે!!”
સી-૧૧/૪૩, સરકારી કવાર્ટ્સ, વ્યાચામશાળા પાસે,
જૂની રાત્રવાડી, ભુજ, કશ.

કોઈ પણ નાનો કે મોટે અમુદાય એના સભ્યોની એ અમૂહ પ્રથોની પોતીકી ભાવના (belonging)ને આદારે જ પ્રગતિ કરી શકે છે.

આપણી અવિચિન્હન પરંપરા

બગા (ટોરીવાળા) પરિવારનાં નૈવેદ્ય

● કુ. એકતા કહા - અંભાર ●

આપણી જ્ઞાતિના વિવિધ પરિવારોની નૈવેદ્ય પરંપરા અંગેની આ લેખમાળાને વાંચકો દ્વારા ખૂબ સારો પ્રતિભાવ પ્રાણ થઈ રહેલ છે. સેતુનો હેતુ આપણી પરંપરાઓથી આગામી પેટોને માહિતગાર કરવાનો છે. આપણી આગવી સંરક્ષણનો હંમેશા ગર્વ હોય છે. વર્ષો પૂર્વે કચ્છ અને અન્ય વિસ્તારમાં સ્થાયી થયેલ આપણી માર્ગ સોની જ્ઞાતિ પરિવારોમાં કુળદેવતાની પૂજા અંગે આગવી નૈવેદ્ય પરંપરા વિકસેલ છે. સમયાંતરે પરિવારોના વિસ્તરણ અને સ્થળાંતરણ થતા આ નૈવેદ્ય પરંપરાનાં પણ બદલાવ આવેલ છે. એક જ જુખ (અટક)ના પરિવારોમાં એકથી વધારે વિભાગો જોવા મળે છે જે સ્વાભાવિક છે. નૈવેદ્ય તથા અન્ય પરંપરાગત પદ્ધતિઓ અંગે જે તે પરિવાર તરફથી મળેલ માહિતી અપે પ્રસિદ્ધ કરવામાં આવે છે. અહીં પ્રસિદ્ધ થયેલ માહિતી ઉપરાંત તે જ પરિવારના અલગ વિભાગ તરફથી પણ જે પરંપરા અંગે વિશેષ માહિતી પ્રાણ થશે તો તે પણ સેતુ દ્વારા સમયાવકાશે જરૂર પ્રસિદ્ધ કરવામાં આવશે. લેખમાળામાં હજુ બાકી રહેલ અટકના પરિવારોના જાણકાર અગ્રણીઓને માહિતી મોકલવા વિનંતી છે. આ અંગે કુ. એકતા કહા (અંભાર)નો સંપર્ક કરવા વિનંતી છે.

- અતુલ સોની

‘પરિવર્તન સંસારનો નિયમ છે’ આ લોકોક્રિતનું પરિવર્તન શરૂ આધુનિક કાળમાં વિશેષ પ્રભાવશાળી સિધ્ય થઈ રહ્યો છે. આજની આધુનિક જીવનશૈલી, આવતીકાલે “Out of Fashion or Trend” બની જતી દેખાય છે ત્યારે પરંપરાઓ કે રીતરીવાજોને પાણવા કે વિકસાવવા મહદ્વાંશે અશક્ય જ લાગે તે સ્વાભાવિક છે, કારણકે પરંપરાનું મૂળભૂત લક્ષ્ણ છે - ‘સતત્ત્વ.’ વરસો-વરસ સુધી સતત વ્યવહારમાં મૂકાતી પદ્ધતિઓ જ કાળક્રમે પરંપરામાં પરિણામે છે. જે કદાચ આજે આધુનિક કાળના વિકાસને માનતી જીવનશૈલી માટે અવરોધરૂપ પણ સિધ્ય થઈ શકે છે. વાત પણ સ્વાભાવિક છે. ઉદાહરણરૂપે આપણી અવિચિન્હન પરંપરા નૈવેદ્યને જ જોઈએ. સામાન્ય રીતે પોતપોતાના નિયત દૈનિક કાર્યક્રમમાં પરોવાયેલા, દૂર-સુદૂર વસેલા ગૌત્ર પરિવારો કુળદેવ-દેવીના સ્થાનકે પહોંચી નૈવેદ્ય પરંપરા જીવાવવા કેટલા ઉત્સુક હોઈ શકે? આ પરંપરાનો આધુનિક જીવનને શું પ્રદાન? પ્રત્યક્ષપણે કદાચ કંઈ જ નહીં! પરંતુ આજના આ આધુનિક યુગમાં પણ આપણે ‘જ્ઞાતિ’, ‘ગૌત્ર’ જેવા શબ્દોને માત્ર શબ્દકોષમાં જ ન મૂકતાં, વ્યવહારમાં પણ મૂકી તેની મહત્ત્વા જીવની છીએ તે આપણી જ્ઞાતિ માટે શ્રેયસ્કર છે. પૂર્વ કોઈપણ પારંપરિક પદ્ધતિના નિમોણ પાછળ પૂર્વજોની દીર્ઘદિનિ કાર્યરત રહી છે. દૂર-સુદૂર વસ્તા ગૌત્રજ કમસે કમ વર્ષમાં એકથી બે વાર સાથે મળી શકે તે નૈવેદ્ય પરંપરાનો હેતુ હશે. આ એકાદ ભિલન દ્વારા પણ ગૌત્રજની જીવન શૈક્ષણી (Life Standard)નો પરિચય મેળવી એકબીજાનાં પૂરક બનવું તે તેનો

બીજો હેતુ. પૂર્વ આવાગમન દુર્ગમ હતું તેથી આ પરંપરા આવશ્યક હતી અને વર્તમાનમાં આવાગમન સુલભ છે. પરંતુ, ગૌત્રજ વચ્ચેનો સમન્વય દુર્ગમ છે. માટે આ પરંપરા જગતવી આવશ્યક છે.

ઉપરોક્ત બાબતોનો વિસ્તારથી ઉલ્લેખનો હેતુ માત્ર એટલો જ કે, આપણી જ્ઞાતિ અંતર્ગત આ પરંપરા માત્ર ભૌતિક ન રહેતા જીવંતતાથી વિકસે. ‘આપણી અવિચિન્હન પરંપરા - નૈવેદ્ય’ કોલમનાં સંકલન સમયે મહદ્વાંશે (કદાચ ‘હેડાઉ’ પરિવાર સિવાય) વિવિધ ગૌત્રોમાં જ જુદા જુદા ભાગો જોવા મળ્યા. આવા જુદા જુદા ભાગો (ઉદાહરણરૂપે ‘બગા’ ગૌત્રના જ ખોંભડીવાળા, મોરબીવાળા વગેરે ભાગો (પરિવારો)) વચ્ચે પણ જો આ પરંપરાના માધ્યમથી સમન્વય સધાય તો તે આ પરંપરાનો વિકાસ હશે. ‘બગા’ ગૌત્રનાં નૈવેદ્ય વિષે માહિતીના સંકલન હેતુ ભુજના ગં.સ્વ. તારાબેન કાનજીભાઈ બગા તથા તેમની ગાણેય પુત્રવધૂઓ સાથે ચર્ચા દરમાન ઉપરોક્ત વિચાર વધુ દ્રઢ થયો. ગત અંકોમાં આ કોલમ અંતર્ગત વિવિધ ગૌત્રોના ઈતિહાસનો ઉલ્લેખ થયો પરંતુ અહીં વર્તમાન અને ભવિષ્યના ઈચ્છિત સુધારાઓની કલ્યાણનો ઉલ્લેખ કરી રહી છું. આશા છે, માત્ર ‘બગા’ ગૌત્ર જ નહીં, જ્ઞાતિનાં અન્ય ગૌત્રબંધુઓ પણ આ વિષે દાખિયાત કરશે.

અતે ‘બગા’ ગૌત્રના ટોરીવાળા પરિવારના વાર્ષિક અને પ્રસંગોપાત થતાં નૈવેદ્યની માહિતીનો ઉલ્લેખ કરવામાં આવ્યો છે. આ પરિવારના કુળદેવી શ્રી વાધેશ્વરી માતાજી છે. ટોરીવાળા પરિવાર ઉપરાંત નખતાજાણ, ખોંભડી,

નારાયણ સરોવર અને મોરબી ગામોનાં નામે પણ ‘બગા’ ગૈત્રાનાં પરિવારો ઓળખાય છે.

મહા સુદ સાતમના દિવસે ઢોરી ગામ મધ્યે કુળતેવી તથા ખેતરપાળ દાદાના વાર્ષિક સામૃહિક નૈવેદ્ય કરવામાં આવે છે. અંદાજે બસ્સોથી અદીસો જેટલાં પરિવારજનો સામૃહિક મહા પ્રસાદનો લાભ લઈ આ પરંપરામાં જોડાય છે. ગં.સ્વ. તારાબેન કાન્જુભાઈ બગાએ માહિતી આપતા કર્યું હતું કે, હજુ મોટી સંખ્યામાં પરિવારજનો ઉપસ્થિત રહી, એકબીજાના વધુ નજીક આવે અને નૈવેદ્ય વિષે માહિતી મેળવે તેવી ભાવના સેવું છું.

વાર્ષિક નૈવેદ્ય

● મહા સુદ સાતમ :

આ દિવસે બપોરના સમયે, કોઈપણ સવાઈ માત્રામાં લાપસી, તલવટ, જુવાર કે જેમાં થોરી માત્રામાં ધી તથા ગોળ ભેળવેલ હોય, ઢોસાના લાહુ, ૧૨ પૂરીઓ અને બે શ્રીફળ લેવા. પ્રથમ એક લાહુ શ્રી ગણપતિજી સમક્ષ ધરવું. ત્યારબાદ માતાજી સમક્ષ સાત પૂરીઓ એક હરોળ (લાઈન)માં મૂકી, તેના પર એક એક કોર લાહુના મૂકી, એક શ્રીફળ વધેરી નૈવેદ્ય કરવા. નૈવેદ્ય બાદ આ સાત પૂરીઓ ગાયને આપી દેવી અને અન્ય બનાવેલ પાંચ પૂરીઓ પ્રસાદમાં ભેળવી દેવી.

ત્યારબાદ સાત કોર લાપસી, સાત કોર જુવાર અને સાત કોર તલવટ ખેતરપાળ દાદા સમક્ષ મૂકી, શ્રીફળ વધેરી નૈવેદ્ય કરવા. શ્રીફળ વધેરવા પૂર્વે શ્રીફળ ધૂપ અથવા અગરબતીને અડાડી, ધૂપ અથવા અગરબતી ઉપરથી ફેરવી લેવું.

માતાજીનાં નૈવેદની પ્રસાદને ખેતરપાળ દાદાનાં નૈવેદના પ્રસાદ સાથે ભેળવી, પહેલો કોર સાંભિયાને, બીજો કોર કુમારીકાને આઘાય બાદ સમસ્ત પરિવારજનોએ પ્રસાદ લેવો.

● હૈત્ર સુદ આઠમ, અષાઠ સુદ આઠમ, આસો સુદ આઠમ:

આ ત્રણેય દિવસોએ બપોરનાં સમયે, મહા સુદ સાતમનાં દિવસે થતાં માતાજી તથા ખેતરપાળ દાદાનાં નૈવેદ્ય મુજબ જ નૈવેદ્ય સામગ્રી દ્વારા નૈવેદ્ય વિધિ કરવી.

● ફાગણ સુદ પૂનમ (હોળી) :

આ દિવસે સાંજના સમયે કોઈપણ સવાઈ માત્રામાં લાપસી તથા તલવટ અને એક શ્રીફળ વધેરી ખેતરપાળ દાદા સમક્ષ નૈવેદ્ય કરવા.

● આસો વદ યૌદસ (કાળી યૌદસ) :

આ દિવસે સાંજના સમયે કોઈપણ સવાઈ માત્રામાં તલવટ અને એક શ્રીફળ વધેરી ખેતરપાળ દાદા સમક્ષ નૈવેદ્ય કરવા.

● આસો વદ અમાસ (દિવાળી) :

આ દિવસે સાંજના સમયે હોળીના દિવસે થતાં ખેતરપાળ દાદાના નૈવેદ્ય મુજબ નૈવેદ્ય સામગ્રી દ્વારા નૈવેદ્ય વિધિ કરવી.

પ્રસંગોપાત થતા નૈવેદ

● શ્રીમંત સમયે થતાં નૈવેદ :

શ્રીમંતના નૈવેદ સમયે, મહા સુદ સાતમનાં દિવસે થતાં માતાજી તથા ખેતરપાળ દાદાનાં નૈવેદ મુજબ જ નૈવેદ સામગ્રી દ્વારા નૈવેદ વિધિ કરવા ઉપરાંત નૈવેદ સમયે બે પાંચ-પાંચ રૂપિયાના સિક્કા મૂકવા, જે નૈવેદ બાદ નિયાણીને આપી દેવા. (અતે એ ઉલ્લેખનીય છે કે, પૂર્વકાળમાં આ નૈવેદ સમયે લાલ રંગનું કાપડ મૂકવામાં આવતું હતું, જે નિયાણીને આઘાય બાદ તેનો પવિત્રતાથી જ ઉપયોગ થશે તેવું નિશ્ચિત ન રહેતાં, સમયાંતરે પાંચ રૂપિયાનાં સિક્કા મૂકી નિયાણીને અપાતા. નૈવેદ પરંપરા અંતર્ગત નિયાણીને અપાતા ભાગની વિધિ પણ પૂર્ણ થાય છે અને પવિત્રતા પણ જગ્યાઈ રહે છે).

● પરંપરાગત હારનાં નૈવેદ :

આ પરિવારમાં બાળકનો જો પુત્રિરૂપે જન્મ થયો હોય તો જન્મનાં દોઢ મહિના બાદ, બપોરના સમયે કોઈપણ સવાઈ માત્રામાં લાપસી, તલવટ, જુવાર અને એક શ્રીફળ વધેરી ખેતરપાળ દાદા સમક્ષ નૈવેદ કરવા. આ નૈવેદ પૂર્વે અદી ગાંધીયાણ ચાંદીનો ગોળ સિક્કો બનાવી તેના પર સવા વાલ સોનું લગાવી ગોઠીનો સિક્કો તૈયાર કરાવવો. જેને નૈવેદ સમયે ગંગાજળ વડે પવિત્ર કરી ‘બગા’ પરિવારનાં વંશવેલાનાં પરંપરાગત હાથળા (હાર)માં પરોવ્યા બાદ ખેતરપાળ દાદા સમક્ષ નૈવેદ કરવા.

સામાન્યત: પ્રત્યેક પરિવારોમાં પળતી અડીઓ જેવી કે શ્રીમંત પૂર્વે કોરું કાપડ ન પહેરવું, ખેતરપાળ દાદા, માતાજી, યક્ષ કે પીરની પ્રસાદી ન લેવી, ખેતરપાળ દાદાનાં દર્શને ન જરું, બાલ મુંવારા (ઝડાના)નાં નૈવેદ પૂર્વે બાળકને લાલ કે સફેદ કપડા ન પહેરાવવા, ટોપી કે બૂટ ન પહેરાવવા, ઉપરાંત બાળકના માથે ‘બાંધણી’ વર્કવાળું કોઈપણ પ્રકારનું વસ્તુ (સાડીનો પાલવ, ચુશીનો પાલવ વિગરે) ન ઓફાડવું. કુટુંબ - પરિવાર સિવાયના કોઈ વ્યક્તિ દ્વારા બુટ કે ટોપી આપી શકાય પરંતુ તેનું પણ રંગ લાલ કે સફેદ ન હોવો જોઈએ - જેવી અડીઓ આ પરિવાર દ્વારા પાળવામાં આવે છે.

● ઝડાના નૈવેદ :

શ્રીમંત સમયે થતાં માતાજી તથા ખેતરપાળ દાદાનાં નૈવેદ મુજબ જ નૈવેદ સામગ્રી દ્વારા નૈવેદ વિધિ કરવી.

● લગન સમયે થતાં નૈવેદ :

સામાન્યત: લગન સમયે થતી માઈ બેસાડવાની વિધિ સમયે માતાજીનાં નૈવેદ અને માંડવા સમયનાં નૈવેદ મહા સુત સાતમનાં દિવસે થતાં માતાજી તથા ખેતરપાળ દાદાનાં નૈવેદ મુજબ જ નૈવેદ સામગ્રી દ્વારા નૈવેદ વિધિ કરવી.

સાભાર સંદર્ભ માહિતી :

ગં.સ્વ. તારાબેન કાન્જુભાઈ બગા - મુજ (કર્ણ)

વેબસાઈટનું વૈવિધ્ય

રસીકબાઈ આર. મહીયા - આદિપુર, કરણ

આપણા જીવનમાં કોમ્પ્યુટર હવે મહત્વનો ભાગ બની રહ્યો છે. રોજબરોજના લગભગ બધા જ વ્યવહારોમાં કોમ્પ્યુટરની જરૂર પડે છે. માહિતી મેળવવા માટે ઇન્ટરનેટ જરૂરી છે. માઉસની કલીક અને કી બોર્ડના થોડાક માત્ર સ્ટ્રોકથી વિશ્વની કોઈપણ પ્રકારની માહિતી ઘરબેઠા કોમ્પ્યુટરના સ્ક્રીન પર આવી જાય છે.

હવે ઘણા લોકો વેબસાઈટ સર્ફિંગ કરતા થઈ ગયા છે અને ઘરબેઠા જરૂરી માહિતી, મનોરંજન અને સંદેશા વ્યવહાર કરે છે. ઇન્ટરનેટ એ જ્ઞાન પ્રાપ્તિ માટે ખૂબ જ અસરકારક માધ્યમ છે. આપણે સારી, માહિતીપૂર્ણ અને જ્ઞાનવર્ધક વેબસાઈટનો પરિચય મેળવીએ. આમ તો હજારોની સંખ્યામાં સારી અને ખરાબ વેબસાઈટો લીન્ક થયેલી હોય છે પરંતુ આપણે સારી વેબસાઈટો કઈ છે તેની માહિતી મેળવીએ.

૧. <http://www.dailymom.com>

મન, બુદ્ધિ અને આત્માનું પોષણ કરતી આ વેબસાઈટ આધ્યાત્મિક પ્રેરણા મેળવવા માટે ખૂબજ સારી છે. વિવિધ વિષયો પર ખૂબજ સાદી, પ્રવાહી અને સુંદર ભાષામાં એક પાનાના લેખો નિયમિત રૂપે આપવામાં આવે છે. આપણા નામ અને ઈ-મેઈલ આઈ.ડી. આપવાથી રજીસ્ટર કરાવી શકાય અને દરરોજ ઈ-મેઈલ મેળવી શકાય છે. આધ્યાત્મિક, જ્યોતિષ અને સંગીત જેવા વિષયોમાં અનેક પ્રકારના આર્ટિકલ્સ આપવામાં આવે છે. બ્લોગ અને કોમ્પ્યુનિટી દ્વારા ઉચ્ચ વિચારધારાવાળા લોકો સાથે વિચાર-વિનિમય કરી શકાય છે.

૨. www.wikipedia.com

કણા, વિજ્ઞાન, સંસ્કૃતિ, રાજકારણ, ટેકનોલોજી, ભાષા સાહિત્ય, સંગીત, પર્યટન આરોગ્ય વિજ્ઞાન, મેડિકલ સાયન્સ, જીવન ચરિત્રો અને આત્મકથા જેવા વિષયો પર લાખોની સંખ્યામાં આર્ટિકલ્સ આ વેબસાઈટ પર ઉપલબ્ધ છે. વાચક દ્વારા લેખો અને માહિતી પણ મૂકી શકાય છે. વિશ્વની સૌથી વધુ વિસ્તૃત અન્સાયકલોપીડિયા છે. દરરોજ બનતા મહત્વના બનાવો અને તે વિષેની ચર્ચા પણ આપવામાં આવે છે. દુનિયાના કોઈ પણ સ્થળ, વિષય કે ઈતિહાસની માહિતી વિકાપિડિયા પરથી મળી શકે છે.

તેની સંલગ્ન વેબસાઈટ www.wikipedia.com કોઈપણ દેશ અને તેના સ્થળ અંગેના ઇન્ટરએક્ટીવ મેપની વેબસાઈટ છે તેમાં ગ્રૂમ-ઇન આઉટની સગવડ પણ છે.

૩. <http://www.orkut.com>

ઇન્ટરનેટ દ્વારા વિજ્ઞાન મિત્રવર્તુળ બનાવવા માટે આ સોશિયલ નેટવર્કાની આ વેબસાઈટ ગુગલ સાથે સંકળાયેલી છે. વિશ્વની સૌથી વધુ શક્તિશાળી સર્વ એન્જિન ધરાવતી www.google.com દ્વારા આ વેબસાઈટ લોન્ચ કરવામાં આવેલ છે. અમેરિકા, ભારત, બ્રાઝિલ અને ઈરાનમાં પ્રચલિત થયેલ આ કોમ્પ્યુનિટી વેબસાઈટે ઘણા બધા વિરોધાભાસો ઊભા કર્યા હોવા છતાં તે દર્શકો અને ખાસ કરીને યુવાનોમાં ખૂબ જ પ્રચલિત થઈ છે. તેમાં આપણા ફોટો સાથે આપણો પ્રોફાઇલ અપલોડ કરી શકીએ છીએ. તે સાથે સ્કેપ બુક, ફોટો, વિડીયો વગેરે મૂકી શકીએ છીએ. જેઓ મિત્ર વર્તુળમાં દરેક વ્યક્તિ જોઈ શકે છે અને સામે ટીપ્પણી પણ કરી શકે છે. વિચારો વ્યક્ત કરવાનું અમયાદિત સાધન હોવાને કારણે ઘણા દેશોની સરકારે આ વેબસાઈટ પર પ્રતિબંધો પણ મૂકેલા છે.

૪. <http://www.webmd.com>

સામાન્ય માણસને પણ મેડિકલ સાયન્સ અને આરોગ્ય વિષે જ્ઞાન મળી શકે એ હેતુથી શરૂ કરાયેલી આ વેબસાઈટ ખૂબ જ સુંદર અને વિશ્વાસપાત્ર છે. તેમાં બેટર હેલ્થ એ ડુ ઝેડ, દવાઓ, ટ્રીટમેન્ટ, બી-પુરુષનું આરોગ્ય, બાળકોનું આરોગ્ય વિગેરે સેક્શન આપેલા છે. દવા દ્વારા થતી આડઅસરો અને વિવિધ રોગો, તેના લક્ષણો અને ઉપયારો પણ મળી શકે છે. પ્રેગનન્સી અને શિશુવિકાસ અને તેની વિવિધ અવસ્થાઓ પણ આપેલી છે. ઘણી બધી માહિતીના ફોટો તથા વિડીયો આપેલા હોવાથી દર્શકોને અસરકારક માહિતી મળી શકે છે.

૫. <http://www.mayoclinic.com>

મેડિકલ સાયન્સ અને આરોગ્ય વિજ્ઞાન વિષે આ વેબસાઈટ પણ ખૂબ જ પ્રચલિત અને વિશ્વાસપાત્ર છે. વિવિધ પ્રકારના રોગો, તેના લક્ષણો, ઉપાયો અને સામાન્ય રીતે પ્રિસ્ક્રાઇબ કરવામાં આવતી દવાઓ અંગેની માહિતી આપેલી હોય છે. આરોગ્યમય જીવન, સ્પેશિયાલીસ્ટને પૂછો, પ્રશ્નોત્તરી, વિડીયો, બ્લોગ અને કોમ્પ્યુનિટી જેવા વિભાગો છે. હેલ્થ ઈન્ડેક્સ કેલ્ક્યુલેટર્સ દ્વારા આપણે બોડી માસ ઈન્ડેક્સ, કોલેસ્ટોરોલ, હદ્યરોગની શક્યતાઓ, ડાયાબિટીસ, પ્રેગનન્સી, ઝ્યુ ટેટ વગેરેની ગણતરી કરવાની એપ્લિકેશન આપેલી છે. તેના દ્વારા આપણે આપણા વિષે આ બાબતોની ગણતરી કરી શકીએ છીએ.

૬. <http://www.valueresearchonline.com>

શેર માર્કેટ, ખુચુચુઅલ ફંડ અને ઈન્વેસ્ટમેન્ટમાં રસ ધરાવતા હોય તેવા લોકો માટે આ સરસ વેબસાઈટ છે. તેમાં ફી અને સબસ્ક્રિપ્શન મેઝબરશીપના અલગ વિભાગ છે. ફી વેબસાઈટમાં ખુચુચુઅલ ફંડની જાણકારી, તેની દરરોજની NAV, એનાલોસીસ, પરફોર્મન્સ જેવા સેક્શન છે. પોર્ટફોલોયો ટેક્ટમાં આપણે આપણા રોકાણનું ખુચુચુઅલ ફંડ અને શેરના રોકાણના પોર્ટફોલોયો બનાવીને તેનું રોજોરોજનું કેટલું વેલ્યુઅશેન વધાય થાય છે તે જાણી શકીએ છીએ. તેને લીધે કેટલો નફો - નુકસાન થાય છે તેની ઓટોમેટિક બદલાતી NAVથી ગણતરી થાય છે.

૭. <http://www.amazing-space.stsci.edu>

આકાશ દર્શન અને ખગોળશાસ્કની આ વેબસાઈટ શૈક્ષણિક પ્રકારની છે. આકાશ દર્શન, અવકાશીય પદાર્થો, દૂધગંગા, નિહારીકા, ધૂમકેતુ, ગ્રહો અને નક્ષત્રોની સુંદર માહિતી આપવામાં આવેલી છે. દરરોજનું આકાશ દર્શન આપવામાં આવે છે. આકાશ દર્શનના શોખીનો માટે આ વેબસાઈટ સારી છે.

૮. <http://www.indianmelody.com>

ફિલ્મ સંગીત સાંભળવાની મજા માણવા માટે આ વેબસાઈટ બનાવેલી છે. જૂના - નવા ફિલ્મી ગીતો, પુરુષ ગાયક, સ્ત્રી ગાયક, ગાજલ સંગીત, પ્રાદેશિક ગીતો, શાસ્ક્રીય ગીતો, હિંદુસ્તાની અને કણ્ણાટકી સંગીત જેવા મુખ્ય વિભાગો છે.

યુવાનો માટે ઈન્ફીપોપ, ભાંગડા પોપ, એમ.પી.-૩ જોન અને રી-મિક્સ ગીતોની અનેક લીન્ક પ્રામ થાય છે. સ્મેશ હિટ્સ, જુગલબંધી, લોકસંગીત, દેશભક્તિના ગીતો, વાદસંગીત, વોકલ અને ઈન્ટ્રુમેન્ટલ સંગીતની મજા માણી શકાય છે પરંતુ કંઈ પણ ડાઇનલોડ થઈ શકતું નથી.

ખુશ ખનર..... 'જ્ઞાતિ સેતુ' હવે વેબસાઈટ પર....

www.gnyatisetu.com

હુનિયાભરમાં વસતા જ્ઞાતિસેતુના વાંચકો માટે ખુશ ખનર છે. શ્રી કચ્છી મારુ કંસારા સોની જ્ઞાતિ મંડળ - અમદાવાદ દ્વારા જ્ઞાતિસેતુ દ્વારા પ્રસારિત શૈક્ષણિક, સાંસ્કૃતિક તેમજ સામાજિક પ્રવૃત્તિઓની માહિતી - પ્રાસરનો વ્યાપ વિસ્તૃત કરવા અને તેને વિશ્વના ખૂણો ખૂણો પહોંચાડવા માટે વેબસાઈટ www.gnyatisetu.com શરૂ કરવામાં આવેલ છે.

આ વેબસાઈટ પર સેતુના અગાઉ પ્રસિધ્ય થયેલ અંડો, સેતુ-પરિવારના સભ્યોની માહિતી, લવાજમ તથા જાહેરાત અંગેની માહિતી સર્વે વિગતો ઉપલબ્ધ થશે. સેતુ માટે મોકલવાની માહિતી, લેખો, સમાચારો, પ્રતિભાવો વિગેરે હવે વેબસાઈટ દ્વારા મોકલાવી શકાશે. આ અંગે editor@gnyatisetu.com

૯. <http://www.flicker.com>

ખાઢું સાથે જોડાયેલી આ વેબસાઈટ ઈન્ટરનેટ પર રિઝટલ ફોટોગ્રાફિસની આપ-કે તેમજ સંગ્રહ કરવા માટેની છે. આપણે સંગ્રહ કરેલા ફોટોગ્રાફિસ વિવિધ ફોલ્ડર્સમાં ગોઠવી શકાય છે. યાહુના ઈ-મેઈલથી ટ્રાન્સફર થતા ઈ-મેઈલ એટેચેમેન્ટના ફોટો ઓટોમેટિક સ્ટોર થઈ જાય છે. મિત્રોને આપણે ફોટો આલ્બમ મોકલી શકીએ છીએ.

૧૦. <http://www.gujaratsrtc.com>

આ ગુજરાત એસ.ટી.ની વેબસાઈટ છે. ગુજરાત રાજ્યની એસ.ટી. બસોનું રાઈટ્મટેબલ જાણી શકીએ છીએ. તેમાં સામાન્ય, લક્જરી બસ, ગુર્જર નગરી અને ઈન્ટરસીટી સર્વિસની માહિતી મળી શકે છે. સ્ટેજવાઈઝ વિવિધ પ્રકારની બસોનું શું ભાડું લાગે છે તે પણ જાણી શકીએ છીએ.

૧૧. <http://irctc.co.in>

આ ઈન્ડિયન રેલ્વેની કેટરીંગ અને ટુરીઝમ લીમિટેડની વેબસાઈટ છે. તેમાં રેલ્વે રાઈમ ટેબલ, રેલ્વે મુસાફરીનું ખાનાંગ, આપેલા બે સ્ટેશન વચ્ચે કેટલી ટ્રેનો મળશે, તેમાં રીજર્વેશનની પોર્જીશન, ભાડું વિગેરે જાણી શકીએ છીએ. આપણે આઈ-ટિક્ટ અને ઈ-ટિક્ટિનું રીજર્વેશન કરી શકીએ છીએ. ઈ-ટિક્ટિટ દ્વારા કરેલા રીજર્વેશનની ટિક્ટિટનું પ્રિન્ટ આઉટ કરી શકીએ છીએ.

આ સિવાય ઈન્ડિયન રેલ્વેની તેમજ તેના દરેક ડિવીઝનની અલગ અલગ વેબસાઈટો બનાવવામાં આવી છે અને તેના દ્વારા રેલ્વે અંગેની તમામ જાણકારી પ્રાપ્ત કરી શકીએ છીએ.

ઇન્ટરનેટ પર સંખ્યાબંધ વેબસાઈટો પ્રાપ્ત છે પણ આપણે બિનજરૂરી, અશ્વલ અને વ્યાપારી વેબસાઈટો પર જવું હિતાવહ નથી.

રસીકન્બાઈ આર. મહીયા - આદિપુર, કચ્છ

પર ઈ-મેઈલ કરવાનો રહેશે. અમદાવાદ જ્ઞાતિ મંડળનો સંપર્ક president@gnyatisetu.com અને secretary@gnyatisetu.com પર થઈ શકશે.

જ્ઞાતિસેતુની વેબસાઈટ અમદાવાદ જ્ઞાતિના યુવા કાર્યકર અને સોફ્ટવેર નિષ્પાત શ્રી ચિરાગ શશીકાંત બુધ્ધભદ્રી દ્વારા તૈયાર કરવામાં આવેલ છે. તેમજ આ વેબસાઈટ માટેની સ્પેસ તેમના સૌજન્યથી પ્રાપ્ત થયેલ છે. વેબસાઈટનું સંચાલન કરવાની માન્દુ સેવા પણ તેઓશ્રી આપણે. તે બદલ અમદાવાદ જ્ઞાતિ મંડળ, સેતુ પરિવાર તેમનો આભાર માને છે.

આશા છે કે સેતુના વાંચકો વેબસાઈટનો ભરપૂર ઉપયોગ કરશે.

- અતુલ સોની

ભાવતાં ભોજન

• સુધા એ. બુધધભણી - ભુજ •

‘બેકીંગ ડિશીઝ’

બહેનો, અત્યાર સુધી આપણે સ્વીટ, પંજાબી, ચાઈસીઝ, મેક્સિકન, ફાસ્ટ ફુડ, ટેઝિટ, એપેટાઇઝર્સ જેવી અનેક આઈટમોનો સ્વાદ માણયો ખરુંને? ચાલો, આજે આપણે બાળકોને ખારી એવી કેક તેમજ કુકીઝ (બિસ્કીટ)નો સ્વાદ માણીશું.

સામાન્યતઃ કેક તેમજ કુકીઝ ઓવનમાં બેક કરવામાં આવે છે. પરંતુ જો થોડો ખ્યાલ રાખવામાં આવે તો તે જ વસ્તુ આપણે ઓવન વિના પણ બનાવી શકીએ છીએ. બીજુ કેક અથવા બિસ્કીટમાં જો મહત્વની વસ્તુ હોય તો તે છે તેમનું આઈશીંગ. જેના દ્વારા આપણે કેક અથવા બિસ્કીટને અનેરો ઓપ આપી શકીએ. તો ચાલો આપણે વિવિધ કેક તેમજ બિસ્કીટની વિવિધ રીતો જાણીએ.

‘કોકો કેક’

સામાન્ય :- ૨૫૦ ગ્રામ સેલ્ફ રેઇઝિંગ ફ્લોર (મેંદો), ૧૫૦ ગ્રામ દળેલી ખાંડ, ૨૫ ગ્રામ કોકો પાવડર, ૧ ટે. સ્પુન ડિક્રીંગ ચોકલેટ, ૧ ટે. સ્પુન મિલ્ક પાવડર, ૧ ટી. સ્પુન બેકીંગ પાવડર, પ્રમાણસર (ચપટી) સોડા, ૧ જ્વાસ દુધ, ૧ કટોરી માખણા, ધી. અથવા મલાઈ.

બનાવવાની રીત :- સૌપ્રથમ મેંદો, બેકીંગ પાવડર તેમજ સોડાને મીક્ષ કરી ચાળવું. ઊંડા વાસણમાં ધી તેમજ પીસેલી સાકર નાખી ખૂબ ફીણવું. પેસ્ટ ફીણાઈ જાય ત્યારે તેમાં થોડો થોડો મેંદો નાખી ખૂબ હલાવી ઘણું પેસ્ટ બનાવવી. (પેસ્ટ ઘણું બનાવવી નહીંતર તે વ્યવસ્થિત થશે નહીં)

ત્યારબાદ ટીનના ડબામાં સૌપ્રથમ ધી લગાવી તેના પર મેંદો ભભરાવવો. વધારાનો મેંદો કાઢી નાખવો અને ઘણું પેસ્ટ તેમાં નાખી કૂકરમાં ૧૦ મિનિટ ફૂલ તાપ તેમજ ૭૫ મિનિટ ધીમા તાપે કેક શેકવી. (કૂકરમાં રીંગ સીટી તેમજ પાણી નાખવું નહીં) કેક બેક થઈ જાય ત્યારે ડબો ઉલટાવીને કેક કાઢી લેવી. આ કેકને ઠંડી કરી તેના પર આઈશીંગ કરવું.

આઈસીંગ :- ૫૦ ગ્રામ માખણમાં ૧૦૦ ગ્રામ આઈસીંગ સુગર નાખી તેમને ખૂબ જ ફીણવું. ત્યારબાદ આ પેસ્ટને કેક પર વ્યવસ્થિત લગાવી ચેરી તેમજ અન્ય તેકોરેટ આઈટમોથી આઈસીંગ કરવું. પેસ્ટમાં વિવિધ કલર એસેન્સ નાખી અનેરી આઈસીંગ કરી શકાય છે.

‘પાઇનેપલ કેક’

પીંછી જેવી હલકી અને પાઈનેપલના રસપૂર્ણ માધુર્યવાળી ખૂબ જ સસ્તી કેક. આ કેકને ટેઝિટ તરીકે પણ પીરસી શકાય છે.

સામાન્ય :- ૨૫૦ ગ્રામ મેંદો, ૪ ટે. સ્પુન માખણ (ગરમ કરેલું) ૧૦૦ ગ્રામ પીસેલી ખાંડ, ૨૦૦ ગ્રામ તાજુ કીમ, ૩ થી ૪ ટે. સ્પુન દળેલી ખાંડ (આઈસીંગ સુગર), ૧ નાનુ ટીન પાઈનેપલની સ્લાઇસો તેકોરેશન માટે ચેરી, યલો કલર, પાઈનેપલ એસેન્સ બેકીંગ પાવડર, દુધ-સોડા.

બનાવવાની રીત :- સૌપ્રથમ મેંદામાં ૧ ટી. સ્પુન બેકીંગ પાવડર તેમજ સોડા નાખી ચાળવું. ઊંડા વાસણમાં માખણા, દળેલી સાકર નાખી ખૂબ હલાવવું. ત્યારબાદ તેમાં દુધ નાખી ખૂબ ફીણવી થોડો થોડો મેંદો પેસ્ટમાં નાખી ખૂબ હલાવવું. આ પેસ્ટને ધી લગાવેલ ટીનના ડબામાં નાખી ૧૦ મિનિટ ફાસ્ટ તાપે તેમજ ૭૫ મિનિટ ધીમા તાપે કેક બેક કરવી.

કેક ઠંડી પડે એટલે વચ્ચેથી આડી કાપી બાજુ પર રાખવી. કીમામાં પાઈનેપલ સીરાપ, દળેલી સાકર નાખી આ પેસ્ટને કેકના એક ભાગ પર સ્પેડ કરવી. ત્યારબાદ તેના પર પાઈનેપલના દુકડા ગોઠવવા. ફરી કેકનો એક ભાગ તેના પર ગોઠવી વ્યવસ્થિત કેક ગોઠવવી. અંતમાં આઈસીંગ માટે માખણમાં આઈસીંગ સુગર યલો કલર પાઈનેપલ એસેન્સ નાખી આ પેસ્ટ કેક પર લગાવી તેના પર ઈચ્છાનુસાર તેકોરેટ કરવી.

આ કેક દેખાવમાં તેમજ સ્વાદમાં ખૂબ જ સારી લાગે છે.

‘ઓરેન્જ કેક’

સામાન્ય :- ૨૫૦ ગ્રામ મેંદો, ૧ ટી. સ્પુન બેકીંગ પાવડર, ૧/૨ ટી. સ્પુન સોડા, ૪૦૦ ગ્રામ કન્ડેસ મિલ્ક, ૧ કટોરી માખણા, ૨૫૦ મિલિ. ઓરેન્જ ફ્લેવરનું ડ્રિન્ક (ફેન્ટા), ૨ થી ૩ ડ્રોપ ઓરેન્જ એસેન્સ.

બનાવવાની રીત :- મેંદો, બેકીંગ પાવડર સોડાને ચાળી ઊંડા વાસણમાં કન્ડેસ મિલ્ક માખણા અને ઓરેન્જ એસેન્સ નાખી ખૂબ ફીણવું. ત્યારબાદ તેમાં મેંદો અને ફેન્ટા નાખી ખૂબ ફીણવું. આ પેસ્ટને માખણા તેમજ મેંદો ભભરાવેલ ટીનના ડબામાં ભરી ૨૦૦ સેન્ટીગ્રેડ અથવા ૩૫૦ ફેરનહીટ પર બોક કરો.

નોંધ :- ઓરેન્જ કેકની રીત પ્રમાણે કોઈપણ ફ્લેવરના

અલગ-અલગ એસેન્સ નાખી અલગ ફ્લેવરની કેક બનાવી શકાય છે. દા.ત. વેનીલા, પાઈપનેપલ, ચોકલેટ.....

‘કાજુ બિસ્કીટ’

સામગ્રી :- ૫૦ ગ્રામ મેંદો, ૫૦ ગ્રામ માખણ, ૫૦ ગ્રામ પીસેલી ખાંડ, ૧૦૦ ગ્રામ કાજુનો કરકરો ભુકો. ૧ ટે. સ્પુન મિલ્ક પાવડર ૨ ટે. સ્પુન ડ્રિકીંગ ચોકલેટ ઉથી ૪ ટોટ્સ બદામ એસેન્સ, ચપટી સોડા.

બનાવવાની રીત :- માખણ અને ખાંડને ખૂબ ફીઝી તેમાં એસેન્સ મિક્સ કરવું. ત્યારબાદ તેમાં મેંદો, સોડા, કાજુનો કરકરો પાવડર, ડ્રિકીંગ ચોકલેટ, મિલ્ક પાવડર નાખી નરમ લોટ જેવું બાંધવું. ૧૫ મિનીટ ફીજમાં મૂકી તેના લુઆ પાડી રોટલો વણવું અને ત્યારબાદ બિસ્કીટ કટથી બિસ્કીટ કાપી બેકીંગ ટ્રેમાં ગોઠવી ૧૫૦ સેન્ટીગ્રેડ પર ૧૫ થી ૨૦ મિનિટ બેક કરી લો. ઠીક થાય ત્યારે એરટાઇટ ડબામાં ભરી લો. આ બિસ્કીટ સ્વાદમાં તેમજ દેખાવમાં ખૂબજ સારા લાગે છે.

‘કેસર બિસ્કીટ’

સામગ્રી :- ૫૦ ગ્રામ મેંદો, ૫૦ ગ્રામ સોજી, (રવો), ૫૦ ગ્રામ દળેલી ખાંડ, ૫૦ ગ્રામ ધી, ૧/૨ ટી. સ્પુન કેસર ૧/૪ ટી. સ્પુન એલચી પાવડર ૧/૪ ટી. સ્પુન સોડા, ૧ ૧/૨ ટે. સ્પુન દુધ.

બનાવવાની રીત :- મેંદો રવો, ચાળી બાજુ પર મુકવું. ધી તેમજ ખાંડને ખૂબ ફીઝાવું. એલચી પાવડર તથા કેસરને દૂધમાં ઓગાળી તે પણ નાખવું. ત્યારબાદ તેના નાના બોલ બનાવી બેકીંગ ટ્રેમાં છુટા છુટા ગોઠવી ૧૫૦ સેન્ટીગ્રેડ પર ૩૦ મિનિટ બેક કરવું. ઠડા થાય એટલે ડબામાં ભરી લેવા. આજ રીતે અલગ-અલગ ફ્લેવરના એસેન્સ નાખી અનેરા બિસ્કીટ બનાવી શકાય.

‘અનેરી ટીપ્સ’

૧. કેક પર આઈસીંગ સુગર લગાવતી વખતે આઈસીંગ સુગરમાં થોડો લીલુનો રસ નાખવાથી કેક સ્વાદિષ્ટ બનશે.
૨. ડ્રાયહુન્ટને મેંદામાં રગડોળી તેને કેક મિક્સરમાં નાખવાથી કેક બેક કરતી વખતે તળીયે બેસી જશે નહીં.
૩. મેંદામાં ધીને બદલે તલના તેલનું મોષા નાખી બિસ્કીટ બનાવવાથી બિસ્કીટ કિસ્પી બનશે.
૪. વિટામીન ‘સી’ ની ગોળી ૧ કિલો અથાણામાં નાખવાથી અથાણા લાંબા સમય સુધી બગરશે નહીં.

- સુધ્યા એ. બુદ્ધાભાઈ

શિયાળાની વિશિષ્ટ વાનગી

(૧) સ્નોવ બોલ (Snow Ball)

સામગ્રી :- ખજૂર-૨૫૦ ગ્રામ, ધી-૫૦ ગ્રામ, માવો-૫૦ ગ્રામ, ટોપરાનું ખમણા-૨૫ ગ્રામ, ખાંડ-૧૦૦ ગ્રામ, એલચી-૧૦-૧૨ નંગ, દૂધ-૨૫૦ મિલિ., ચેરી-૧૦-૧૨ નંગ

રીત :- સૌપ્રથમ ખજૂરમાંથી ઠળીયા કાઢી ધીમા તાપે ધીમાં સાંતળો. ત્યારબાદ તેમાં દુધ ઉમેરી અને ખજૂરને ઉકાળવી. ત્યારબાદ તેને ઘણ કરવા માવો ઉમેરવો. ખજૂર બરાબર એકરસ થાય ત્યારે તેમાં એલચી પાવડર નાખવો. મિશ્રણને કંઠુ પડવા દો. તેને ગોળ આકાર આપો અને સજાવટ માટે ટોપરાના ખમણ અને ચેરીનો ઉપયોગ કરો.

(૨) તીલાઈટેડ ખજૂર ખમણ સ્વીટ

સામગ્રી :- ખજૂર-૨૫૦ ગ્રામ, ધી-૧૦ ગ્રામ, ખાંડ-૧૫ ગ્રામ, ટોપરાનું ખમણ-૫૦ ગ્રામ, મલાઈ-૫-૧૦ ગ્રામ, ચેરી-સજાવટ માટે, દૂધ-૫૦૦ મિલિ, એલચી-૫-૬ નંગ

રીત :- સૌપ્રથમ ખજૂરને ઘોઇ તેને કૂકરમાં દૂધ સાથે બાઝી નાખવી. ઠડી થાય બાદ ખજૂરનો છુંદો કરવો અને થોડા ધીમાં ખજૂરને બરાબર સાંતળવી. ૫ થી ૭ મિનિટ સુધી શેક્યા બાદ ગેસ બંધ કરી એલચી ઉમેરવી. ટોપરાના ખમણમાં થોડી મલાઈ પીસેલી ખાંડ નાખી તેની કણક બાંધવી. ખજૂર ઠડી થાય બાદ મનગમતો આકાર આપી એક થર ખજૂર ત્યારબાદ કણક અને ગીજો થર ફરી ખજૂરનો પાથરવો. ત્યારબાદ તેના પર ચેરી તથા ટોપરાના ખમણ દારા ઉકોરેશન કરવું અને ફીજમાં ઠડી કરવા મુકવી.

દિસ્ટ્રીક્શન પરેશાભાઈ ગુજરાતી
કૃ-૧, આરિંગ્ટનગર, મુન્ડા રોડ, મુજફાદુલ્લાહાબાદ મો. : ૯૪૨૮૨૮૪૭૭૭

અજમાવી જુઓ

- (૧) કપૂરનો પાવડર બનાવી, કાજળ સાથે બેળવી આંખોમાં આજવાથી આંખો સ્વસ્થ અને નિરોગી રહેશે.
- (૨) રસોડામાં માખીનો ઉપક્રમ વધી ગયો હોય તો કપૂરની મોટી ટીકડીને લોખંડના તપાવેલા વાસણમાં રાખવાથી તેના ધુમાડાથી માખીઓ ત્વરિત ભાગી જશે.
- (૩) શરદી ઉધરસમાં આદુનો રસ મધની સાથે રોજ ત્રણ વાર પીવાથી રાહત વર્તય છે.
- (૪) અરણીનાં પાનનો રસ પીવાથી સ્થૂળતા ઓછી થાય છે.
- (૫) પ્રેશર કૂકરની રીંગને પંદર દિવસે એકવાર થોડો સમય ફીજમાં રાખવાથી તે વધુ સમય ટકશે.
- (૬) હરસ-અર્શના રોગમાં કાચા મૂળા તથા તેની ભાજ હિતકર છે.
- (૭) સૂકુ કોપરું રોજ સારી રીતે ચાવી ચાવીને ખાવાથી મોંની દુર્ગંધ દૂર થાય છે અને દાંત મજબૂત બને છે.

- વીણાને ડી. કોટડીયા

સ્વારસ્થ્ય સેતુ

● સં. શ્રીમતી પૂર્ણિમા કાંતિભાઈ કંસારા - રાજકોટ ●

બ્લડ પ્રેશરને કાબૂમાં રાખવાની ચાવી

હાઈ બ્લડપ્રેશર એ કોઈ સ્વતંત્ર રોગ નથી પરંતુ શરીરતંત્રની એક સ્થિતિ છે. ‘હાઈ બી.પી.’ તરીકે પ્રચલિત આ સ્થિતિ શરીરનાં મહત્વનાં અંગો ઉપર જીવલેણ અસરો કરી શકે છે. દવાઓથી તે કાબૂમાં રહે છે પણ તેની સામે આવી દવાઓ ‘આડ અસરો’ પણ ઊભી કરે છે, જેને કારણે નવી શારીરિક સમસ્યાઓ સર્જય છે.

જીવનશૈલીમાં ફેરફારથી આ સ્થિતિને દવા વગર અથવા તો અત્યંત ઓછી દવાથી કાબૂમાં રાખી શકાય. જીવનશૈલીમાં ફેરફાર માટે નીચેનાં મુહાઓ ફાયદાકારક રહેશે.

● નિયમિત ચેકઅપ :

સામાન્ય રીતે High BP હોવાની જાણ નથી હોતી અથવા ખબર પડે ત્યારે મોટું થઈ ગયું હોય છે. એટલે આ સ્થિતિનાં લક્ષણો જણાતા ન હોઈ, પોતાનું બ્લડ પ્રેશર ડોક્ટર પાસે નિયમિત ચેકઅપ કરાવતા રહેવું.

ડોક્ટરનાં મેન્યુઅલ સ્ટેથો. વાળા સાધનથી BP ચેકઅપ કરવું સામાન્ય લોકો માટે થોડું મુશ્કેલ છે એટલે આવું સાધન વસાવવું હિતાવહ નથી પણ હમણા હમણા બજારમાં ‘ડિજિટલ’ સાધન મળતા થયા છે જેની કિમત રૂ. ૧૬૦૦/- થી ૬૦૦૦/- સુધીની રેન્જમાં હોય છે જેનાથી ઘેર બેઠા BP ચેકઅપ થઈ શકે. (ઘણા સ્થળોએ મંડળો અને સામાજિક સંસ્થાઓ પણ વાપરવા આપે છે)

● માનસિક તાદા :

સતત માનસિક દબાણ/તાણ ‘High BP’ને નિયંત્રણ આપે છે. Stress Relief માટે ધ્યાન ‘Meditation’ ‘ટિંડા-ધીમા-લયબધ’ શાસ લેવાથી અને આનંદ આપતી પ્રવૃત્તિઓ કરવાથી BP નીચું આવે છે.

● પૂર્તી ઊંઘ :

દરરોજ રાત્રીની છ કલાકથી આઈ કલાકની ઊંઘ જરૂરી છે. કાયમી ઉજાગરા બંધ કરી નિયમિત ઊંઘ લેવાનો નિત્યકમ ગોઠવવો જરૂરી.

● ખોરાકમાં મીઠું (Salt) :

ખોરાકમાં મીઠાનું પ્રમાણ ઓછું કરવું જોઈએ. જરૂરિયાતથી વધુ મીઠું અને ઓછું પોટેશિયમ લેવાથી BP ઊંચું જાય. સામાન્ય રીતે દરરોજ ૧૧૦ ગ્રામ ખોરાકમાં લેવામાં આવે એ રીતનું નિયમન કરવું જોઈએ.

● વજનનું નિયમન :-

ઊચાઈનાં પ્રમાણમાં આપણું વજન વધુ ન હોવું જોઈએ. વજનમાં ઘટાડો કરવાથી BPમાં ઘટાડો થશે.

● નિયમિત ચાલવું (WALKING) :

જડપથી ચાલવાની ટેવ પાડવાથી હૃદયનાં સ્નાયુઓની સ્થિતિ સ્થાપકતા વધે છે. સાદી કસરતો બીપીને ૧૦ પોઇન્ટ નીચું લાવી શકે છે.

● યોગ્ય ખોરાક :

ખોરાકમાં ફળો-શક્કાજી-લો ફેટ ડેરી પ્રોડક્ટ્સ - કરકરો અનાજ વગેરનું પ્રમાણ વધારી, મીઠાઈઓ, વધુ પડતા ફેટવાળી વસ્તુઓ બંધ કરવી જોઈએ.

● ધૂમ્પાન બંધ :

ધૂમ્પાન/તમાકુથી BPમાં ૨૦ પોઇન્ટ જેટલો વધારો થાય છે.

● દવાઓની નિયમિતતા :

ડોક્ટરે BPની લખી આપેલ દવાઓ - નિયમિત અને ચોક્કસ સમયે, ચૂક્કયા વગર લેવી જરૂરી છે.

દુંકમાં ઉપરોક્ત ‘Tips’ને પ્રથમ વખત વાંચ્યા પછી - દરરોજ એક અંદહારિયા સુધી યાદ કરવી તેમજ મક્કમપણે તેનું પાલન કરીશું તેવી સ્વયં શિસ્ત કેળવાથી, સુંદર જીવન લેટમાં મળશે....

આરોગ્ય વિશે સ્વાદિષ્ટ સમાચાર....

‘હર્બલ રસગુલ્લા’

કલકતાની જાદવપુર યુનિવર્સિટીનાં ફુડ-ટેકનોલોજીનાં ડિપાર્ટમેન્ટ દ્વારા ‘હર્બલ રસગુલ્લા’ તૈયાર કરવામાં આવ્યા છે જે ગાજરની પેસ્ટ અને પનીરને મીક્ષ કરી બનાવવામાં આવે છે. આ મીઠાઈ વીટામીન-એ થી ભરપૂર અને એન્ટી-ઓક્સિડન્ટ્સ છે. આ યુનિ.નાં વડાનો દાવો છે કે ગાજરમાં ડેરોટીન કમ્પાઉન્ડ નામનું તત્વ પુષ્કળ પ્રમાણમાં છે જે એક પ્રકારનું એક્ટીવ એન્ટી-ઓક્સિડન્ટ છે જેનાથી અપોષણ, ફેફસાની બીમારી તથા હાઈ કોલેસ્ટોરોલ સામે લડવામાં શરીરને સહાયતા મળે છે અને વૃધ્ધત્વની પ્રક્રિયા ધીમી બને છે.

આ હર્બલ રસગુલ્લાથી આંખોનું તેજ વધે ઉપરાંત યુવાની પણ ટકાવી રાખે છે.

ગાજરનાં ટુકડાને પહેલા ઉકળતા પાણીમાં પલાળી રાખવામાં આવે છે જેથી નરમ પડી જાય છે અને તેના ઉપરની છાલ નીકળી જાય છે. ત્યારબાદ હાઈ સ્પીડ મિક્સરમાં પનીર સાથે મિક્સ કરી બનાવવામાં આવે છે.

શ્રીમતી પૂર્ણિમા કાંતિભાઈ કંસારા - રાજકોટ

કોમ્પ્યુટરનો કક્કો

● ટી. એલ. કંસારા - અમદાવાદ ●

કૌન બનેગા કોમ્પ્યુટર વિઝાર્ડ?

૧. આપણી જ્ઞાતિના આ મુખ્યપત્ર 'જ્ઞાતિસેતુ'માં આ અંકથી શરૂ થઈ ગઈ છે 'કોમ્પ્યુટરનો કક્કો' નામે લેખમાળા.
૨. આ પહેલા હ્યામાં છપાયેલ લેખમાંથી ચુંટેલી હકીકતોનો આધાર લઈ બનાવેલ પાંચથી સાત સવાલો બીજા હ્યાના લેખને અંતે પૂછવામાં આવશે.
૩. પૂછાયેલ પ્રોશ્નોના વધારેમાં વધારે જરૂરી, અંક મળ્યેથી દસ દિવસની અંદર, વધારેમાં વધારે સવાલોના સાચા જવાબો આપનાર પ્રથમ ક્રાણ રૂપર્ધકોના નામ એ પછીના અંકમાં પ્રલિંગ કરવામાં આવશે.
૪. આવી રીતે આ વર્તુળ એક વરસતું રહેશે. દર વરસે જ્ઞાતિ મેળવાડામાં વરસ દરમિયાનમાં સૌથી પ્રથમ રહેલ ક્રાણ વિઝેતાઓને "કોમ્પ્યુટર વિઝાર્ડ કંસારા" તરીકે નવાજુ, યોગ્ય દીનામો સાથે આ લેખમાળા શરૂ કરનાર તરફથી સંન્માનનાવામાં આવશે.
૫. આ રૂપર્ધમાં ભાગ લેનાર હરીકો કચ્છી મારુ કંસારા સોની જ્ઞાતિમાંથી છોવા જોઈએ અને તેમની વચ્ચે મર્યાદા ૧૪ વરસની રાખવામાં આવેલ છે. જે ૧ જાન્યુઆરી, ૨૦૦૮ના રોજથી ગણવામાં આવશે. અર્થાત્ રૂપર્ધમાં ઉત્તરનાર વ્યક્તિ વતી જાન્યુઆરી, ૧૯૯૪ કે તે પછી જન્મેલ છોવી જોઈએ અને ગુજરાતી લખી - વાંચી શકતી ઓછામાં ઓછી જ વરસની છોવી જોઈએ.
૬. આ લેખમાળાનો હેતુ વધારેને વધારે યુવકો વંશપરંપરાગત ચાલ્યા આવતા રોજગારના સાધનોમાં બદલાતા જમાના સાથે કદમ મિલાવી ટેકનોલોજીની રીતે સુધારા વધારા કરીને મહત્વમાં રોજગારના સેવાઓ તેમજ નોકરી વાંચુઓ નાનપણાથી જ એ દિશામાં તૈયાર કરીને સારી લાયકાતો મેળવી દેશ તેમજ વિદેશમાં ઉભરતી તકોનો મહત્વમાં ફાયદો ઉઠાવે એ જ છે.

- મુખ્ય તંત્રી

● કોમ્પ્યુટરનો કક્કો :

કહેવાય છે કે જેણે કક્કો બરાબર ધૂંટ્યો હોય એનું ભવિષ્ય ઉજ્જવળ હોય છે. આવતી પેઢી તો કદાચ ક, ખ, ગ, ઘ અથવા A, B, C, D, પણ કોમ્પ્યુટર ઉપર જ શીખશે પછી ધૂંટ્યાની તો વાત જ ક્યાં રહી?

પરંતુ મારે તમારે અને સાથે મળીને આપણે આજે તો માત્ર આપણા પછીની પેઢીનો જ વિચાર કરી, કક્કો ધૂંટી ચૂકેલા બાળકો આજના માહિતી વિસ્ક્રોટના જમાનામાં આડેઅવળે ફંટાઈ ન જતાં, આ કોમ્પ્યુટરનો કક્કો બરાબર, વ્યવસ્થિત રીતે અને સમયસર શીખીને જમાના સાથે કદમ મિલાવવા માટે તૈયાર થાય એ જ વિચારવાનું છે. એટલા માટે જ આ લેખમાળાની શરૂઆત આપણા મુખ્યપત્ર "જ્ઞાતિ સેતુ"માં કરીને ૪ થી ૧૪ વરસ સુધીની ઉગતી યુવા પેઢીને યોગ્ય સમયે જ તૈયાર કરવાનો છે. તો સાથે સાથે વડીલ અને અન્ય વાંચ્યક વર્ગ પણ આ વિષયમાં રસ લઈ થોડું ધારું જાણીને બાળકો સાથે તેમને ગમતા વિષયોમાં સંવાદ સાધી શકે.

● ઇન્ટરનેટ સાથે કોમ્પ્યુટરનો વપરાશ :

આજની તારીખમાં (માર્ચ ૨૦૦૭) આખી દુનિયાની હ અભજ ૫૭ કરોડ અને ૪૭ લાખ ઉપરની વસ્તીમાંથી જ્યારે

લગભગ ૧૭ ટકા લોકો એટલે કે ૧ અભજ, ૧૧ કરોડ, ૪૩ લાખ એટલે સમજો કે લગભગ આખા ભારત દેશના લોકો ઇન્ટરનેટ વાપરતા થઈ ગયેલ છે. ત્યારે જે મશીન દ્વારા ઇન્ટરનેટનો ઉપયોગ કરી શકાય છે અને દુનિયાભરની માહિતીનો ખજાનો અંગડીના ટેરવેથી મેળવી શકાય છે તે કોમ્પ્યુટર વિશે વિશેષ જાણકારી મેળવવી રસપ્રદ અને ઉપયોગી પણ થઈ પડશે.

આપણા દેશ માટે એ એક ગૌરવપ્રદ ભીના છે કે, દુનિયાના સૌથી વધારે ઇન્ટરનેટ વાપરનાર પ્રથમ ૨૦ દેશોમાં સંઘ્યાની દાસ્તિએ અમેરિકા, ચીન, જાપાન અને જર્મની પછી ભારતનો નંબર પાંચમો આવે છે. આમ છતાં આ બાબતમાં બહુ હરખાઈ જવા જેવું નથી કારણકે વસ્તીની સામે ટકાવારી જોતાં માત્ર ૩.૫ ટકા જ એટલે કે એક અભજ ૧.૩ કરોડની વસ્તી સામે માત્ર ૪ કરોડ લોકો જ ઇન્ટરનેટનો ઉપયોગ કરે છે. જ્યારે અમેરિકા અને જાપાનમાં આ પ્રમાણ અનુક્રમે ૬૮.૮% અને ૬૭.૧% જેટલું છે. મતલબ આપણા દેશમાં કોમ્પ્યુટરના વપરાશ માટેની ભરપૂર શક્યતાઓ રહેલી છે. આ શક્યતાઓ નજર સમક્ષ રાખી ભાવિ પેઢી કોમ્પ્યુટરને લગતા દરેક સવાલના જવાબો મેળવી શકે એવો આ લખનારનો આશય છે. તો હવે આપણે કોમ્પ્યુટર એટલે શું? એ પ્રશ્નનો જવાબ મેળવીએ.

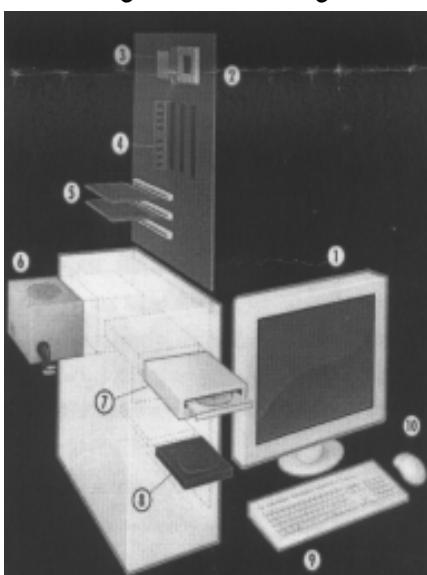
● કમ્પ્યુટર એટલે શું?

કમ્પ્યુટર એટલે એક એવું મશીન કે જેમાં અગાઉથી સૂચિ પ્રોગ્રામ કે કાર્યસૂચિ અની જ ભાષા (Computer Language or Machine Language)માં નાખેલ હોય તો તેના પરીઘમાં રહીને આપેલ સુચનાઓ મુજબ, માહિતી કે ડેટાને જરૂર પ્રમાણેના ફોર્મેટમાં ગોઠવી આપે છે. સાથે સાથે તેનો સંગ્રહ પણ કરે છે અને જ્યારે જોઈએ ત્યારે એના કી બૉર્ડની કળો દ્વારાતં આપણાને એ જ માહિતી જોઈએ એવા ફોર્મેટમાં ટી.વી. જેવા દેખાતા જીન કે જેને મોનીટર કહેવામાં આવે છે તેમાં દેખાકે છે અથવા જોઈએ તો પ્રિન્ટર મારફત પ્રિન્ટ પણ કરી આપે છે.

મારો એક “અંગત મિત્ર” છે. એ ફરતાં ફરતાં મારી ઓફિસે આવી ચઢ્યો અને કહે : ‘બાજુ વાળો, મકાનની દલાલી કરતો મહેશ પૂછ્યો હતો કે સાહેબ મને કમ્પ્યુટર શીખડાવે?’ પછી પાછું તુરત જ બોલ્યો કે, પણ મને અંગ્રેજ નથી આવડતું ને. તો એ મને અંગ્રેજ પણ શીખવાડશે?

મે કહું : “અંગત” તું એ મહેશને કહેજે કે કમ્પ્યુટર શીખવા માટે અંગ્રેજ જાણવું ફરજયાત નથી. આમ છતાંય એ શીખતો હોય તો કહેજે કે આપણે કમ્પ્યુટર શીખે તેમને અંગ્રેજ મફત શીખવાડીએ છીએ. “બાય વન ગેટ વન મફત”ની જેમ. ઘણા લોકોને મનમાં એક ભય હોય છે કે મને અંગ્રેજ નથી આવડતું એટલે કંઈ જ શીખી ના શકું. પરંતુ કમ્પ્યુટરની તો ભાષા જ અલગ છે. તમને માત્ર ૦ અને ૧ માં બબર પડતી હોય તો અંગ્રેજના શબ્દો શીખો કે કમ્પ્યુટરના, બધું એક જ છે. બંને એકબીજાના પૂરક ચે. તો ચાલો, આજે સૌપ્રથમ આપણે, કમ્પ્યુટરના કક્કામાંથી થોડા શબ્દનો પરિચય મેળવીએ.

કમ્પ્યુટર મશીનના મુખ્ય ભાગો નીચે મુજબ હોય છે :

૧. **મોનીટર :** જે ટી.વી. જેવું દેખાય છે તે, જેને જીન અને નીચે ગોળ બેઠક હોય છે. જેના ઉપર તેને ડાબે, જમાણે, ઉપર, નીચે ફેરવી શકાય છે. સી.પી.યુ.માં આપેલ પાવર કનેક્શન માટેના સ્લોટમાં વાયર દ્વારા તેનું જોડાણ કરવામાં આવે છે.
૨. **મધ્યર બોર્ડ :** એટલે એક સર્કિટ બોર્ડ જેને કોમ્પ્યુટરના ઊભા ડબા જેવા દેખાતા ભાગની અંદર ફીટ કરવામાં આવેલ હોય છે. જેમાં માઈકો પ્રોસેસર યુનિટ તેમજ નાનકડો પંખો અને ઇન્ટરગ્રેટેડ સર્કિટ (ICs) જે વિવિધ સ્લોટ આપેલ હોય છે એમાં રાખવામાં આવેલ RAM રૈન્ડમ એક્સેસ મેમરી^(a) તેમજ ROM રીડ ઓન્લી મેમરી અને ઇનપુટ^(b) અને આઉટપુટ^(c) ડિવાઇસના કનેક્ટર્સ આપેલ હોય છે. ઇનપુટ સાથે કી બૉર્ડ અને માઉસ તેમજ આઉટપુટ સાથે મોનીટરને વાયર દ્વારા જોડવામાં આવે છે.
૩. **સી.પી.યુ. :** એટલે કે સેન્ટ્રલ પ્રોસેસરિંગ યુનિટ જેને માઈકો પ્રોસેસર યુનિટ પણ કહેવામાં આવે છે અને સામાન્ય ભાષામાં ઊભા ડબા ભાગને પણ સી.પી.યુ. કહેવામાં આવે છે.
૪. **પ્રાઈમરી સ્ટોરેજ અથવા RAM :** એટલે કે રૈન્ડમ એક્સેસ મેમરી.
૫. **એક્સ્ટરાન્શન કાર્ડ :** વધારાની મેમરી માટેના કાર્ડ
૬. **પાવર સલ્વાય:** જે કમ્પ્યુટરને જરૂરી પાવર આપે છે અને અન્ય ઘર વપરાશના સાધનો જેવા કે ટી.વી., ફીજ, વિ.માં વપરાતા સ્ટેબીલાઈઝર્સ જેવું કામ આપે છે.
૭. **ડિસ્ક ડ્રાઈવ :** જેમાં પહેલા ફ્લોપી વપરાતી હતી પરંતુ નવા કમ્પ્યુટર્સમાં સી.ડી. કે ટી.વી.ડી.નો ઉપયોગ થાય છે.
૮. **હાર્ડ ડિસ્ક અથવા સેકન્ડરી સ્ટોરેજ :** જેમાં કમ્પ્યુટરના પ્રોગ્રામ અને માહિતીઓ સંગ્રહી શકાય છે.
૯. **કી બોર્ડ :** એક ઇનપુટ ડિવાઇસ છે જેના માર્કટે માહિતી કમ્પ્યુટરમાં દાખલ કરી શકાય છે તેમજ ફીલી જોવા માટે, પ્રિન્ટ લેવા માટે કે કમ્પ્યુટરમાં દાખલ

- (a) મેમરી :** સ્મૃતિ અથવા યાદ રાખવાની શક્તિ કે ક્ષમતા. આ અંગ્રેજ શબ્દ છે (Memory) જેનો ઉપયોગ કમ્પ્યુટરના વિદ્યાર્થીઓ માટે હવે ગુજરાતી શબ્દ જેવો જ બની ગયેલ છે. તેથી આપણે પણ તેને મેમરી તરીકે યાદ રાખીશું.
- (b) ઇન-પુટ (Input) :** અંગ્રેજ શબ્દ. મશીનની અંદર દાખલ કરવામાં આવતી માહિતી અને એ માહિતીને કમ્પ્યુટરમાં દાખલ કરવા માટે વપરાતા સાધન કે પૂર્ખને Input device – ઇનપુટ ડિવાઇસ કહેવામાં આવે છે. આ શબ્દ પણ આ લેખમાળા દરમિયાન ઇન-પુટ તરીકે જ વાપરવામાં આવશે.
- (c) આઉટ-પુટ (Output) :** આ શબ્દ પણ અંગ્રેજ છે અને કમ્પ્યુટરમાંથી જે માહિતી જે ફોર્મેટમાં મેળવવામાં આવે છે તેને Output કહેવામાં આવે છે અને જે સાધન દ્વારા જોવામાં કે મેળવવામાં આવે છે તેને આઉટપુટ ડિવાઇસ કહેવાય છે.

કરવામાં આવેલ માહિતીને જોઈતા ફોર્મેટમાં કે ગ્રાફિકના સ્વરૂપમાં મેળવવા માટે કી બૉર્ડનો ઉપયોગ કરવામાં આવે છે. આ માટે તમોને ટાઈપ આવડવું જરૂરી નથી. પરંતુ પ્રેક્ટિસથી વધારે ઝડપ મેળવી શકાય છે. જે તમારે ટાઈપ શીખવું હોય તો તેનો પ્રોગ્રામ પણ કમ્પ્યુટરમાં હોય છે અને તે પણ આ જ કીબોર્ડ ઉપર પદ્ધતિસર શીખી શકાય છે.

૧૦. માર્ટ્ઝસ : એ પણ એક ઈનપુટ ડીવાઈસ છે જેનો ઉપયોગ પણ માહિતી મેળવવા માટે માઉસની ક્લિક દબાવીને કરી શકાય છે. ઈનપુટ ડીવાઈસ તરીકે કીબોર્ડ અથવા માઉસનો વૈકલ્પિક ઉપયોગ થાય છે.

૧૧. પ્રિન્ટર : આ એક આઉટપુટ ડીવાઈસ છે. જે માહિતી તમને મોનીટર ઉપર દેખાતી હોય તે કાગળ ઉપર છાપવાની હોય તો પ્રિન્ટરનો ઉપયોગ કરવામાં આવે છે.

● બીટ, બાઈટ, કેબી, જીબી વિશે થોડી સમજણા

બીટ એટલે બાઈનરી રિઝિટ એટલે કે દ્વિજ આધારીત ગણાના પદ્ધતિમાં વપરાતા આંકડા જેમકે “૦” અથવા “૧”. તો પછી બાઈટ એટલે શું? બાઈટ એટલે આઈ બીટ જેને આપણે સાદી ભાષામાં આઈ અક્ષર ધરાવતો શબ્દ કહી શકીએ અથવા આઈ બાઈનરી રિઝિટ દ્વારા રચાતો સમૂહ કહીએ. દા.ત. “૦૧૦૧૦૧૦૧” કે “૦૦૧૧૦૧૧૦” કે આવું કોઈપણ આઈ બીટનું કોમ્બિનેશન જેને કમ્પ્યુટરની ભાષામાં બાઈનરી વર્ડ કહેવામાં આવે છે. આ ઉપરથી અગાઉ જણાવેલ ૨૦ જીબીના બસો ચૌદ કરોડ ચુંમોતેર લાખ અંદાજી હજાર છસ્સો અડતાલીસ બાઈનરી વર્ડની ક્ષમતાનો અંદાજ આવશે.

પદ્ધતિસર કમ્પ્યુટર કેવી રીતે શીખાય? આવા સવાલના જવાબ સાથે આવતા અંકમાં બીટ, બાઈટ, કેબી, જીબી બાબતમાં તેસીમલ પદ્ધતિ અને બાઈનરી પદ્ધતિ વચ્ચેનો તફાવત અને તેના માટે વપરાતા શબ્દો જોઈશું.

● ઈ-મેઇલ વિશે પ્રાથમિક અભ્યાસ :

ઈ-મેઇલ : ઈલેક્ટ્રોનિક મેઇલ કે ટપાલ. electronic mail.

ઉપયોગ : પત્રો લખવા, સંગ્રહ કરવા કે મોકલવા માટે ઈ-મેઇલનો કમ્પ્યુટર દ્વારા ઉપયોગ થાય છે. આ પદ્ધતિના ઉપયોગથી પત્ર મોકલવામાં સમયનો વ્યય બિલકુલ થતો નથી. ઉપરાંત ટપાલ ટિકીટનો ખર્ચ અને પોસ્ટના ડબા શોધવાની જરૂરમાંથી બચી જવાય છે. જરૂરી છે માત્ર કમ્પ્યુટર અને ઇન્ટરનેટનું કનેક્શન.

ઈ-મેઇલનો ઇતિહાસ : તમોને એ જ્ઞાપીને નવાઈ લાગશે કે ઇન્ટરનેટ મારફત મોકલવામાં આવતા ઈ-મેઇલનો જન્મ કે વપરાશ ઇન્ટરનેટની શોખ પહેલાં ૧૯૬૧માં થયેલ. એમ.આઈ.ટી. નામની સંસ્થાએ Massachusetts Institute of Technology એક જ સમયમાં અનેક વ્યક્તિઓ દ્વારા પરસ્પર

ઉપયોગમાં લઈ શકાય એવી સિસ્ટમ જેને Compatible Time-Sharing System (CTSS) કહેવાય છે પ્રયોગ આઈ.બી.એમ. નામની અમેરિકન કંપનીના કમ્પ્યુટર ઉપર કરેલો.

એક રીતે તો પહેલાં મરધી કે પહેલું હું? જેવા સવાલની રીતે વાત કરીએ તો કહી શકાય કે ઈ-મેઇલની જરૂરિયાત ઉપસ્થિત થઈ એટલે ઇન્ટરનેટની શોધ અને વિકાસ થયો. આમ પ્રથમ હું અને પછી મરધી જેવો તાલ થયો. આમ અંગ્રેજીમાં તો કહેવાય જ ચે કે નીડ ઈઝ ધ મધ્યર ઓફ ઇન્વેન્શન. અર્થાત જરૂરિયાત એ શોધખોળની માતા છે. આ ઈ-મેઇલની પદ્ધતિને ૧૯૬૮માં વિકસાવવામાં અપનીએ કમ્પ્યુટર નેટવર્ક નામની કંપનીનો મોટો ફણો છે.

ઈ-મેઇલમાં આવતી @ સંશા : આ @ સંશાને એટ કહે છે. જ્યારે બ્યાપારીક ગણિત કે હિસાબોની હુનિયામાં કોઈપણ એક આઈટમના એક એકમના ભાવ દર્શાવવા માટે આ સંશા @ ‘એટ ધ રેટિટ’ તરીકે બોલાય છે.

ઈ-મેઇલમાં @ સંશાનો ઉપયોગ : આ સંશાનો ઉપયોગ તમારા નામ (યુર્ઝુસ નેઈમ) એટલે કે વાપરનારના નામ અને કોમ્પ્યુટર મશીનને અલગ પાડે છે કે જીડે છે. મતલબ કે આ નિશાની વગર તમે ઈ-મેઇલનો ઉપયોગ ના કરી શકો. ૧૯૭૧ની સાલમાં @ સંશાનો સૌપ્રથમ ઉપયોગ રે ટોમલીનસન નામની વ્યક્તિએ કરેલ હતો.

હુઝર આઈ.ડી. : તમે જે નામે ઈ-મેઇલ માટે ખાતું ખોલાવો છો તે નામ. આ નામ લખ્યા બાદ વચ્ચે જગ્યા (સ્પેસ) છોડવામાં આવતી નથી. બલ્કે @ ટાઈપ કરીને તુરત જ જે કંપનીના ઈ-મેઇલનો ઉપયોગ કરતાં હોઈએ તેનું નામ આવે છે. દા.ત. તુલસીકસારા@યાહુ.કો.મ. અલબત્ત અત્યારે તો તમારે આવા આઈ.ડી. અંગ્રેજીમાં જ લખવા પડે કારણ ગુજરાતી હજુ આંતરરાષ્ટ્રીય ભાષા બનેલ નથી.

દી. એલ. કંસારા
ઈન્ફાઈનાઈટ ઇન્ડિયા
૫/૧૦, સાર્થક ટાવર, રામદેવ નગર, સેટેલાઈટ, અમદાવાદ-૨૫.
ઈ-મેઇલ : tkansara@infiniteindia.com

કુદરતે મસ્ત મજાની કવિતા રચી છે
પ્રત્યેક કરીમા લાગજી વચી છે
પ્રત્યેક કરી પ્રેમના પ્રાસમા પચી છે
કૃષ્ણની કરીમા રાધા રાણી સજી છે
મીરાએ કૃષ્ણના પ્રેમમાં લાગજી ભજી છે
પણ, મીરાની કરીમાં એક લીટી બચી છે,
તે કૃષ્ણના પ્રાસમાં ભળવા જનલ બાકી છજી છે
કારણ કે,
મીરા બેઠી છે એ આશમાં
કે, પોતે ભળી જશે કોક'ંદ કૃષ્ણના પ્રાસમાં
કુ. જુનાલ પી. સોની - નાગતપુર (માંડવી) - કરણ

પ્રતિભાવ

★ આપ સૌને નૂતન વર્ષની હાર્દિક શુભ કામના. આપ સૌને જગ્ણાવવામાં આવે છે કે દિવાળીની જેમ જ્ઞાતિસેતુ પરિવારમાં રોશની અને પ્રગતિ વધતી રહે. તમારા જીવનમાં સદા સુખ અને શાંતિ રહે. દિવાળીની શુભકામના સર્વ જ્ઞાતિજીનોને વ્યક્ત કરું છું. આપ સૌ પણ સદા ખુશ રહો.

દિવલા કે. કહા, મનોજ ઓન. બારમેડા

★ હું સેતુ અંક માટે થોકબંધ કવિતાઓ આપને મોકલું છું. એક જ પાનામાં કૃતિ મોકલવા આપે અનુરોધ કર્યો છે જેની નોંધ મે લીધી છે. આપે મારા ફોટાની નીચે જગ્ણાવું છે કે મારા કાવ્યો દ્વારા સેતુની શોભા વધી છે તે બદલ આભાર. હજુ તો ફક્ત શોભા જ વધી છે ને, 'સેતુ'ને દુલ્હન જેવી બનાવી દેવાના પ્રયત્નો કરવાની આપને ખાતરી આપું છું. સેતુ વિકસનું જ રહે તેવી શુભકામના સહ. ભૂલચૂક માફ કરજો.

- જુનાલ પી. સોની

★ ગત અંકમાં શ્રી હરિલાલ ભાઈના વિકાસ અંગેના વિચારો વાંચ્યા

હરિલાલ ભાઈએ કહ્યું કે

‘દિલ દિવ્ય પ્રણયની ધજ મણશે તને
કોઈની શોધમાં તું ખોવાઈ જા.’

હું એથી આગળ કહું છું :

‘જ્ઞાતિના વિકાસની ધજ ફરકશે
સતત કાર્ય કરવામાં તું મોહવાઈ જા’

મહામંડળ રૂપી વિકાસના દીવામાં કોઈક વાટ, કોઈક દિવાસણી તો કોઈક ખુદ દીવો બને. પણ કમ સે કમ આપણે એ દીવાનું ધી તો બની જ શકીએ. આજે મહામંડળ ખરેખર જ્ઞાતિ વિકાસ માટે અવિરત પ્રયત્ન કરે છે, તો આપણે પણ હુલ નહિ તો હુલની પાંખડી, જાગુ નહિ તો થોડું તો પ્રદાન આપીએ?

જ્ઞાતિનો સતત વિકાસ થતો રહે તે માટે મોટેરાઓ તો પ્રયત્ન કરે જ છે, પણ આજનું બાળક આવતી કાલની આશા છે, વિકાસનું ડિરણ છે. જો અત્યારથી તેને Train કરવામાં આવે તો ચોક્કસપણે આવતી કાલ ઉજળી બને એમાં કોઈ શંકા નથી. વિકાસની વાતમાં હું પણ મારો એક મુક્તક રજૂ કરવાની લાલચ રોકી શકતી નથી.

‘ચાલો, સૌ કામ કરીએ

એકબીજાના સાથમાં

મુશ્કેલીને ભેટી લઈએ

આમ કરીને બાથમાં

જ્ઞાતિનો વિકાસ લઈ લઈએ

આપણા સૌના હાથમાં’

આપણે સૌ આખી જ્ઞાતિને એક ઘર માનીશું. એમાં આપણી જવાબદારી સ્વીકારીશું તો હરીલાલભાઈએ કહ્યું તેમ

મિટીંગમાં ગોંયા સાદે બોલવું નહિ પડે.

બીજું ફક્ત જ્ઞાતિના વિકાસ અંગેના કાર્યો ફક્ત વિચારવાથી કંઈ જ નહિ વળે, Because there is difference between doing and saying. મોટા કાર્ય વિચારવા કરતા નાનું કાર્ય કરી દેખાડવું એ ધર્શું મહાન છે આ જ્ઞાતિના વિકાસમાં કોઈ તલવાર જેવું કામ કરી શકે તો કોઈ સોય જેવું કામ પણ કરી શકે.

અંતે હું એટલું જ કહીશ કે મહામંડળ વધુને વધુ એવા સંજોગો ઊભા કરે કે જેથી અનાયાસે પણ વ્યક્તિ તે કાર્યમાં પોતાનો હિસ્સો નોંધાવી શકે.

કુ. જુનાલ પી. સોની - નાગાર્યાપુર-માંડવી (કચ્છ)

★ સમસ્ત સેતુ પરિવારને મારા નૂતન વર્ષનાં અભિનંદન હું પરમાર પ્રિયા આજે સેતુને કંઈક સમર્પીજા કરવા માટે કશુંક લખી રહી છું જે તમને યોગ્ય લાગે તો સેતુમાં સમાવશો. સૌપ્રથમ તો હું કહું છું કે સેતુ એક અનન્ય પુસ્તિકા છે તેથી સેતુ માટે ધર્શું બધું કહી શકાય પણ સેતુને તો માત્ર સેતુ જ કહેવાય એ પણી રામસેતુની વાત હોય કે આપણા જ્ઞાતિ સામયિક સેતુની વાત હોય તો હું તેને ઉદેશીને જ કહું છું, તેમાંથી જ મેળવેલું છે, તેને જ અર્પું છું.

શું કહું ?

કલમ રૂપાડી સેતુ માટે શું કહું ?

રામની યાદ આપતો સેતુ કહું કે જ્ઞાતિજીનો વચ્ચેનો પૂલ કહું ?

જ્ઞાતિનું એકમાત્ર મુખ્યપત્ર કહું કે પછી

દરેક મુખ્યની વાત કહું ?

ખામોશ છતાં બોલતાં શબ્દનો જ સેતુ કહું ?

ભાવાનાં ભોજનાનો રસથાળ કહું કે પછી

સ્વાસ્થ્યનો સેતુ કહું ?

સેતુને જ્ઞાતિનું ગૌરવ કહું કે તેને હું અભિનંદન આપું ?

શું તેને જ્ઞાતિનું માહિતીપત્ર કહું કે પછી,

વ્યાવસાયિક વિચારોની શુંખલા કહું ?

શું તેને ચિંતનનું ચરણામૃત કહું કે પછી,

વિચારોનું વાવેતર કહું ?

શું તેને કાલ્યોનું વનરાવન કહું કે પછી,

માનવમની કસોટી કહું ?

શું સેતુને ધ્યાયસિધ્ય કરતું પુસ્તક કહું કે પછી,

સર્વ જ્ઞાતિજનનું શ્રેય કહું ?

અરે, સેતુ તો અસંખ્ય બાબતે યોગ્યતા ધરાવતો હોવા છતાં

શું હું આ પુસ્તકને માત્ર સંબંધોનો જ સેતુ કહું ?

મિત્રો, એજ છે મારી પરિમાયા કે,

અનેકને એક સાથે જોડતો સેતુ

અટલે જ તા હું તેને સેતુ કહું ?

પરમાર દિલી - અંજાર

★ સહર્ષ જણાવવું કે માનસી બાળ શબ્દ કસોટીમાં મને ભાગ્યશાળી વિજેતા જાહેર કરવામાં આવ્યો છે તે જાણી આનંદ થાય છે. અન્યમાં જણાવવું કે તમને મારા નૂતન વર્ષાભિનંદન તેમજ તમે સફળતાના સોપાનો સર કરો તેવી શુભેચ્છા.

સોની ઝુગાર હિંમતલાલ - વિશેષ

★ ‘જ્ઞાતિસેતુ’ માટે અમદાવાદ જ્ઞાતિના વડીલો અને અત્યારના કાર્યકર્તાઓ - સહ કાર્યકર્તાઓ સૌને અભિનંદન. સાથે સાથે સેતુની શોભા વધારવા જે લેખ મોકલે છે તે ભાઈ-બહેનો સર્વને પણ અભિનંદન.

વિદ્યા વાપરવાથી વધે તે રીતે વિચારો વાંચવાથી, સાંભળવાથી અને અમલમાં મૂકવાથી વધે છે. હજુ પણ વધુને વધુ લેખો આવે, પાનાની સંખ્યા વધતી જાય અને વધુને વધુ જાણકારી મળે તે આપણા સૌનો પ્રયાસ છે.

જ્ઞાતિન ક. બુદ્ધાભાઈ

**ઉપમુખ, શ્રી મારુ કંસારા સોની જ્ઞાતિ સ્વ-ઉત્કર્ષ
મહિલા મંડળ - અંગર**

★ શ્રી કચ્છી મારુ કંસારા સોની જ્ઞાતિનું એકમાત્ર મુખ્યપત્ર ‘જ્ઞાતિસેતુ’ જે આપણું પોતીનું - આપણા સમાજની વિગતે માંડીને વાત કહેતું અને આપણા સુજ્ઞ જ્ઞાતિજનો દેશ-વિદેશનાં કોઈ પણ ખૂણામાં વસવાટ કરતા હોય, એમના માટે હડીકરતમાં સેતુરૂપ કામગીરી કરે છે. એ જ્ઞાતિસેતુ હજુ તો ગીજા વર્ષમાં જ મક્કમ રીતે ડા. મારુ છે ત્યારે હજુ એને વધારેને વધારે જ્ઞાતિજનોના ટેકા અને હૂંફની જરૂર છે. જો કે તમામ જ્ઞાતિજનો પૂરેપૂરો સહકાર મળે

જ છે છતાં પણ ક્યાંક-ક્યારેક જ જ્ઞાતિના એકમાત્ર સેતુની ઉપેક્ષા જોવા મળે છે. જે ખરેખર આપણા સમાજની કમનસીલી કહો કે, જે કંઈ કહો તે, પણ હવે સંકુચિત માનસિકતા છોડી સેતુને દૂરનું ન ગણી (પારકું કોઈ ગણાતું નથી) સેતુને અંતરના ઉમળકાથી આવકારી એને આપણા ઘરનું એક અનિવાર્ય - આજીવન સભ્ય બનાવવું અતિ આવશ્યક છે, સમયનો તકાજો છે.

સમાજના ગણમાન્ય રૂડા નામધારી મોભીઓનાં પ્રેરક બળ અને આશિર્વાદથી નજીકના ભવિષ્યમાં સેતુની લંબાઈ - પહોળાઈ અને ઊંચાઈ વધારવા સંચાલકોની અભિલાષા છે. સેતુનો હેતુ માત્ર ને માત્ર આપણી સુવર્ણ જ્ઞાતિ, સેતુના માધ્યમથી સર્વ રીતે સક્ષમ અને મજબૂત બને, એવા ઉચ્ચ આદર્શની ભાવના સેતુનાં પાયામાં રહેલી છે. સેતુ અન્ય મિડીયાની માફક કમાણી કે ધંધાનું સાધન નથી. સેતુ સમાજની સાપના છે.

આપણા ગ્રામ્ય કે શહેરનાં નાના મોટા સંગઠનો, મહિલા કે યુવા પાંખના કોઈપણ સમાજ ઉપયોગી કાર્યકર્તા આપણા અગ્રણીઓ, હોદેદારો અને કાર્યકરોએ આવતા વર્ષની શરૂઆતથી જ (જાન્યુઆરી-૨૦૦૮) જ ગ્રાહક જુંબેશ શરૂ કરી, આપણે સેતુનો વ્યાપ વધારવા કટીબધ્ય થવું પડશે.

માટે સેતુને આજીવન અપનાવી આપણે જ આપણા અરસપરસ સેતુ બનવું પડશે અને જમાના સાથે તાલમેલ સાચી વધુ સંગઠિત થઈ, આપણે ઉશ્રતિનાં શિખરો સર કરીએ એ જ અભ્યર્થના. જય જ્ઞાતિગંગા.

પી. શુ. સોની ‘દાસ’, માનદ સંયોજક - કરણ, મો. ૯૯૭૭૬૬ ૭૨૪૦૭

પ્રભુકૃપા કવીજ કોન્સેર્ચ

ગત અંકમાં પૂછાયેલ પ્રશ્નોના જવાબ નીચે મુજબ છે : (૧) તામિલનાડુ, (૨) ઝારખંડ, (૩) ચિકનગુણીયા

સાચા જવાબો આપનાર મિત્રો છે : (૧) સોની કૃપાલી ગોરધનદાસ-માધાપર, (૨) જીગીશા ડી. સોની-અંજાર, (૩) છત્રાળા દામિની નરોતમભાઈ-અંજાર, (૪) જલ્દા આઈ. સોની-માંડવી, (૫) છત્રાળા રોહન મહેન્દ્રભાઈ-અંજાર, (૬) બુધ્ધભર્તી હેરત મનેશભાઈ-ભુજ, (૭) મહિમા મનીપુકુમાર બારમેડા-મોડાસા, (૮) શીતલ કમલેશભાઈ પોમલ-ભુજ, (૯) વિદુલા મનોજ બારમેડા - ભુજ, (૧૦) પોમલ ફોરમ સુરેશભાઈ - અંજાર.

જે પૈકી ભાગ્યશાળી વિજેતા છે : રોહન મહેન્દ્રભાઈ છાગ્ના - અંજાર તેમને રૂ. ૧૦૧/-નું ઇનામ પ્રભુકૃપા જ્યેલર્સ - અંજાર તરફથી આપવામાં આવે છે. અભિનંદન.

હવે આ અંકના પ્રશ્નો નીચે મુજબ છે :

- પૃથ્વી પરનું કયું કાલ્યનિક વૃત્ત કચ્છમાંથી પસાર થાય છે?
(૧) કર્કવૃત્ત, (૨) મકરવૃત્ત, (૩) વિષુવવૃત્ત
- કોણાંકનું સૂર્યમંદિર કયા રાજ્યમાં આવેલું છે ?
(૧) ગુજરાત (૨) મધ્ય પ્રદેશ (૩) ઓરીસા
- આગામી ઓલિમ્પિક સ્પર્ધા કયા દેશમાં યોજશે?
(૧) દ. ક્રોનિયા, (૨) ચીન, (૩) જપાન.

હસતા રહેલો....

તિ. : મનોજ એન. બારમેડા-ભુજ

મમ્મી (મીનુને) :- મીનુ બેટા, તને કઈ સ્કૂલ સૌથી વધારે ગમે?

મીનુ : મમ્મી જે સ્કૂલ હમેશા બંધ રહે એવી સ્કૂલ મને વધારે ગમે.

😊 ☺ ☺ ☺ ☺ ☺

જજ (ચોરને) : તારા ઉપર બાઈક ચોરવાનો જે આરોપ હતો તે સાબિત નથી થયો એટલે તને છોડી દેવામાં આવે છે.

ચોર (ખુશ થઈને) : જજ સાહેબ, એનો મતલબ એને કે હવે એ બાઈક મારું થઈ ગયું?

😊 ☺ ☺ ☺ ☺ ☺

ડોક્ટર (રામુને) : બે વરસ પહેલા તુ બે સિક્કા ગળી ગયો હતો અને તે કાઢવા છેક હવે તું આવે છે?

રામુ :- ડોક્ટર સાહેબ, એ સમયે મને પૈસાની જરૂર નહોતી.

😊 ☺ ☺ ☺ ☺ ☺

ગઈરાત્રે મેં મચ્છરોને ઉલ્લુ બનાવ્યા. કેવી રીતે?

પલંગમાં મચ્છરદાની લગાવીને હું બહાર સૂતો!

માનસી બાળ 'શબ્દ કસોટી'

ગત અંકના સાચા જવાબો આ મુજબ છે : આરી ચાવીઓ : (૧) આપધાત, (૨) પાક, (૩) તત્ત્વ, (૪) હેમ, (૫) ભાત (૬) જમાઈ • ઊભી ચાવીઓ : (૧) આસપાસ, (૩) ભીમ, (૮) રમા, (૨) ધાણી, (૬) ભારત, (૧૦) ટન

સાચા જવાબ આપવારા મિત્રો છે : (૧) પોમલ શીતલ કમલેશભાઈ-ભુજ, (૨) માનસી ડી. કોટીયા-માંડવી, (૩) જીગીશા ડી. સોની-અંજાર, (૪) રોહિણી ભરત બુધ્ધભર્તી-ભુજ, (૫) જાગૃતિ નીતેશ બુધ્ધભર્તી-ભુજ, (૬) તોરલ ડી. કોટીયા-ભુજ, (૭) મૈચા યોગેશ ગોરધનદાસ-માધાપર, (૮) છત્રાળા શિવાંગી મહેન્દ્રભાઈ-અંજાર, (૯) બુધ્ધભર્તી હેરત મનેશભાઈ-ભુજ, (૧૦) મહિમા મનીપુકુમાર બારમેડા-મોડાસા

જે પૈકી મૈચા યોગેશ ગોરધનદાસ (માધાપર) ભાગ્યશાળી વિજેતા જાહેર થયા છે. તેમને રૂ. ૧૦૧/-નું ઇનામ મની ઓર્કરથી મોકલવામાં આવશે. હવે આ અંકની કસોટી.

૧	૨	૩	૩
૫		૬	
		૭	
૮	૯		
		૧૦	૧૧
	૧૨		

ઉપરોક્ત શબ્દ ચોકદા અને આરી-ઊભી ચાવીઓના આધારે યોગ્ય શબ્દો શોધી આપનો જવાબ **ડિ. ૩૧-૧-૨૦૦૮** સુધીમાં 'જ્ઞાતિસેતુ' કાર્યાલયમાં મોકલાવી આપશો. આગામી અંકમાં પ્રકાશિત ઉકેલ સાથે જેમના જવાબ મળતા હશે તેમના નામ 'સેતુ'માં પ્રકાશિત થશે. ભાગ્યશાળી વિજેતાને સ્વ. માનસીની સ્વૃતિમાં રૂ. ૧૦૧/-નું ઇનામ પણ આપવામાં આવશે. તો થાવ તૈયાર....

આરી ચાવીઓ

- રાજ કરે તે (૨)
- દયા, ઉપકાર (૨)
- પીળા રંગનું રત્ન (૪)
- સરોવર (૩)
- કેદી (૪)
- જેનાથી વ્યક્તિ ઓળખાય છે (૨)
- ધૂળ માટીનો નાનો અંશ (૪)

ઊભી ચાવીઓ

- ભસ્મ (૨)
- થોંં, અલ્પ (૨)
- સાડીનો છેડો (૩)
- ગાંધીજીનું જન્મસ્થળ (૫)
- સાયવણી, જળવણી (૩)
- કપિ, મર્કટ (૩)
- શરીરનું એક અંક (૨)
- વજનનું એક માપ (૨)

કાવ્યો

‘શ્વામતા ગોપાલની યાદ’

અખાઢે અંબર ગાજે,
સખી, અખાઢે અંબર ગાજે,
આજ રાધાને શ્વામ યાદ આવે,

સુનું ગોકળિયું ને સુનું વૃદ્ધાવન
સૂના યમુનાના ડિનારા,
તારા વિના રાસ ગમે નહિ,
ક્યાં છો ઓ નંદના હુલારા
વા'લા પ્રજની વાટું સુની લાગે.

મહીની મટુકડી માથે મૂકીને
મથુરાને મારગડે ચાલી
કદમ્બથી કોકરી એકે ના લાગી
વેણે મધુરી ના લાગી!
હવે મહીડાનાં દાણ કોણ માગે?

ગરજે છે મેઘને ચમકે છે દામની,
મહ્લાર મોરલાં પુકારે,
ઘેરી ઘેરી વાદળી વરસે અખાઢી
રાધાની ચુંદી ભીજવે
કોઈ શ્વામલા ગોપાલનો સંદેશો લાવે.

- વિદ્યા કે કહા (આદીપુર)

નસીબનો પ્રેમ

કોણ જાણે છે આ દુનિયામાં
કોણ છે કોના નસીબનો પ્રેમ?
કોઈના નસીબ છે ઊંચા તો
કોઈના નસીબ છે નીચા
કોઈ છે છિન્હુ તો કોઈ છે મુસ્લિમ
ઇતાંય કુદરતે રચેલ આ સૂછિ પર
કોણ જાણે છે કોના નસીબનો પ્રેમ ?
જે કોને કોને મલાવે અને
કોને કોને કરે છે જુદાં ઇતાંય
એમાંય પણ રહેલું હોય છે સારું
કોઈ જોય છે રૂપવાનને
કોઈ જોય છે ગુણવાનને
પણ જાણનારો તો એક જ છે,
સૌના મનને આ દુનિયામાં જે
બનાવે છે હર એક વ્યક્તિના,
આખી જુંગાના નસીબનો પ્રેમ
- જાનકી ધનશ્વામભાઈ બારમેડા - ભુજ

‘ખામી’

જીવનમાં તારી ખામી વર્તાય છે
જીવું છું તારી ખુશી માટે
ખુશ છું તારી ખુશી માટે
કણે કણે તારી ખામી વર્તાય છે મને
મારા રક્તની દરેક બુંદમાં તારું નામ છે
તું કયાં છે ? શોખું છું, પણ મળતા નથી
આંખ બંધ કરું છું, તો દેખાવ છો તમે
ખોલું છું તો સપનું થઈ જાવ છો,
કણે કણે તારી ખામી વર્તાય છે મને,
હું બેવફા છું તેની મને ખબર છે.
બેવફા થઈ ને તારી ખુશી માટે
કદાચ વફા કરી છે મેં.
પણ....! તારા ગયા બાદ,
જીવનમાં તારી ખામી વર્તાય છે મને,
તું ખુશ છે કે નથી એની ખબર નથી મને,
પણ હું ખુશ છું તારી અને ખુશ રહીશ
તારી યાદ સાચે
કણે કણે તારી ખામી, વર્તાય છે મને,
ખબર નથી મને
હવે તું મને મળીશ કે નહીં,
પણ એટલી ખાતરી જરૂર છે મને
કદાચ.....! આવતા જનમમાં જરૂર મળીશ મને,
કણે કણે તારી ખામી વર્તાય છે મને,
જીવનમાં તારી ખામી વર્તાય છે મને
દમ્યંતી પ્રજલાલ મટાચા (દેવી), માધાપર, ભુજ, કરણ.

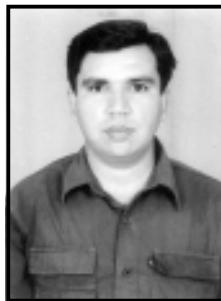
ખબર નથી...?

કુલ સમા હસતા રહેશે,
જંગી કેટલી હુકી છે,
તે ખબર નથી...?
કુલ પડે તો રડતા નહીં,
જંગી કેટલી લાંબી છે,
તે ખબર નથી...?
આવે છે સુખ એક પલતું જીવનમાં,
ક્યારે જરૂર રહેશે તે ખબર નથી...?
કુલ હોય છે બે પલતું જીવનમાં
ક્યારે જરૂર રહેશે તે ખબર નથી...?
પ્રેમ તો એક પલ છે સુખ કુલની,
ક્યારે આવી જાય છે.,
તે ખબર નથી...!
માટે જ કહે છે ‘હની’
હસતા રહેશે જીવનમાં,
એક જ પલતું છે મોત,
ક્યારે આવી જશે તે ખબર નથી...!

દની કમલેશકમાર કહા - નખગાણ

અભિનંદન

કોટડા (જડોદર) કચ્છની ચુવા પ્રતિભા

★ કોટડા (જ.) કચ્છમાં રહેતા કોટડીયા કલ્પેશકુમાર મોહનલાલ સોની. જેઓ હાલે જે.પી. શૂપ ઓફ કંપનીઝની અંજન સિમેન્ટ કંપનીમાં જુ. સિવિલ ઈજનેર તરીકે સર્વિસ કરે છે. તેઓએ DCEની પદવી ડીસ્ટીક્શન ગુણ સાથે પ્રથમ વર્ગમાં ઉત્તીર્ણ કરી મેરીટ સ્કોલરશીપ મેળવેલ છે. અભ્યાસકાળ દરમાન હેમેશાં પ્રથમ વર્ગમાં ઉત્તીર્ણ થયા પછી સિવિલ વિભાગમાં ઉજ્જવળ કારકીર્દી માટે લાયન્સ ક્લબ તેમજ એ.ડી. મહેતા કન્સ્ટ્રક્શન કંપનીમાં પ્રશંસનીય કામગીરી કરી. કોટડા (જ) પંચ કલ્યાણ મંડળ તરફથી તેમું જાહેર અભિવાદન કરવામાં આવેલ. ડિક્રેટ અને વાંચનના શોખીન એવા કલ્પેશભાઈ કોટડીયા ના પિતાશ્રી કોટડા (જ)ની માધ્યમિક શાળામાં શિક્ષક તરીકે સેવા આપે છે. કલ્પેશભાઈ પોતાના મિત્ભાષી સ્વભાવથી અધિકારી વર્ગમાં ખૂબજ આદર ધરાવે છે તેઓને સેતુ પરિવારના હાર્દિક અભિનંદન.

★ શ્રી હની શૈલેષકુમાર કંસારા, જેઓ મિકેનીકલ એન્જિનીયર થયા છે અને વિકાસ એન્જિનીયર્સ - અમદાવાદમાં વર્કશોપ સુપરવાઈઝર તરીકે જોડાયા હતા, એમને વિશ્વવિદ્યાત 'સુઝલોન' કંપનીએ ટ્રેઈની એન્જિનીયર તરીકે નિમણુંક કરેલ છે.

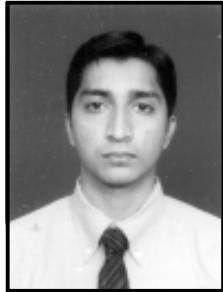
શ્રી હનીભાઈ ખૂબ ખૂબ પ્રગતિ કરે તેવી સેતુ પરિવારની શુભેચ્છાઓ.

મોરના ઝંડા ચીતરવાં ન પડે

કોટડા (જ) કચ્છના કલ્પેશકુમાર મોહનભાઈ કોટડીયાના સુપુત્ર વિ. હેતકુમાર હાલે અંગ્રેજી મીડિયમની સેન્ટ જેવિયર્સ સ્કૂલ નખગાણામાં LKG માં અભ્યાસ કરે છે. ફક્ત ગ્રાન્ચ વર્ષની ઉમરે તેઓએ આ પરીક્ષા ૮૫% ગુણ સાથે પ્રથમ ક્રમાંકે પાસ કરેલ છે. તેઓ આટલી નાની ઉમરે પણ ઘરના સંસ્કારોના સહારે ગીતાના શ્લોકો, ગાયત્રી મંત્ર દ્વારથી જ્યોતિર્લિંગ સાથે દસ જેટલી અંગ્રેજી કવિતાઓ અને વાર્તાઓ કડકડાટ બોલે છે. કોમ્પ્યુટર માઈન્ડ ધરાવતા આ બાળકની પ્રતિભા દાદ માંગી લે તેવી છે. સ્વચ્છતાના આગ્રહી, વસ્તુને યોગ્ય જગ્યાએ મુકવી તેમજ નિયમિતતાના ગુણો લોહીમાં વણાયા હોય તેવું લાગે છે.

બગા કુટુંબનું ગૌરવ

★ સોની વિનયકુમાર ભરતભાઈ (બગા) કે જેઓએ ચાલુ વર્ષે અમદાવાદની SLIM કોલેજમાંથી MBA ઇંગ્રી ઉચ્ચ શુશ્વતા સાથે પસાર કરી. કોલેજ કેમ્પસમાંથી સિલેક્ટ થઈ હાલમાં અમદાવાદ ખાતે ICICI Prudential Mutual Fund વિભાગમાં નોકરી મેળવેલ છે. તેઓ આપણી જ્ઞાતિના અભિલ કચ્છ મારુ કંસારા સોની સમાજ ઉત્કર્ષ મંડળ, ગાંધીધામના પ્રમુખશ્રી ભરતભાઈ તુલસીદાસ બગાના પુત્ર છે. જેઓ ખુદ પણ ગાંધીધામ ખાતે ઈન્કમટેક્ષ કચેરીમાં પોતાની સેવા આપે છે. વિનય બગાને સેતુ પરિવાર તરફથી હાર્દિક અભિનંદન.

★ શાતીન જે. સોની - અમદાવાદ, Aloha Maths Class Level-2ની પરીક્ષામાં ૮૫% ગુણ મેળવી ઉત્તીર્ણ થયા છે.

'હસો નહીં તો મારા સમ'

ગ્રાહક કનુ (સોનીને) : તમે તમારી દુકાનમાં આટલી બધી ઠંડક કેમ રાખી છે?

સોની : ઘરેણાની કિમત સાંભળીને ગ્રાહકોને પરસેવો ન આવે એટલા માટે અમે એ.સી. ફૂલ રાખીએ છીએ.

ગુજરાત હિંમતલાલ સોની - વિશોળ, કચ્છ

બાળ ગીત

બટેંડું ટ્રેનમાં બેંડ,
બટેંડું ટ્રેનમાં બેંડ.
સામેથી ટી.ટી. આવ્યા
ટી.ટી. એ ટિકીટ માગી
બટેંડ રડવા લાગ્યું, બટેંડું રડવા લાગ્યું
સામેથી પોલીસ આવ્યા
પોલીસ ઉડા માયરી
પોલીસ ઉડા માયરી
બટેંડ નાચવા લાગ્યું
બટેંડ નાચવા લાગ્યું.
પોમલ હીનાલ પ્રકાશમાછ - અંજાર (કચ્છ)

“જ્ઞાતિ-સેતુ” પરિવારમાં નવા જોડાયેલા સંયોની ચાદી

દેશના વિવિધ વિસ્તારોમાંથી તથા વિદેશમાંથી સેતુ પરિવારમાં જોડાઈ રહેલ સર્વ જ્ઞાતિજનોને અમો સહખ્ય આવકારીએ છીએ.

૧. લાયચા કરશનદાસ તુલસીદાસ	આદિપુર	૩૭. રમેશ એચ. પરમાર	હેંગામાદ
૨. સોની કાંતિલાલ ભાઈલાલ	અંધેરી-ઈસ્ટ	૩૮. અન્નપૂર્ણા ટીમાર માર્ટ	હેંડોર (મ.ય.)
૩. હેડાઉ ચંદુલાલ કાનજીભાઈ	અંજાર	૩૯. શ્રીજ વાસશ ભંડાર	જામનગર
૪. કિશોર મોહનલાલ બુધ્યભંડી	અંજાર	૪૦. દલસુખભાઈ કરશનદાસ ખાસી	જામનગર
૫. સોની જગદીશચંદ્ર રમણિકલાલ	અંજાર	૪૧. જ્યયચામ સોની	જેતપુર
૬. સોની વસ્તકુમાર લાલજી	બળદીપા	૪૨. સોની નરભેરામ દેવજી	જ્યાદીયા
૭. અનિલ કાંતિલાલ બારમેડા	ભુજ	૪૩. ચંદ્રબાળબેન જગદીશ બુધ્યભંડી	કલોલ
૮. અનિલકુમાર મોતીલાલ બીજલાણી	ભુજ	૪૪. સોની ગોવિંદજી લાલજી	ખોંભડી મોડી
૯. ભરત નરોતામ બારમેડા	ભુજ	૪૫. સોની ધનજીભાઈ હરોદાસ	કોઠારા
૧૦. બિપીનચંદ્ર શિવજી બુધ્યભંડી	ભુજ	૪૬. સોની મોહનલાલ મનજીભાઈ	કોઠારા
૧૧. નવીનચંદ્ર જેઠાલાલ બુધ્યભંડી	ભુજ	૪૭. સોની નાનાલાલ દામજ પોમલ	કોઠારા
૧૨. ચંદ્રકાંત ઓધવજી બારમેડા	ભુજ	૪૮. બુધ્યભંડી જગદીશ કેશવલાલ	માધાપર
૧૩. દિનેશભાઈ આર. છગાળા	ભુજ	૪૯. સોની મનસુખલાલ શિવજીભાઈ	માધાપર
૧૪. ગુજરાતી પરેશ ચમનલાલ	ભુજ	૫૦. સોની કોટરીયા અશોકુંમાર ટી.	મહેસાણા
૧૫. હીરાલાલ જી. સોની	ભુજ	૫૧. બુધ્યભંડી મુંકું નાનજી	માંડવી
૧૬. ઈશ્વરલાલ વાલજી હેડાઉ	ભુજ	૫૨. સોની જેઠાલાલ પ્રાગજ	મંગવાણા
૧૭. જ્યંતીલાલ મોતીલાલ બારમેડા	ભુજ	૫૩. સોની ભાઈ નારાણજી	મથલ
૧૮. મુળજ નાનાલાલ કહી	ભુજ	૫૪. સોની ખીમજ વલ્લભજી	મથલ
૧૯. પોમલ દયારામ મગનલાલ	ભુજ	૫૫. સોની જગદીશ કાનજ કહી	નાગપુર
૨૦. આર. વી. પોમલ	ભુજ	૫૬. સોની દિનેશકુમાર જેઠાલાલ	નયગાણા
૨૧. શિવલાલ હંસરાજ બીજલાણી	ભુજ	૫૭. સોની લક્ષ્મીદાસ કેશવજી કહી	નયગાણા
૨૨. સોની છગનભાઈ પ્રેમજી	ભુજ	૫૮. સોની અવેરલાલ ખેંગાર	નલીયા
૨૩. સોની હીરાલાલ દેવશી	ભુજ	૫૯. સોની સ્વીકભાઈ વાલજીભાઈ	નાના અંગીયા
૨૪. સોની કિશોરભાઈ જડુભાઈ ચનાણી	ભુજ	૬૦. સોની દિવીપુંકુમાર રમેશચંદ્ર	નેત્રા
૨૫. સોની શિશિર અમૃતલાલ હેડાઉ	ભુજ	૬૧. સોની મુળજ રતનશી બારમેડા	નેત્રા
૨૬. સોની વિકામ એસ.	ભુજ	૬૨. શ્રી રમ સો મિલ	પરતવારા (મ.ય.)
૨૭. વિશનજી ઓધવજી બુધ્યભંડી	ભુજ	૬૩. વિજયપુંકુમાર સોની	રાયગઢ (મ.ય.)
૨૮. સોની વિનોદકુમાર શાંતિલાલ	દહીસરા	૬૪. અશોકભાઈ સોની	રાયપુર
૨૯. સોની સ્વીકભાઈ કુંગરશી	દેશલપર	૬૫. સુરેશભાઈ દેવરામ બુધ્યભંડી	રાજકોટ
૩૦. રવજીભાઈ કરમશી સોની	ઘડાણી	૬૬. સોની રમણિકલાલ ખીમજીભાઈ	રામપર કેરા
૩૧. સોની ધરમશી શિવજી	ઘડાણી	૬૭. સોની દામોદર હીરાલાલ	રસાલીયા
૩૨. સોની શાંતિલાલ વિશ્રામ	ઘડાણી	૬૮. શાંતિલાલ મુલજ સોની	રવાપર
૩૩. સોની ભગવાનજી કાનજ	ગઠશીશા	૬૯. સોની કુંગરશી હરોરામ	રવાપર
૩૪. સોની નીલેશકુમાર અમૃતલાલ	ગઠશીશા	૭૦. સોની કુંગરશી કંચારા	શેહરે
૩૫. કંસારા અધ્યનભાઈ હરેશભાઈ સોલંકી ગોંડલ	ગોંડલ	૭૧. સોની ખેંગારભાઈ વિશનજી	વિથોક્ષ
૩૬. કંસારા ચેતનભાઈ અનંતરાય	ગોંડલ	૭૨. સોની ખેંગારભાઈ વિશનજી	વિથોક્ષ
		૭૩. સોની શાંતિલાલ દેવજી	

Printed & published by Shri Manubhai Vitthal das Kotadia on behalf of Shree Kutchhi Maru Kansara Soni Gnati Mandal.
 Printed at Kankeshwari Offset, Raipur Darwaja, Bhutni Ambli, Ahmedabad-380 001. Published at Shree Kutchhi Maru Kansara Soni Gnati Mandal, 14, Dhaval Jewellers, Challa Odd, Manek Chowk, Ahmedabad-380 001.
 Editor :Shri Hansraj Kansara. Price : Rs. 20.00